

Voorstel aan de raad

afdeling: BLD
steller: M.M.P. Bremer
doorkiesnummer: 0320-278406
e-mailadres: mmp.vanden.bremer@lelystad.nl
begrotingsparagraaf: Ondersteuning en zorg



2010

Nr. B10-04469-1

Punt van de agenda voor de vergadering van

Onderwerp

Beleidsplan Wmo 2010-2013 “De kracht van de Lelystadse samenleving”.

Voorgesteld besluit

1. **Kennis te nemen van het (bijgestelde) Beleidsplan Wmo 2010 – 2013 “De kracht van de Lelystadse samenleving”.**
2. **De in de nota opgenomen hoofdlijnen van beleid en opgaven vast te stellen.**
 - a. **Hoofdlijnen van beleid:**
 - bevorderen participatie en betrokkenheid;
 - versterken eigen verantwoordelijkheid en zelfredzaamheid;
 - continueren effectief sociaal beleid;
 - selectief uitbouwen en versoberen van het aanbod;
 - integraal beleid en daar ook naar handelen;
 - invulling geven aan nieuwe verantwoordelijkheidsverhoudingen tussen gemeente, instellingen en burgers.
 - b. **Opgaven:**
 - bevorderen dat meer mensen meer meedoen en minder mensen een beroep hoeven te doen op (individuele) ondersteuning en zorg;
 - ervoor zorgen dat bestaande voorzieningen en activiteiten goed toegankelijk en bereikbaar zijn;
 - uitvoering geven aan het verhelderen en expliciteren van de verantwoordelijkheden op het brede terrein van welzijn en zorg.
3. **Voor de met de uitvoering van het beleidsplan benodigde financiële middelen de rijksuitkering Wmo aan te wenden, alsmede de ingestelde Wmo-reserve 2007-2012 en de in de gemeentebegroting gereserveerde middelen waarbij rekening moet worden gehouden met eventuele budgetaanpassingen als gevolg van de bezuinigingen in de komende planperiode.**

Inleiding

Op 1 januari 2007 is de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) ingevoerd. “Meedoen” is het devies van de Wmo. Voor veel mensen is deelnemen aan de samenleving en zich inzetten voor anderen een vanzelfsprekendheid. Soms lukt dat meedoen evenwel niet geheel op eigen kracht en is ondersteuning nodig. De Wmo richt zich participatie en op de basisvoorwaarden om te kunnen participeren. Tot nu toe lag het accent binnen de Wmo nog vooral op “ondersteuning en zorg”. In deze nota staan het bevorderen van participatie en zelfredzaamheid meer centraal.

Beoogd effect

Het beleidsplan Wmo wordt vastgesteld. Het Wmo-beleidsplan beschrijft een samenhangend gemeentelijk beleid dat gericht is op het bevorderen van maatschappelijke participatie en het bieden van maatschappelijke ondersteuning ter vergroting en behoud van zelfredzaamheid van de inwoners van Lelystad zodat zij deel kunnen blijven nemen aan de samenleving.

Argumenten

1. *In de Wmo is bepaald dat iedere gemeente een vierjarig richtinggevend plan dient op te stellen.*

De Wmo kent vier procesverplichtingen voor de gemeente:

- a. de participatie van burgers bij de totstandkoming van het beleid;
- b. het opstellen van een vierjarig richtinggevend plan;
- c. een verordening voor individuele voorzieningen;
- d. verantwoordingsverplichting door publicatie van prestaties inclusief een jaarlijkse cliënttevredenheidsonderzoek.

Er is/wordt reeds voldaan aan de verplichtingen genoemd onder a, c en d. Met de totstandkoming van dit beleidsplan heeft de gemeente ook voldaan aan de verplichting genoemd onder b en daarmee aan alle 4 procesverplichtingen.

2. *In het Wmo beleidsplan Wmo 2010 – 2013 is het gemeentelijk beleid op de negen prestatievelden van de Wmo samenhangend beschreven voor de jaren 2010 t/m 2013. Het is aan de raad om de hoofdlijnen van beleid en de belangrijkste opgaven vast te stellen.*

Tot op heden is de aangedacht vooral gericht op de Wmo taken die helemaal nieuw waren voor de gemeente: het verstrekken van huishoudelijke verzorging, het ondersteunen van mantelzorgers en het geven van informatie en advies. In het Wmo beleidsplan wordt ingegaan op het totale Wmo veld en ligt de nadruk op participatie.

In de nota zijn de volgende hoofdlijnen van beleid opgenomen:

- bevorderen participatie en betrokkenheid;
- versterken eigen verantwoordelijkheid en zelfredzaamheid;
- continueren effectief sociaal beleid;
- selectief uitbouwen en versoberen van het aanbod;
- integraal beleid en daar ook naar handelen;
- invulling geven aan nieuwe verantwoordelijkheidsverhoudingen tussen gemeente, instellingen en burgers.

De belangrijkste opgaven in het kader van de Wmo zijn:

- bevorderen dat meer mensen meer meedoen en minder mensen een beroep hoeven te doen op (individuele) ondersteuning en zorg;
- ervoor zorgen dat bestaande voorzieningen en activiteiten goed toegankelijk en bereikbaar zijn;
- uitvoering geven aan het verhelderen en expliciteren van de verantwoordelijkheden op het brede terrein van welzijn en zorg.

U wordt voorgesteld deze hoofdlijnen van beleid en de belangrijkste opgaven vast te stellen.

3. *Het financiële kader wordt bepaald door de nu aanwezige middelen waarbij rekening moet worden gehouden met bezuinigingen op onderdelen.*

De volgende middelen zijn beschikbaar voor het Wmo-beleid:

- rijksuitkering Wmo die wordt ingezet voor de nieuwe Wmo-taken (huishoudelijke hulp, mantelzorgondersteuning e.d.), inclusief de AWBZ-compensatiemiddelen;
- reserve Wmo waarin de jaarlijkse tekorten en overschotten of de rijksuitkering worden gestort of onttrokken;
- in de gemeentebegroting opgenomen middelen voor de verschillende prestatievelden (bijvoorbeeld voor opvoedingsondersteuning, maatschappelijke opvang, ouderenbeleid etc.).

In de komende planperiode zal er bezuinigd moeten worden op een aantal onderdelen.

In het collegeprogramma 2010-2014 zijn reeds bezuinigingsvoorstellen waarvan een aantal betrekking heeft op het Wmo-beleid (bijvoorbeeld 3% korting op subsidies, stoppen bijdrage tafeltje dekje). Bij de behandeling van de begroting 2011 zal hier nadere besluitvorming over plaatsvinden. Verder zullen er waarschijnlijk in de komende periode, afhankelijk van allerlei beslissingen op rijksniveau, nog aanvullende bezuinigingen noodzakelijk zijn.

Het is nu reeds duidelijk dat er op de individuele Wmo-verstrekkingen aanzienlijke tekorten zullen ontstaan met name wat betreft de huishoudelijke hulp en de woningaanpassingen. Aan de ene kant zien we dat de uitgaven toenemen terwijl aan de andere kant de rijksuitkeringen afnemen. Het is daarom wenselijk/noodzakelijk maatregelen te treffen die ertoe leiden dat er minder uitgegeven hoeft te worden voor de verstrekkingen danwel dat hier extra budgetten voor worden vrijgemaakt. Een aantal maatregelen, zoals een betere mantelzorgondersteuning en een actiever "nabuurschap" zullen pas op langere termijn effect hebben op de vraag naar bijvoorbeeld huishoudelijke hulp.

Op korte termijn is een bezuiniging alleen mogelijk door het pakket te versoberen. Er zal in de tweede helft van 2010 een voorstel aan u worden voorgelegd waarin de verschillende bezuinigingsopties zijn opgenomen. Op basis daarvan kan vervolgens een besluit worden genomen over het eventueel aanpassen van het verstrekkingenpakket danwel het verruimen van het budget.

Kanttekeningen

N.v.t.

Lelystad, 29 juni 2010.

Het college van de gemeente Lelystad,

de secretaris,

de burgemeester,

D.G.C. van der Spek.

M. Horselenberg.



Raadsbesluit

2010

Nr. B10-04469-4

De raad van de gemeente Lelystad,

op voorstel van het college van de gemeente Lelystad d.d. 29 juni 2010;

B E S L U I T:

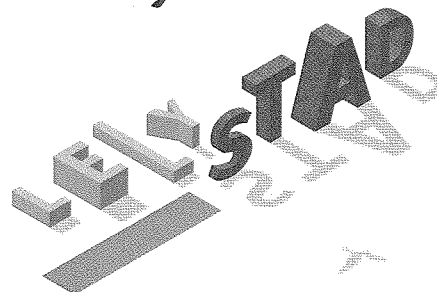
1. kennis te nemen van het (bijgestelde) Beleidsplan Wmo 2010 – 2013 “De kracht van de Lelystadse samenleving”;
2. de in de nota opgenomen hoofdlijnen van beleid en opgaven vast te stellen.
 - a. Hoofdlijnen van beleid:
 - bevorderen participatie en betrokkenheid;
 - versterken eigen verantwoordelijkheid en zelfredzaamheid;
 - continueren effectief sociaal beleid;
 - selectief uitbouwen en versoberen van het aanbod;
 - integraal beleid en daar ook naar handelen;
 - invulling geven aan nieuwe verantwoordelijkheidsverhoudingen tussen gemeente, instellingen en burgers.
 - b. Opgaven:
 - bevorderen dat meer mensen meer meedoen en minder mensen een beroep hoeven te doen op (individuele) ondersteuning en zorg;
 - ervoor zorgen dat bestaande voorzieningen en activiteiten goed toegankelijk en bereikbaar zijn;
 - uitvoering geven aan het verhelderen en expliciteren van de verantwoordelijkheden op het brede terrein van welzijn en zorg;
3. voor de met de uitvoering van het beleidsplan benodigde financiële middelen de rijksuitkering Wmo aan te wenden, alsmede de ingestelde Wmo-reserve 2007-2012 en de in de gemeentebegroting gereserveerde middelen waarbij rekening moet worden gehouden met eventuele budgetaanpassingen als gevolg van de bezuinigingen in de komende planperiode.

Lelystad,

De raad van de gemeente Lelystad,

de griffier,

de voorzitter,



Aan de raad van de gemeente Lelystad

uw brief van	uw kenmerk	 ons kenmerk U10-15631	datum 21 JULI 2010
behandeld door M.M.P. van den Bremer	doorkiesnummer 0320-278406	bijlagen	dossiernummer
onderwerp Wmo beleidsplan			pr-nummer

Geachte leden van de raad,

Hierbij leggen wij, zoals eerder met u is afgesproken, het Wmo beleidsplan opnieuw aan u voor. In dit beleidsplan zijn de uitgangspunten en thema's uit het nieuwe collegeprogramma verwerkt. Ook zijn de opmerkingen gemaakt tijdens het Opinieplein d.d. 18 mei 2010 in het plan meegenomen.

Wij zijn bezig met de voorbereidingen voor de begroting 2011 en meerjarenraming. Er zal moeten worden bezuinigd, ook op onderdelen die onder de Wmo vallen. Verder zien wij dat er, bij ongewijzigd beleid, aanzienlijke tekorten ontstaan op de individuele Wmo verstrekkingen. Aan de ene kant stijgen de uitgaven meer dan was voorzien. Aan de andere kant valt de rijksvergoeding lager uit dan waarmee eerder rekening was gehouden. Wij zijn inmiddels een onderzoek gestart naar mogelijkheden om het Wmo verstrekkingenpakket aan te passen. De verschillende bezuinigingsopties worden in beeld gebracht zodat op basis daarvan besloten kan worden of en op welke onderdelen van het verstrekkingenpakket wordt bezuinigd. Wij zullen dit najaar een voorstel hierover aan u voor te kunnen leggen.

Het Wmo beleidsplan geeft een algemeen kader voor het participatiebeleid in de komende jaren. Wij vinden het evenwel van belang dat de besluitvorming over het beleidsplan plaatsvindt als er duidelijkheid is over het financiële (meerjaren) perspectief voor de terreinen die onder de Wmo vallen. Wij stellen u daarom voor het beleidsplan in uw raad te behandelen nadat de begroting is vastgesteld zodat u bij uw besluitvorming hiermee rekening kunt houden.

Tenslotte wijzen wij u erop dat er in het Wmo beleidsplan geen prestatie indicatoren meer zijn opgenomen voor de komende jaren. De indicatoren die eerder waren opgenomen komen overeen met de Wmo indicatoren die in de programmabegroting worden opgenomen. Om te voorkomen dat er twee trajecten ontstaan hebben wij besloten de prestatie indicatoren uit het Wmo beleidsplan te

Gemeente Lelystad
Postbus 91
8200 AB Lelystad
T 0320 27 89 11
F 0320 27 82 45
www.lelystad.nl
gemeente@lelystad.nl



schrappen en hiervoor aan te sluiten bij de indicatoren en ambities zoals die straks bij de behandeling van de begroting worden vastgesteld.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Hoogachtend,

het college van de gemeente Lelystad,

de secretaris,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'D.G.C. van der Spek', is written over the text 'de secretaris,'.

D.G.C. van der Spek



de burgemeester,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'M. Horselenberg', is written over the text 'de burgemeester,'.

M. Horselenberg

01 JULI 2010

Onderwerp	Beleidsplan Wmo 2010-2013		A	B
Portefeuillehouder	Jacobs		Openbaar	
Programma	Ondersteuning en zorg			
Aan	<input type="checkbox"/> Directie <input checked="" type="checkbox"/> College <input type="checkbox"/> Burgemeester	Bijlagen	<input type="checkbox"/> Financiële paragraaf <input type="checkbox"/> Raadsvoorstel <input type="checkbox"/> Openbare bekendmaking vereist <input type="checkbox"/> Anders, nl.:	
Registratie	 B10-05276			
Steller	M.M.P. van den Bremer	Datum	30 juni 2010	
Doorkiesnummer	0320-278406	Ingekomen brief d.d.		
Afdeling	BLD	Afkomstig van		

Parafen				
Afdelingshoofd	Controller	Medeparaaf Naam: Afd.:	Medeparaaf Naam: Afd.:	Gemeentesecretaris/ Algemeen directeur
				
Besproken met portefeuillehouder		<input checked="" type="checkbox"/> ja	<input type="checkbox"/> nvt	
Besproken in directie		<input type="checkbox"/> nee	<input type="checkbox"/> ja, zie bijgevoegd advies/besluit d.d.	
AKKOORD		BESPREKEN		Besluit via A-procedure
Horselenberg				Conform Gewijzigd Aangehouden
De Jager				Datum besluit:
Jacobs				Besluit via B-procedure
Luchtenveld				Conform Gewijzigd Aangehouden
Fackeldey				Datum besluit: - 6 JULI 2010
Jansen				Agendanummer: IV-6

Voorgesteld besluit

- de raad middels bijgaande brief te verzoeken te besluiten over het Wmo beleidsplan als er duidelijkheid is over het financieel perspectief voor de Wmo;
- in het Beleidsplan Wmo geen prestatie indicatoren op te nemen maar hiervoor aan te sluiten bij de prestaties en ambities die bij de begrotingsbehandeling voor de Wmo worden vastgesteld.

Voorgesteld besluit

1. de raad middels bijgaande brief te verzoeken te besluiten over het Wmo beleidsplan als er duidelijkheid is over het financieel perspectief voor de Wmo;
2. in het Beleidsplan Wmo geen prestatie indicatoren op te nemen maar hiervoor aan te sluiten bij de prestaties en ambities die bij de begrotingsbehandeling voor de Wmo worden vastgesteld.

Aanleiding

Het Beleidsplan Wmo 2010 – 2013 is bijgesteld en zal, overeenkomstig de afspraak met de raad, nu opnieuw aan de raad worden voorgelegd.

Er moet aanzienlijk worden bezuinigd, ook op de terreinen die onder de Wmo vallen. Daarnaast zien we dat er aanzienlijk tekorten ontstaan op de individuele Wmo verstrekkingen.

Het is wenselijk dat de besluitvorming in de raad over het Wmo beleidsplan plaatsvindt als er duidelijkheid is over de financiële kaders. De financiële kaders worden begin november bij de behandeling van de begroting 2011 en meerjarenbegroting vastgesteld.

Beoogd effect

De raad stelt de hoofdlijnen van het Wmo beleid vast, rekening houdend met het financiële perspectief voor de terreinen die onder de Wmo vallen.

Argumenten

1. In de brief wordt de raad gevraagd te besluiten over het Wmo beleidsplan als de financiële kaders zijn vastgesteld, zodat hiermee bij de besluitvorming rekening kan worden gehouden.

Er is eerder afgesproken dat het beleidsplan in juni 2010 opnieuw aan de raad zal worden voorgelegd. Voorgesteld wordt de nota daarom nu aan te bieden maar de raad te vragen pas te besluiten over het Wmo beleidsplan als de financiële kaders duidelijk zijn, dus na de behandeling van de begroting 2011.

2. Bij de behandeling van de begroting 2011 worden de prestatie-indicatoren voor de komende collegeperiode vastgesteld. Een deel van deze indicatoren heeft betrekking op het Wmo beleid. Het is wenselijk hierbij aan te sluiten.

De indicatoren uit het Beleidsplan Wmo komen overeen met de Wmo indicatoren die in de programmabegroting worden opgenomen. Om te voorkomen dat er twee trajecten ontstaan verdient het aanbeveling de indicatoren uit het Wmo beleidplan te schrappen en aan te sluiten bij de indicatoren en ambities zoals die straks bij de begrotingsbehandeling worden vastgesteld.

Kanttekeningen

N.v.t.

Communicatie

De brief wordt aan de raad verzonden.

Bijgaand persbericht wordt uitgebracht.

Beleidsplan Wmo 2010-2013

De kracht van de Lelystadse samenleving

juli 2010

Inhoud

1.	Inleiding	2
2.	De Wmo in breder perspectief	4
2.1	Wmo in relatie tot het Lelystadse sociaal beleid	4
2.2	Wmo in relatie tot andere ontwikkelingen	6
2.3	Financieel perspectief van de Wmo	7
3.	De prestatievelden	8
3.1	Sociale samenhang	8
3.2	Jeugd en preventie	9
3.3	Informatie, advies en cliëntondersteuning	10
3.4.	Mantelzorgers en vrijwilligers	10
3.5	Deelname bevorderen	11
3.6.	Individuele verstrekkingen	12
3.7	Ondersteuning voor kwetsbare groepen	13
4.	Samenvatting en conclusies	15
	Bijlagen:	17
1.	Stand van zaken per prestatieveld	18
2.	Overzicht van relevante beleidsnota's	29
3.	lijst van afkortingen	30

1. Inleiding

Op 1 januari 2007 is de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) ingevoerd. "Meedoen" is het devies van de Wmo. Voor veel mensen is deelnemen aan de samenleving en zich inzetten voor anderen een vanzelfsprekendheid. Soms lukt dat meedoen evenwel niet geheel op eigen kracht.

Het Wmo-beleid richt zich op de basisvoorwaarden om te kunnen participeren en wordt specifiek als het gaat om mensen die ondersteuning nodig hebben, voor kortere of langere tijd, om mee te kunnen draaien in de samenleving. In de Wmo is een compensatieplicht voor de gemeenten opgenomen. Het compensatiebeginsel betekent dat mensen met een beperking recht hebben op ondersteuning ter bevordering van hun zelfredzaamheid en het participeren in de samenleving. Dit houdt in dat gemeenten de beperkingen die mensen ervaren bij het voeren van een huishouden, het ontmoeten van mensen en het vervoer, moeten compenseren.

De Wmo geldt niet indien aan andere wetten rechten kunnen worden ontleend. Te denken valt aan de AWBZ, de Zorgverzekeringswet, de Wet op de Jeugdzorg en de Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen (WIA).

Gemeenten zijn zelf vrij om invulling te geven aan de Wmo. Zo kan de gemeente de Wmo op eigen wijze vormgeven, toegespitst op de lokale situatie. De gemeente is op grond van de Wmo verplicht eens per vier jaar een richtinggevend plan op te stellen voor de maatschappelijke ondersteuning.

Tot op heden hebben wij in het kader van de Wmo onze aandacht vooral gericht op de taken die helemaal nieuw waren voor de gemeente: het verstrekken van huishoudelijke verzorging, het ondersteunen van mantelzorgers en het geven van informatie en advies. In dit kader is in 2006 de Kernnota Wmo Lelystad "Op eigen kracht waar mogelijk, met ondersteuning waar noodzakelijk"¹ vastgesteld en inmiddels zijn deze nieuwe taken uitgebreid geëvalueerd². Maar ook op diverse andere terreinen is, vooruitlopend op het Wmo beleidsplan, al invulling gegeven aan de Wmo-gedachte.

In dit Wmo beleidsplan gaan we in op alle prestatievelden en kijken we vooral ook naar de samenhang daartussen.

Totstandkoming Wmo-beleidsplan

Het beleidsplan is als volgt tot stand gekomen:

- medio 2008 is er een inventarisatienota Wmo opgesteld waarin per prestatieveld een beschrijving is gegeven van de problematiek, de stand van zaken en mogelijke discussiepunten;
- eind 2008 is deze inventarisatienota voorgelegd aan de gemeenteraad, de cliëntenraad Wmo en de diverse betrokken partijen; de inventarisatienota is besproken op het Opinieplein en de partijen zijn uitgenodigd te reageren op de inventarisatienota en/of deel te nemen aan zogenaamde kringgesprekken;
- op basis van de inventarisatienota, de binnengekomen reacties, de kringgesprekken e.d. is het concept beleidsplan Wmo 2010-2013 opgesteld;
- het concept beleidsplan is voorgelegd aan de betrokken partijen met het verzoek hierop, indien men dit wenst, te reageren;
- op basis van de binnengekomen reacties is het concept beleidsplan bijgesteld;
- het beleidsplan wordt/is tenslotte voorgelegd aan de raad.

Reacties op het concept Beleidsplan

Van de volgende organisaties hebben wij een schriftelijke reactie ontvangen:

1. Stichting 3D, SWOL en Pluspunt
2. Sportbedrijf Lelystad
3. Stichting samenwerkende Gezondheidscentra Lelystad

¹ Kernnota Wmo "Op eigen kracht waar mogelijk, met ondersteuning waar noodzakelijk", vastgesteld door de raad op 21 december 2006.

² Rapport "Evaluatie nieuwe taken Wmo", eind 2008 door het college vastgesteld en aangeboden aan de raad.

4. De Kubus
5. Wmo cliëntenraad
6. GGD Flevoland

De reacties waren overwegend positief van aard. Onderstreept wordt dat in partnerschap de uitvoering en waar nodig verdere uitwerking ter hand genomen moet worden met de gemeente in een overwegend regisserende rol. Ook het inhoud geven aan de “nieuwe verantwoordelijkheidsverhoudingen” wordt daarbij van belang geacht. Een aantal reacties heeft betrekking op het lopende beleid en de uitvoering daarvan. Voor de volledigheid zijn de reacties en ons antwoord daarop ter inzage gelegd. De reacties zijn waar mogelijk verwerkt in het nu voorliggende Wmo Beleidsplan.

Wij willen er op wijzen dat er op basis van de inventarisatienota kringgesprekken met het veld hebben plaatsgevonden die, waar mogelijk, reeds hun vertaling hebben gekregen in het concept Wmo Beleidsplan. De nu binnenkomen reacties en de verslagen van de kringgesprekken worden ook betrokken bij verdere (deel-) uitwerking van de nu voorliggende nota.

Procesverplichtingen Wmo voor de gemeente

De Wmo kent vier procesverplichtingen voor de gemeente:

- a. de participatie van burgers bij de totstandkoming van het beleid;
- b. het opstellen van een vierjarig richtinggevend plan;
- c. een verordening voor individuele voorzieningen;
- d. verantwoordingsverplichting door publicatie van prestaties inclusief een jaarlijks cliënt-tevredenheidsonderzoek.

Er is/wordt reeds voldaan aan de verplichtingen genoemd onder a, c en d.

Met de totstandkoming van dit beleidsplan heeft de gemeente ook voldaan aan de verplichting genoemd onder b en daarmee aan alle 4 procesverplichtingen.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 is gekeken naar de Wmo in breder perspectief en de relatie van de Wmo met andere beleidsterreinen en ontwikkelingen.

In hoofdstuk 3 is per prestatieveld aangegeven wat we willen bereiken, wat we daarvoor gaan doen en wie waarvoor verantwoordelijk is. Hoofdstuk 4 bevat een samenvatting met de belangrijkste conclusies.

In hoofdstuk 3 zijn bij de verschillende prestatievelden indicatoren en ambities genoemd. Het algemene uitgangspunt hierbij is dat wij de zelfredzaamheid en eigen verantwoordelijkheid willen versterken en het effectief sociaal beleid zullen continueren. In de komende jaren zal, gezien de noodzakelijke bezuinigingen, op onderdelen eventueel een bijstelling van het beleid noodzakelijk kunnen zijn.

2. Wmo in breder perspectief

Het doel van de Wmo is te bevorderen dat mensen `meedoen` in de samenleving. De verantwoordelijkheid daarvoor komt steeds meer bij de gemeente te liggen.

Meedoen ofwel maatschappelijke participatie kent vier varianten.

1. Het volgen van een opleiding, betaald werk, lid zijn van verenigingen, het bezoeken van evenementen of culturele voorstellen, het bezoeken van activiteiten in een buurthuis of marktplaats maar ook het doen van boodschappen;
2. Het zelfstandig kunnen wonen en leven en een huishouding kunnen voeren;
3. Het zijn van vrijwilliger of mantelzorger;
4. Mee vormgeven aan het beleid via inspraak en actief burgerschap.

De Wet maatschappelijke ondersteuning heeft tot doel deze vier manieren van `meedoen in de samenleving` te bevorderen.

Participatie en betrokkenheid bevorderen

De Lelystadse inzet is te komen tot een versterking van participatie en betrokkenheid in de samenleving. De gemeente ziet het als haar taak te bevorderen dat burgers zich onderling betrokken voelen en zich verantwoordelijk voelen voor elkaar. In een veerkrachtige samenleving zijn burgers lid van en werken samen in één of meer netwerken of verbanden. Denk hierbij bijvoorbeeld aan werk, familie, burens, sportverenigingen, muziekgezelschappen, scholen, kerken en moskeeën, buurthuizen, sociaal-culturele verenigingen, politieke partijen, wijkraden (actie)comités of een Wmo cliëntenraad. De gemeente is op zoek naar wegen om de lokale krachten te versterken. Daarbij wordt primair gekozen voor het stimuleren en het scheppen van de voorwaarden. Maar ook bij een goed georganiseerde samenleving blijven er burgers die een extra (individuele) handreiking respectievelijk ondersteuning nodig hebben. De gemeente ziet het als haar taak deze handreiking te bieden zodat deze Lelystedelingen met deze ondersteuning weer zoveel mogelijk in staat zijn volwaardig deel te nemen aan de maatschappij.

De uitdagingen van de Wmo

De Wmo kent twee grote uitdagingen:

- hoe kunnen we bevorderen dat méér mensen méér meedoen en minder mensen een beroep hoeven te doen op individuele ondersteuning;
- hoe kunnen we ervoor zorgen dat bestaande voorzieningen goed toegankelijk en bereikbaar zijn.

2.1 Wmo in relatie tot het Lelystadse sociale beleid

In het collegeprogramma 2010-2014 zijn de uitgangspunten voor het te voeren sociaal beleid vastgesteld. Het sociaal beleid is gebaseerd op de principes Iedereen blijft meedoen, zelfredzaamheid als uitgangspunt en zorg op maat. Dit sluit geheel aan bij de uitgangspunten van de Wmo.

Het Wmo beleid heeft veel raakvlakken met reeds bestaand beleid zoals geformuleerd in diverse beleidsnota's. Er is inmiddels binnen de gemeente Lelystad al veel beleid ontwikkeld en uitgevoerd dat erop is gericht dat mensen zolang mogelijk goed mee kunnen (blijven) doen. De rode draden van het beleid lopen langs de lijnen:

- a. ontwikkeling en participatie
- b. zorg en ondersteuning.

In het actuele Wmo beleid ligt het zwaartepunt nog te veel op "ondersteuning en zorg". In deze nota zetten we zwaarder in op participatiebevordering. Over de volle breedte van het Wmo beleid zal een verschuiving moeten plaatsvinden naar ontwikkeling en participatie zodat minder op (individuele) voorzieningen geleund wordt. Specifieke Wmo-verstrekkingen en voorzieningen zijn geen doel op zich maar ondersteunend om de participatie door burgers met beperkingen mogelijk te maken. De inzet is dat ons gemeentelijk beleid in brede zin zoveel mogelijk "Wmo proof" wordt.

Het Wmo-beleidsplan geeft het algemene kader voor de invulling van de participatiegedachte.

In de komende planperiode zullen er op onderdelen, voor zover dit nog niet is gebeurd, concrete uitvoeringsplannen worden opgesteld en activiteiten worden ontwikkeld gericht op het bevorderen van de zelfredzaamheid. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan het verder versterken van de

mantelzorgondersteuning, het stimuleren dat meer mensen vrijwilligerswerk gaan doen, het activeren van "nabuurchap", het verbeteren van de informatievoorziening, ervoor zorgen dat algemene voorzieningen zoveel mogelijk toegankelijk zijn voor iedereen en het realiseren van een goede afstemming tussen welzijn en zorg.

Waarmaken en selectiviteit

De afgelopen jaren is op het brede terrein van sociaal beleid, welzijn en zorg volop beleid ontwikkeld en zijn zaken in uitvoering genomen. De komende jaren wordt ingezet op het continueren van effectief sociaal beleid. Gezien de financiële situatie, zal een uitbouw van voorzieningen alleen nog in een beperkt aantal situaties aan de orde kunnen zijn. Daarnaast zullen er op onderdelen bezuinigingen noodzakelijk zijn. Er zal aldus in de komende periode zowel sprake zijn van een selectieve uitbouw als van een selectieve versobering van het welzijns- en zorgaanbod.

Over de volle breedte van de prestatievelden is het naast de opgave van het waarmaken ook zaak regelmatig het rendement van voorzieningen, maatregelen en inspanningen kritisch te analyseren. De hierboven geschetste selectiviteit en de kritische toets moeten bevorderen dat in gang gezet beleid ook financieel behapbaar blijft voor de gemeente.

Integraal beleid en daar ook naar handelen

De doeltreffendheid van het Wmo beleid wordt uiteindelijk bepaald door de wijze waarop het beleid wordt ingevuld c.q. uitgevoerd. Naast de gemeente zijn diverse partijen daarvoor verantwoordelijk. Het is daarom van groot belang dat die partijen respectievelijk partners in de Lelystadse samenleving het Wmo-beleidsplan mede onderschrijven en zich ten volle verantwoordelijk voelen voor de uitvoering van het vastgestelde beleid. De Lelystedelingen moeten in de praktijk ervaren dat er vanuit één gezamenlijk perspectief door partners en gemeente gehandeld en gewerkt wordt.

Maar integraal beleid is naast een beleidsnota waarin getracht wordt integraliteit te bevorderen, bovenal een kwestie dat de "linker en rechter hand" elkaar in de uitvoering weten te vinden, dat partners in de stad weten wie wanneer en met welk doel in actie komt en maatregelen neemt. Een integrale aanpak van beleid tot uitvoering gaat niet vanzelf, zeker niet als het gaat om weerbarstige, complexe maatschappelijke vraagstukken. Bij problematische gezinnen zijn bijvoorbeeld soms wel meer dan tien professionals actief. Het is de kunst deze professionals goed met elkaar te laten samenwerken. Daarbij moeten de professionals snel kunnen schakelen, regie nemen, geven en ontvangen. Zeker bij ondersteuningsvragen mag het verschijnsel van 'van het kastje naar de muur gestuurd worden' zich niet voor doen. Dit betekent dat de diverse organisaties waar de vragen binnenkomen in staat moeten zijn ervoor te zorgen dat de betrokken persoon op de goede plek terecht komt.

Nieuwe verantwoordelijkheidsverhoudingen

Het is dienstig in het complex van vraagstukken binnen het Wmo beleid te expliciteren wie waarvoor verantwoordelijk is zowel intern bij de gemeente als extern richting de partners en burgers. Hierbij zal één van de belangrijke toetspunten zijn: waar begint en eindigt de verantwoordelijkheid van de burgers en de (lokale) partijen en waar die van de lokale overheid? Dit zien we als een urgente opgave.

Opgave

Het komende jaar wordt uitvoering gegeven aan het verhelder en expliciteren van de verantwoordelijkheden op het brede terrein van sociaal beleid, zorg en welzijn. De opgave is om dit binnen de prestatievelden te doen. Maar ook dwars door de velden en daarbuiten zal deze opgave uitgewerkt moeten worden. Enkele voorbeelden daarvan zijn de relaties:

- Inzet t.b.v. dak- en thuislozen: relaties met sociale activering, huisvesting, leefbaarheid in de wijken, verslavingsbeleid etc.
- Brede school: relaties met leefbaarheid in de wijk, welzijn, sport en cultuur in de wijk, jeugdbeleid, onderwijsbeleid.

In hoofdstuk drie is per prestatieveld een eerste aanzet gegeven tot verheldering van de verantwoordelijkheidstoedeling.

2.2 Wmo in relatie tot andere ontwikkelingen

Er is een aantal belangrijke aspecten en (nieuwe) ontwikkelingen dat van invloed is op de invulling van de Wmo prestatievelden.

Hierbij noemen wij de belangrijkste:

- a. Bevolkingsopbouw
- b. Economische crisis
- c. Wijziging van de AWBZ

Bevolkingsopbouw

De mate van zelfredzaamheid van een samenleving wordt mede bepaald door de leeftijdsopbouw. In de komende 10 jaren zal het aantal inwoners naar verwachting met 9% toenemen van ruim 73.000 inwoners in 2009 naar ruim 80.000 inwoners in 2019. Lelystad telt nu nog relatief weinig 65-plussers maar deze groep zal in de komende 10 jaar zowel in absolute als in relatieve zin aanzienlijk groeien.

Tabel: leeftijdsopbouw Lelystad 2009 -2019

	Lelystad 2009	Lelystad 2019	Landelijk 2009	Landelijk 2019
0-19 jaar	26 %	26 %	24 %	21 %
19-65 jaar	64 %	59 %	61 %	60 %
65 -75 jaar	6 %	10 %	8 %	11 %
> 75 jaar	4 %	6 %	7 %	8 %
Totaal	100 %	100 %	100 %	100 %

Bron: afdeling Onderzoek en Statistiek, gemeente Lelystad

Met name in de leeftijdsgroep vanaf 75 jaar zien we dat er steeds vaker een beroep wordt gedaan op allerlei voorzieningen zoals informatie en advies, individuele verstrekkingen, wonen met welzijn/zorg, mantelzorgondersteuning en vrijwilligerswerk in de zorg.

Met een goede invulling van het Wmo beleid bereiden wij ons voor op de vergrijzing en de toenemende zorgvraag.

Economische crisis

De economische crisis heeft gevolgen voor de gemeente Lelystad en haar inwoners. We zien bijvoorbeeld dat de werkloosheid op loopt en dat meer mensen te maken krijgen met schuldenproblematiek. Hierdoor wordt, naar we hopen tijdelijk, een groter beroep gedaan op onder meer de ondersteuningsmaatregelen in het kader van het armoedebeleid en schuldhelpverlening. De economische crisis leidt ertoe dat de gemeente in de komende jaren aanzienlijk moet bezuinigen. Dit betekent dat er alleen nog in een beperkt aantal situaties sprake kan zijn van een uitbouw van voorzieningen. In het algemeen zal rekening moeten worden gehouden met een versobering van ons aanbod.

Wijziging van de AWBZ

De AWBZ is met ingang van 2009 aanzienlijk gewijzigd en ook voor de komende jaren worden de nodige versoberingen verwacht. De belangrijkste recente wijziging is dat alleen mensen met matige of zware beperkingen nog in aanmerking kunnen komen voor begeleiding vanuit de AWBZ en dat het aantal uren begeleiding wordt gemaximeerd. De begeleiding wordt beperkt tot het bevorderen en behouden van zelfredzaamheid. Voor beperkingen bij het participeren in de samenleving is geen begeleiding meer mogelijk vanuit de AWBZ. Het gaat om een bezuiniging/versobering van de AWBZ waarbij voorzieningen uit de AWBZ verdwijnen. Deze taken worden niet overgedragen naar de Wmo maar de verwachting is dat door deze hervormingen vaker een beroep zal worden gedaan op gemeentelijke voorzieningen.

Het ministerie van VWS schat in dat een groot deel van de mensen, die geen of minder ondersteuning of begeleiding krijgen, zelf een oplossing vindt binnen hun eigen netwerk. Als burgers participatieproblemen ondervinden dan heeft de gemeente hierin in het kader van de Wmo een verantwoordelijkheid. De gemeente is evenwel vrij in de wijze waarop hier invulling aan wordt gegeven. Ondersteuning kan bijvoorbeeld plaatsvinden via de huidige welzijnsvoorzieningen zoals de ouderenadviseurs, het maatschappelijk werk, de welzijnsactiviteiten voor ouderen/buurtbewoners, de mantelzorgondersteuning, het vrijwilligerswerk etc. Maar wellicht zijn ook andere aanvullende voorzieningen gewenst c.q. noodzakelijk. In de loop van 2010 zal worden bepaald op welke wijze wij

invulling willen geven aan het overgangsgebied tussen Wmo en AWBZ. Het nieuwe kabinet zal waarschijnlijk in de komende jaren meer maatregelen treffen op het terrein van de AWBZ. Naar verwachting zal er een verdere versobering plaatsvinden. Ook zullen er wellicht AWBZ taken worden overgedragen aan de gemeente. Wij zullen, als het rijksbeleid op dit punt meer concreet is, voorstellen doen om te bepalen hoe wij hier als gemeente mee omgaan.

2.3 Financieel perspectief Wmo

De Wmo taken, zoals deze onder de 9 prestatievelden vallen, worden als volgt gefinancierd:

- a. rijksuitkering Wmo (inclusief rijksmiddelen ter compensatie van de AWBZ pakketmaatregel)
- b. middelen zoals regulier in de gemeentebegroting opgenomen

Daarnaast zijn er tal van activiteiten die ook vanuit andere (niet gemeentelijke) bronnen worden gefinancierd. Zo worden bijvoorbeeld multifunctionele accommodaties, jeugd en jongerenwerk, maatschappelijke opvang en sociale activering vaak gedragen door een combinatie van middelen stromen.

rijksuitkering Wmo en AWBZ

De gemeente ontvangt met ingang van 2007 voor de nieuwe Wmo taken een rijksuitkering. Deze rijksuitkering is/was met name bedoeld om de nieuwe Wmo taken (huishoudelijke hulp, mantelzorgondersteuning e.d.) te bekostigen. De raad heeft eerder besloten voor de periode 2007 t/m 2012 een Wmo reserve in te stellen waarin de jaarlijkse overschotten op deze nieuwe taken worden gestort en waaruit eventuele tekorten worden betaald.

Ook heeft de raad besloten om de middelen die de gemeente van het rijk ontvangt ter compensatie van de AWBZ bezuinigingen aan de reserve toe te voegen. Afgesproken is dat in 2012 een besluit wordt genomen over het al dan niet continueren van een Wmo reserve na 2012.

Tot op heden was er sprake van een overschot en kon er een reserve worden opgebouwd die eind 2009 uitkwam op bijna 3 miljoen euro.

Het is inmiddels zeker dat de rijksvergoeding vanaf 2010 structureel lager uitvalt zodat er met ingang van 2010 sprake zal zijn van een jaarlijks tekort. Verder zien wij een aanzienlijke stijging van het gebruik van de huishoudelijke hulp. Met de opgebouwde reserve kunnen, als deze trend zich voortzet, de tekorten waarschijnlijk nog twee of drie jaar worden opgevangen.

Op niet al te lange termijn ontstaat er aldus een behoorlijk tekort op de uitgaven voor de individuele Wmo verstrekkingen. Het is daarom wenselijk/noodzakelijk maatregelen te treffen die ertoe leiden dat er minder uitgegeven hoeft te worden voor de individuele Wmo verstrekkingen. Een aantal maatregelen, zoals een betere mantelzorgondersteuning en een actiever "nabuurschap", zullen pas op langere termijn effect hebben op de vraag naar bijvoorbeeld huishoudelijke hulp. Op korte termijn is een bezuiniging alleen mogelijk door het pakket te versoberen. De mogelijkheden daartoe zullen in beeld worden gebracht en op basis daarvan zal in de tweede helft van 2010 een voorstel aan de raad worden voorgelegd met diverse opties om de uitgaven binnen het totale Wmo verstrekkingenpakket terug te dringen.

financiering op basis van de reguliere gemeentebegroting

Naast de AWBZ compensatiemiddelen en de rijksuitkering Wmo zijn het in belangrijke mate gemeentelijke middelen die aangewend worden bij het uitvoeren van het beleid zoals beschreven in deze nota. Het gaat hier bijvoorbeeld om de subsidies voor welzijnswerk, maatschappelijke dienstverlening, opvoedingsondersteuning, dak- en thuislozenzorg, mfa-ontwikkeling, rolstoelen etc. In het collegeprogramma 2010-2014 zijn bezuinigingstaakstellingen opgenomen gebaseerd op de korting van het Gemeentefonds zoals die begin 2010 bekend was. Een aantal van deze bezuinigingsvoorstellen heeft betrekking op activiteiten die onder dit beleidsplan vallen. Bij de behandeling van de begroting 2011 zal hier nadere besluitvorming over plaatsvinden.

Het is aannemelijk dat de zorgvraag als gevolg van de vergrijzing toe zal nemen. Daarnaast zijn verder ingrepen op de AWBZ waarschijnlijk. Tegelijkertijd is het zeker niet uitgesloten dat er van rijkszijde meer bezuinigingen worden doorgevoerd. Er zal, elke keer als er zich belangrijke wijzigingen voordoen, uitgaande van de kaders die in het collegeakkoord zijn verwoord een politiek debat tussen college en raad worden gevoerd over de taken die wel of niet meer kunnen worden uitgevoerd.

3. De prestatievelden

3.1. Sociale samenhang

Wettekst prestatieveld 1:

Het bevorderen van de sociale samenhang in en leefbaarheid van dorpen, wijken en buurten.

Leefbaarheid kan worden omschreven als: het wonen in een prettige en veilige omgeving, met de mogelijkheid om (thuis of in de buurt) gebruik te kunnen maken van (eenvoudige) zorg-, welzijns- en gemaksdiensten, zoals een boodschappendienst of klussendienst. Belangrijke items hierbij zijn "ontmoeting en toenadering" en "betrokkenheid en participatie". Bij ontmoeting en toenadering gaat het over het hebben van sociale contacten en netwerken, een basis om samen initiatieven te nemen en aan activiteiten deel te nemen.

Bij betrokkenheid en participatie gaat het om de inzet ten behoeve van de buurt of de stad, over actief burgerschap en vrijwilligerswerk. Het is belangrijk dat mensen zich betrokken voelen bij bijvoorbeeld de buurt, de school van hun kinderen en de mede(buurt)bewoners en bereid zijn zich in te zetten voor anderen omdat alleen dan sprake kan zijn van samenleven waarin mensen zich welbevinden. We zetten in op het verbeteren van de leefbaarheid in de wijken, zowel op het fysieke als op het sociale vlak. We willen ontmoetingen en binding op buurt-, wijk- en stadsniveau bevorderen.

Wat willen we bereiken in de planperiode 2010 – 2013?

We willen de leefbaarheid en de sociale samenhang in de wijken versterken en we willen dat bestaande voorzieningen beter worden gebruikt.

Wat staat ons te doen in de komende jaren?

De komende jaren gaat het om het continueren van tal van zaken die ingang zijn gezet en het waarmaken van het beleid. Concreet gaat het dan om:

- steviger stimuleren van de betrokkenheid van bewoners;
- verder ontwikkelen van woonzorgzones conform het door de raad vastgestelde Programma Wonen, Welzijn, Zorg;
- realiseren van wervende wijkvoorzieningen volgens het marktplaatsconcept in de vorm van mfa's in de Atolwijk, Zuiderzeewijk, Hanzepark en Warande; ook in de andere wijken zal de marktplaatsgedachte het uitgangspunt zijn (zonder dat hierbij alle voorzieningen in een mfa worden ondergebracht);
- optimaliseren van de samenwerking in de wijken met en van de maatschappelijke partners rondom leefbaarheid, zorg en actieve participatie.

Wie is verantwoordelijk?

Als het gaat om het bevorderen van leefbare wijken waar het goed toeven is dan heeft de gemeente een belangrijke verantwoordelijkheid, vaak in wisselwerking met partners als woningbouwcorporaties, politie, brede welzijnsinstelling en andere maatschappelijke instellingen. Maar bewoners(groepen) en verenigingen zijn ook aan zet, zij bepalen in hoge mate het woonklimaat van hun wijk of buurt. Om het ten doelgestelde waar te maken treedt de gemeente Lelystad op als aanjager en eerste stuurman als het gaat om de resultaatgerichte samenwerking tussen alle partners.

3.2. Jeugd en preventie

Wettekst prestatieveld 2:

Op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen met opgroeien en van ouders met problemen met opvoeden.

Wij willen dat kinderen in Lelystad kansen krijgen om zich optimaal te ontwikkelen. Lelystad geeft prioriteit aan ontwikkelingskansen voor het jonge kind. Een absolute voorwaarde voor de ontwikkelingskansen van de Lelystadse jeugd ligt opgesloten in het bieden van rust en geborgenheid thuis en goed onderwijs. Dat klinkt vanzelfsprekend maar dat is het niet. Werken aan het versterken van het onderwijs is de actuele opgave en wij hechten groot belang aan het ondersteunen van gezinnen in het grootbrengen van hun kinderen. Daarbij is het van belang problemen zo vroeg mogelijk te signaleren, te onderkennen en aan te pakken. Daarom investeert de gemeente Lelystad aanzienlijk in de uitvoering van het preventief jeugdbeleid: informatie en advies, signalering, toeleiding naar hulp, licht pedagogische hulp, coördinatie van zorg. De ontwikkeling van het Centrum voor Jeugd en Gezin moet het samenspel van de jeugdpreventie- en zorgdisciplines ten gunste van de beantwoording van de zorgvraag sluitend maken. De belangrijkste functies van het Centrum voor Jeugd en Gezin zijn:

- bieden van een laagdrempelige inloop waar men met allerlei vragen over opvoeding terecht kan;
- aanbieden van jeugdgezondheidszorg (consultatiebureau en schoolartsen) en opvoedingsondersteuning;
- afstemmen en doelgericht aanpakken van de inzet gericht op kinderen/gezinnen met zware problematiek.

De gemeentelijke verantwoordelijkheid voor het preventief jeugdbeleid strekt verder dan de taken die binnen dit prestatieveld van de Wmo vallen. Gemeente Lelystad zet in breder verband in op goede onderwijsvoorzieningen, voldoende speelruimte, sport- en cultuuraanbod etc. voor de kinderen in onze gemeente.

Wat willen we bereiken in de periode 2010-2013?

We willen betere ontwikkelingskansen bieden voor kinderen en tijdig ondersteuning bieden.

Wat staat ons te doen de komende jaren?

De basis van de ontwikkelingskansen van de Lelystadse jeugd ligt, mede, opgesloten in scholen waar goed onderwijs wordt gegeven. Maar ook sport- en cultuurverenigingen waar ze het naar hun zin hebben en culturele voorzieningen zoals bijvoorbeeld de Kubus waar ze hun talenten kunnen ontplooiën zijn daarbij van grote betekenis. Het beleid is er nadrukkelijk op gericht om deze vormen van participatie te bevorderen. Waar dat niet mogelijk is uit financiële nood is het armoedebeleid ontwikkeld.

Als het gaat om het preventieve jeugdbeleid staat ons het volgende zaken te doen:

- Centrum voor Jeugd en Gezin functioneert in 2010: de signaleringsfunctie is op orde en er is sprake van één handelingsplan en één "gezicht" naar kind en ouders.

Wie is verantwoordelijk?

Een verscheidenheid aan instellingen en organisaties is verantwoordelijk voor het beantwoorden van de hulp- en zorgvraag. Bestuurlijk is er vervolgens een minstens zo grote verscheidenheid in de verantwoordelijkheden op het terrein van jeugdpreventie-, hulp- en zorg. Feit is dat de hulp- en zorgvraag binnen de gemeente aan de orde is. Dat maakt dat de gemeente een bijzondere verantwoordelijkheid draagt binnen dit prestatieveld om te bevorderen dat de gemeente en partners goed samenwerken. Om het ten doelgestelde waar te maken is vooralsnog een stevige aansturing noodzakelijk van de zijde van de gemeente.

3.3 Informatie, advies en cliëntondersteuning

Wettekst prestatieveld 3

Het geven van informatie, advies en cliëntondersteuning.

De gemeente is bij de invoering van de Wmo verantwoordelijk geworden voor het geven van informatie, advies en cliëntondersteuning. Wij richten ons bij het invullen van de informatie- en adviesfunctie in principe op alle inwoners van Lelystad, met speciale aandacht voor groepen die extra ondersteuning nodig hebben. Het gaat daarbij met name om ouderen en gehandicapten maar ook om inwoners die niet of nauwelijks deelnemen aan maatschappelijke activiteiten.

Wat willen we bereiken de komende planperiode 2010-2013?

We willen bereiken dat de burgers de weg naar voorzieningen in de stad makkelijk weten te vinden. Dit geldt zowel voor de Wmo-diensten die de gemeente aanbiedt als ook voor de diensten van anderen.

De tevredenheid van de informatievoorziening rond de individuele Wmo-verstrekkings wordt gemeten in het jaarlijkse SGBO tevredenheidsonderzoek (zie verder onder 3.6).

Er wordt nog bekeken of het mogelijk is de tevredenheid over de algehele informatievoorziening te meten.

Wat staat ons te doen de komende jaren?

De afgelopen jaren is er veel opgebouwd als het gaat om het verschaffen en toegankelijk maken van informatie, advies en cliëntondersteuning. De volgende zaken staan ons nog te doen:

- Verder verbeteren en verbreden van het (digitale) Zorgloket;
- Opnemen van informatieloketten in de vier mfa's (Atol, Zuiderzeewijk, Hanzepark en Warande); in overige wijken de informatiefunctie zoveel mogelijk aan laten sluiten bij bestaande structuren (wijkposten, verzorgingshuizen, buurthuizen e.d.);
- Scherp blijven ten aanzien van het niveau van dienstverlening en de afstemming van het ondersteuningsaanbod.

Wie is verantwoordelijk?

De gemeente is op grond van de Wmo de eerst verantwoordelijke voor het op orde hebben van de algemene informatie-, en adviesfunctie en de cliëntondersteuning. De externe partijen zijn verantwoordelijk voor de informatievoorziening richting hun gebruikers en de ondersteuning van hun cliënten. Het "scherp" houden in de dagelijkse praktijk is voor alles aan de orde. De gemeente is daarbij bewaker van het dienstverleningsniveau en spreekt aan waar dat nodig is.

3.4. Mantelzorg en vrijwilligers

Wettekst prestatieveld 4

Het ondersteunen van mantelzorgers daar onder begrepen het vinden van adequate oplossingen indien zij hun taken tijdelijk niet kunnen waarmaken, alsmede het ondersteunen van vrijwilligers.

In Nederland ontvangen jaarlijks vele mensen zorg. Een vijfde deel van hen ontvangt professionele zorg. De grootste groep ontvangt echter zorg van mensen uit hun omgeving, zogenaamde mantelzorg of een combinatie van professionele zorg en mantelzorg. Daarnaast hebben vrijwilligers een aandeel in het leveren van zorg; het zogenaamde vrijwilligerswerk in de zorg. De gemeente is met ingang van 1 januari 2007 verantwoordelijk geworden voor de ondersteuning van mantelzorgers en vrijwilligers in de zorg. Dit viel voorheen onder de AWBZ.

De organisaties voor vrijwilligerswerk en mantelzorgondersteuning zijn in 2009 samengegaan binnen Stichting Welzijn Lelystad zodat er nu sprake is van één sterke lokale organisatie op dit punt. Wanneer alle zorg die in Nederland nodig is door professionele hulpverleners zou worden geboden, dan is de rekening niet meer te betalen. Mantelzorgers en vrijwilligers (in de zorg) tonen een verantwoordelijkheidsgevoel dat in de Wmo centraal staat: *“eerst kijken wat je zelf kan doen of in je omgeving kan organiseren, doe dan pas een beroep op professionele voorzieningen”*. De gemeente Lelystad onderstreept die gedachte en wil het vrijwilligerswerk en de mantelzorg in de komende jaren verder versterken.

Wat willen we bereiken in de planperiode 2010-2013?

We willen bereiken dat mantelzorgers zich minder vaak te zwaar belast voelen en we willen de inzet van vrijwilligers vergroten.

Wat staat ons te doen de komende jaren?

Het beleid voor het algemene vrijwilligerswerk is reeds geformuleerd in de nota vrijwilligersbeleid.

“Voor elkaar”. Deze nota loopt tot 2011 en zal eind dit jaar worden herijkt. Hierin zal ook het gemeentelijk beleid ten aanzien van de maatschappelijke stages worden meegenomen.

Het beleid voor de mantelzorg en het vrijwilligerswerk in de zorg is in de eind 2009 vastgestelde nota “Zorg voor elkaar” beschreven. De nadruk zal in de komende jaren liggen op de uitvoering van het in deze nota’s vastgestelde beleid.

Wie is verantwoordelijk?

De gemeente is op grond van de Wmo verantwoordelijk voor het ondersteunen van mantelzorgers en het stimuleren van vrijwilligerswerk. Diverse partijen (zorginstellingen, sportverenigingen, kerken, scholen, buurthuizen etc.) werken ook met vrijwilligers en hebben een verantwoordelijkheid op dit terrein. Ook hebben een aantal partijen direct of indirect te maken met mantelzorgers van hun cliënten. Zij hebben de (mede) verantwoordelijkheid deze mantelzorgers te ondersteunen. Het zijn de mantelzorgers en vrijwilligers (al dan niet in georganiseerd verband) die het uiteindelijk moeten doen.

3.5. Deelname bevorderen

Wettekst prestatieveld 5

Het bevorderen van de deelname aan het maatschappelijk verkeer en van het zelfstandig functioneren van mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en van mensen met een psychosociaal probleem.

Prestatieveld 5 heeft betrekking op verschillende doelgroepen: kwetsbare ouderen, mensen met lichamelijke of verstandelijke beperkingen, mensen met chronische ziekte en psychische en/of psychiatrische problemen en mensen met psychosociale problemen. Voor deze mensen is het vaak moeilijk om zelfstandig te functioneren en volwaardig deel te nemen aan het maatschappelijk verkeer. Kernvraag is op welke wijze we deze inwoners kunnen helpen hun talenten te benutten en te voorkomen dat zij in een sociaal isolement raken. Om dit te realiseren moet een breed scala van allerlei specifieke en algemene maatregelen worden getroffen. Daarbij zien we een ontwikkeling dat mensen met kleine beperkingen steeds vaker tussen wal en schip dreigen vallen doordat zij minder gebruik kunnen maken van regelingen zoals de AWBZ en de Wajong. Deze regelingen richten zich steeds vaker op alleen nog de zwaardere problematiek.

Ons beleid zal gericht moeten zijn op het geschikt en toegankelijk maken van reguliere voorzieningen (wonen, welzijn, zorg) voor deze inwoners, zodat zij zoveel mogelijk op een volwaardige wijze deel kunnen (blijven) nemen aan de maatschappij. Het bevorderen van het langer zelfstandig blijven wonen is daartoe een belangrijke voorwaarde. Het gemeentelijk beleid is erop gericht dat *iedereen* zoveel mogelijk mee doet en mee kan blijven doen. Hierbij wordt uitgegaan van de benaderingswijze: “eigen verantwoordelijkheid eerst, maar handreiking en ondersteuning daar waar nodig”.

Wat willen we bereiken in de planperiode 2010-2013?

We willen bereiken dat “mensen met beperkingen” volwaardig kunnen meedoen aan en in de Lelystadse samenleving.

Wat staat ons te doen de komende jaren?

Ons beleid is gericht op het zoveel mogelijk geschikt en toegankelijk maken van reguliere voorzieningen (wonen, welzijn, zorg) voor alle inwoners, zodat iedereen op een volwaardige wijze deel kan (blijven) nemen aan de maatschappij. Concreet:

- Elk jaar worden in het kader van Agenda 22 een aantal thema's nader uitgewerkt; in 2010 zijn dat sport, arbeid, veiligheid en bewustwording;
- Selectief uitbouwen van het aanbod van aangepaste woonvormen, welzijn en zorg.

Er kan niet altijd worden volstaan met het toegankelijk maken van algemene voorzieningen. In een aantal gevallen zal een extra ondersteuningsaanbod noodzakelijk zijn. Het kan hierbij bijvoorbeeld gaan om een rolstoel maar ook om bijzondere bijstand of maatschappelijk werk. Het is belangrijk dat de betrokkenen de weg naar deze voorzieningen weten te vinden. Voor de verdere invulling van dit onderdeel wordt verwezen naar prestatieveld 3 (informatie en advies), prestatieveld 4 (mantelzorg en vrijwilligerswerk) en prestatieveld 6 (individuele verstrekkingen).

Ook is het belangrijk dat bij nieuwe beleids- en uitvoeringsnota's steeds wordt gekeken vanuit de invalshoek dat iedereen, ook mensen met beperkingen, zoveel mogelijk kunnen participeren in de samenleving. In elke beleidsnota moet expliciet kenbaar worden gemaakt of deze is getoetst aan de Wmo-uitgangspunten. Op deze wijze wordt Lelystad werkende weg Wmo-proof.

Wie is verantwoordelijk?

De gemeente moet er op grond van de Wmo voor zorgen dat mensen kunnen participeren in de samenleving. De mate waarin en wijze waarop hierin wordt voorzien is de beleidsvrijheid van de gemeente. Dit betekent niet dat de gemeente alles zelf moet doen. Er zijn allerlei externe partijen³ die hier een taak/verantwoordelijkheid in hebben. Het vervolgens ook daadwerkelijk deelnemen is in belangrijke mate de verantwoordelijkheid van de mensen zelf en hun directe omgeving.

3.6 Individuele verstrekkingen

Wettekst prestatieveld 6

Het verlenen van voorzieningen aan mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en aan mensen met een psychosociaal probleem ten behoeve van het behouden of bevorderen van het zelfstandig functioneren of hun deelname aan het maatschappelijk verkeer.

Het primaire doel van de Wmo is 'meedoen' door zelfredzaamheid van mensen te bevorderen en waar nodig te herstellen. De basisfilosofie van de Wmo is dat iedereen zo lang mogelijk voor zichzelf zorgt, eventueel door een beroep te doen op de directe omgeving (familie, vrienden, kennissen). Alleen in de situaties waarin iemand hiertoe niet in staat is, komen professionele zorg en ondersteuning in beeld. De gemeente heeft met ingang van 1 januari 2007 de verplichting in een dergelijk geval te compenseren. Dit 'compensatiebeginsel' houdt in dat gemeenten de beperkingen die mensen ervaren bij het voeren van een huishouden, het ontmoeten van mensen en het vervoer moeten compenseren.

Wat willen we bereiken in de planperiode 2010-2013?

Voorop staat dat als men een voorziening nodig heeft, men deze ook daadwerkelijk krijgt. Maar tegelijkertijd willen we bereiken dat in Lelystad onze algemene voorzieningen (onder andere openbaar

³ Voorbeelden van externe partijen: woningbouwvereniging, sportvereniging, winkels, openbaar vervoer.

vervoer en de wijkvoorzieningen) inwoners zoveel mogelijk in staat stellen mee te blijven doen, zonder dat daar allerlei specifieke (individuele) aanpassingen voor nodig zijn.

Wat staat ons te doen de komende jaren?

De individuele verstrekkingen op een adequate wijze verstrekken is ook de komende jaren de opgave. Maar deze opgave zal nadrukkelijker geplaatst worden in het bevorderen dat algemene voorzieningen gebruikt worden alvorens wordt teruggevallen op individuele verstrekkingen. Concreet:

- Adequaat verstrekken van individuele voorzieningen aan inwoners waarvoor dit noodzakelijk is.
- Doorlichten van het verstrekkingenpakket met als resultaat een goed basis verstrekkingenpakket;
- Maatregelen treffen die ertoe leiden dat mensen minder gebruik hoeven te maken van individueel ondersteuningsaanbod.

Wie is verantwoordelijk?

De gemeente is op grond van de Wmo verantwoordelijk voor het verstrekken van individuele Wmo-voorzieningen en het bewaken van de kwaliteit van de dienstverlening.

3.7 Samenhangende ondersteuning voor zeer kwetsbare groepen

Wettekst prestatievelden 7, 8 en 9

Prestatieveld 7:

Het bieden van maatschappelijke opvang, waaronder vrouwenopvang en het voeren van beleid ter bestrijding van geweld dat door iemand uit de huiselijke kring van het slachtoffer is gepleegd.

Prestatieveld 8:

Het bevorderen van openbare geestelijke gezondheidszorg, met uitzondering van het bieden van psychosociale hulp bij rampen.

Prestatieveld 9:

Het bevorderen van verslavingsbeleid.

We streven ernaar dat alle inwoners naar vermogen volwaardig aan de samenleving deelnemen. Er ligt allereerst een verantwoordelijkheid bij het individu om zelf problemen op te lossen of hiervoor zelf hulp te organiseren. Er is evenwel een categorie mensen die (tijdelijk) niet of onvoldoende mee kan draaien in de samenleving. In deze paragraaf gaat het om de 'zeer kwetsbare groepen'. Deze kwetsbare groepen hebben extra ondersteuning nodig in hun dagelijks leven. Minimaal 600 Lelystedelingen behoren tot de "kwetsbare groepen". Zeker 300 van hen zijn voor langere tijd, meer dan één jaar, aangewezen op hulp- en ondersteuning.

Wat willen we bereiken in de planperiode 2010-2013?

We willen het volgende bereiken:

- er wordt zoveel mogelijk voorkomen dat mensen "uitvallen";
- het aantal slachtoffers van huiselijk geweld wordt teruggedrongen;
- zorgmijders zijn in beeld en van zorg voorzien;
- in regionaal verband wordt per zorgvraag centraal de best passende zorg bepaald;
- gezondheidsschade en overlast als gevolg van overmatig alcohol- en drugsgebruik wordt beperkt.

Wat staat ons te doen de komende jaren?

We kunnen spreken van een stevig maatschappelijk vraagstuk in aard en omvang. Er is een scala aan voorzieningen voor handen in Lelystad voor de zeer kwetsbare groepen. Een voorziening voor (zeer) langdurig verblijf ontbreekt echter nog. Een dergelijke voorziening is nodig in aanvulling op de dag- en nachtopvang en het fasehuis. Daarnaast missen we nog voorzieningen in het kader van sociale activering (met name dagbesteding voor de zeer kwetsbare groepen) en is uitbreiding van het aantal plaatsen begeleid wonen gewenst. Deze plaatsen worden vooral via de AWBZ gefinancierd. Er is een grote verscheidenheid aan middenstromen en aan verantwoordelijke partijen: woningbouwcorporaties, maatschappelijk werk, maatschappelijke opvang, geestelijke gezondheidszorg, verslavingszorg, politie, justitie, reclassering, organisaties op het gebied van werk en inkomen etc.. De belangrijkste opgave de komende jaren ligt op het goed laten functioneren van dit complex aan voorzieningen.

Concreet staat ons het volgende te doen:

- Bevorderen dat de vele instellingen meer handelen vanuit de zorg- en hulpvrager;
- Realiseren van een voorziening voor chronisch problematische verslaafden;
- Intensiveren van het sociale activeringsaanbod richting deze kwetsbare Lelystedelingen.

Wie is verantwoordelijk?

De gemeente is op grond van de Wmo verantwoordelijk voor het bieden van maatschappelijke opvang aan dak- en thuislozen en vrouwenopvang. Maar ook andere (niet door de gemeente gefinancierde) partijen hebben hierin een verantwoordelijkheid. De gemeente (samen met andere gemeenten in de regio) is verantwoordelijk voor het bevorderen van de noodzakelijke samenwerking op bestuurlijk en managementniveau. Het sturen op de samenwerking in de dagelijkse praktijk ligt vervolgens in belangrijke mate bij de externe partners van de gemeente.

4. Samenvatting en conclusies

Op 1 januari 2007 is de Wmo ingevoerd. Het motto van de Wmo is “meedoen”. In de afgelopen periode hebben wij met name ingezet op het invullen van de nieuwe taken zoals het verstrekken van huishoudelijke verzorging, de informatievoorziening en de mantelzorgondersteuning. Maar ook op diverse andere terreinen is, vooruitlopend op het Wmo beleidsplan, al invulling gegeven aan de Wmo gedachte. Over de volle breedte van de negen prestatievelden is er de laatste jaren veel beleid ontwikkeld en vastgesteld en nu volop in uitvoering.

De opgave de komende jaren

De opgave de komende jaren is tweeledig:

- hoe kunnen we bevorderen dat méér mensen méér meedoen en minder mensen een beroep hoeven te doen op individuele ondersteuning;
- hoe kunnen we ervoor zorgen dat bestaande (algemeen en specifiek) voorzieningen goed toegankelijk en bereikbaar zijn.

Voor het welslagen van het Wmo beleid is het essentieel dat bij alle plannen steeds de vraag wordt gesteld: “hoe kan worden bevorderd dat iedereen zoveel mogelijk mee kan blijven doen?”.

Waarmaken en selectiviteit

De afgelopen jaren is op het brede terrein van sociaal beleid volop beleid ontwikkeld en zijn zaken in uitvoering genomen.

De komende jaren wordt ingezet op het continueren van effectief sociaal beleid. De financiële en economische crisis zullen een stempel drukken op de uitvoering van het beleid. Een uitbouw van voorzieningen zal daarom alleen nog in een beperkt aantal situaties aan de orde kunnen zijn. Daarnaast zal er op een aantal onderdelen als gevolg van de noodzakelijke bezuinigingen sprake zijn van een verminderde inzet. Er zal aldus sprake zijn van zowel een selectieve verruiming als een selectieve versobering van het aanbod.

Over de volle breedte van de prestatievelden is het naast de opgave van het waarmaken ook zaak regelmatig het rendement van voorzieningen, maatregelen en inspanningen kritisch te analyseren. De hierboven geschetste selectiviteit en de kritische toets moeten bevorderen dat in gang gezet beleid ook financieel behapbaar blijft voor de gemeente.

Integraalbeleid en daar ook naar handelen

De doeltreffendheid van het Wmo beleid wordt uiteindelijk bepaald door de wijze waarop het beleid wordt ingevuld c.q. uitgevoerd. Naast de gemeente zijn diverse partijen daarvoor verantwoordelijk. De Lelystedelingen moeten in de praktijk ervaren dat er vanuit één gezamenlijk perspectief door partners en gemeente gehandeld en gewerkt wordt.

Nieuwe verantwoordelijkheidsverhoudingen

Het is dienstig te expliciteren wie waarvoor verantwoordelijk is zowel intern bij de gemeente alsmede de verantwoordelijkheidsverdeling met en tussen de externe partners. Hierbij zal één van de belangrijke toetspunten zijn waar begint en eindigt de verantwoordelijkheid van de burgers, de externe partners en de lokale overheid. Dit zien wij als een belangrijke opgave voor de komende periode. Wij zullen dit in de planperiode op de verschillende onderdelen nader invullen.

De regierol van de gemeente

De gemeenten ziet het als haar verantwoordelijkheid om ervoor te zorgen dat de voornemens, zoals die bij de prestatievelden zijn vermeld, ook daadwerkelijk worden gerealiseerd. In een aantal gevallen is de gemeente hier direct financieel en inhoudelijk verantwoordelijk voor. Zo is de gemeente zelf verantwoordelijk voor de individuele verstrekkingen. In een aantal gevallen ligt de verantwoordelijkheid niet primair bij de gemeente maar bij andere partijen. In die gevallen zal de gemeente stimuleren en faciliteren dat de nodige activiteiten worden uitgevoerd en goed op elkaar worden afgestemd. Daartoe zal de gemeente in overleg treden met de partijen om te komen tot nadere afspraken.

Communicatie

Het Wmo-beleidsplan zal (na behandeling in de raad) aangeboden worden aan de Cliëntenraad Wmo en de relevante organisaties en instellingen die actief en werkzaam zijn binnen de Wmo-prestatievelden. In de aanbiedingsbrief zal aangegeven worden dat de gemeente in de loop van 2010 in gesprek zal gaan met de partners in de stad met betrekking tot het vraagstuk van de heroverweging van verantwoordelijkheden en het scherper duiden van wat van elkaar qua verantwoordelijkheden verwacht mag worden.

Bijlagen bij het beleidsplan Wmo 2010 -2013

Bijlage 1: Stand van zaken per prestatieveld

Prestatieveld 1: sociale samenhang

Wettekst prestatieveld 1:

Het bevorderen van de sociale samenhang in en leefbaarheid van dorpen, wijken en buurten.

We zetten in op het verbeteren van de leefbaarheid in de wijken, zowel op het fysieke als op het sociale vlak. We willen ontmoetingen en binding op buurt-, wijk- en stadsniveau bevorderen. Dit wordt vanuit een aantal invalshoeken gedaan:

Professionals stimuleren en faciliteren betrokkenheid bewoners

Het passende antwoord als het gaat om zorg- en ondersteuningsvragen hoeft niet bij voorbaat van professionele zijde te komen. Sterker nog het mobiliseren van buurtbewoners bij het beantwoorden van praktische hulp en ondersteuningsvragen van bewoners in de eigen buurt is het uitgangspunt. Het betere antwoord ligt vaak om de hoek! Boodschappen doen voor een buurvrouw of haar even naar de kapper brengen omdat ze er zelf niet toe in staat is. Het zijn deze kleine gebaren die het dagelijkse samenleven aantrekkelijk maken. De projecten Buurtbemiddeling, Maatjeswerk (en buurtvoorlichters (gericht op moeilijk bereikbare mensen) zijn ook voorbeelden die navolging verdienen.

Samenwerking in de wijken

Het is belangrijk dat verschillende partijen (professionals) in een wijk samenwerken zoals bijvoorbeeld het sociaal-cultureel werk, het buurthuiswerk en het kinder-, jongeren-, ouderen- en sportwijkwerk. Het doel is te komen tot een passend antwoord op de vragen en initiatieven vanuit de buurt.

Ontwikkeling van marktplaatsen

Centraal daarbij staat de transformatie van solitaire wijkvoorzieningen naar een bundeling van buurt- en wijkvoorzieningen met een wervende en bindende kracht. De multifunctionele accommodaties (mfa) die hiermee ontstaan moeten als "marktplaatsen voor de buurt" gaan functioneren. Er zullen mfa's worden ontwikkeld in de Atolwijk, Zuiderzeewijk, Hanzepark en Warande.

Sport (in de wijken)

Vanuit het sportbeleid worden sportverenigingen gesubsidieerd en ondersteund en wordt sportwijkwerk aangeboden. Sport biedt de gelegenheid om vrijwilligerswerk samen met anderen uit te voeren binnen de sportvereniging en zo verantwoordelijkheid te dragen. In het collegeprogramma 2010-2014 is sport nadrukkelijk als vliegwiel voor actieve participatie benoemd. De kadernota sport is uitgewerkt in een uitvoeringsnota sport 2009-2012. Met deze uitvoeringsnota wordt een bijdrage geleverd aan de doelstellingen zoals beschreven in dit Wmo beleidsplan. Het sportbeleid wordt bewust ingezet als doel en middel om te participeren in de samenleving.

Sport en bewegen:

- biedt gelegenheid om andere mensen te ontmoeten en kan bijdragen aan het voorkomen van een sociaal isolement;
- biedt gelegenheid prestaties te leveren en die te meten aan prestaties van anderen;
- draagt bij aan een actieve en gezonde leefstijl;
- draagt bij aan psychosociaal welbevinden;
- draagt bij aan zelfredzaamheid;
- in teamverband heeft opvoedkundige elementen voor jongere leden (aanleren regels, samenwerken, ed.);
- biedt mogelijkheden voor maatschappelijke integratie.

Met ingang van 2007 wordt in een aantal wijken in Lelystad het BOS project uitgevoerd. In dit project wordt er actief samengewerkt tussen de actoren in de B(uurt), O(nderwijs), S(port)(vereniging). De samenwerking heeft tot doel om meer kinderen in de basisschoolleeftijd vaker (samen) te laten bewegen en de sportverenigingen meer in de buurt bij kinderen en ouders te brengen.

Het BOS project heeft een structureel gevolg gekregen met de impulsmaatregel combinatiefunctionarissen waarmee het BOS project binnen de brede school een structurele inbedding heeft gekregen.

Cultuur (in de wijken)

De centrale doelstelling van het gemeentelijk cultuurbeleid is het realiseren van een cultureel voorzieningenniveau dat bijdraagt aan een aantrekkelijk woon- en leefklimaat, bewoners en bezoekers van Lelystad stimuleert om kennis te nemen van en deel te nemen aan culturele activiteiten en de ontwikkeling van Lelystad tot een open, dynamische en volwaardige stad ondersteunt. Vanuit het cultuurbeleid worden o.a. projecten op het gebied van amateurkunst, podiumkunst en beeldende kunst gesubsidieerd en worden instellingen gesubsidieerd die bibliotheekwerk, cultuureducatie en podiumkunst aanbieden. De aandacht zal in de komende periode, aansluitend op de investeringen in hoogwaardige culturele voorzieningen, worden gericht op brede cultuurparticipatie, met bijzondere inzet voor de mogelijkheden voor de amateurkunst en de beeldende kunst, de ontwikkeling van 'community art' en voor het kunstaanbod op bijzondere locaties.

Er is vanaf 2009 bij De Kubus een zogeheten 'Cultuurscout' gestationeerd. Deze cultuurscout heeft de taak relaties tot stand te brengen tussen diverse partijen als bewoners, kunstenaars, culturele- en welzijnsinstellingen en scholen met als doel culturele projecten te realiseren die bijdragen aan een beter sociaal en cultureel leefklimaat in de wijk en de stad. De cultuurscout jaagt aan, bundelt deskundigheid en biedt ondersteuning om bewoners via kunst en cultuur samen te brengen en de zelfredzaamheid bij de participanten te versterken.

Bij De Kubus is tevens een cultuurmakelaar aanwezig die scholen adviseert bij de organisatie van een naschools cultuurprogramma. Hierbij wordt gebruik gemaakt van het aanbod van culturele organisaties en personen die bereid en in staat zijn om kinderen op een stimulerende wijze kennis te laten maken met kunst en cultuur.

Brede scholen

Meer dan twintig basisscholen zijn inmiddels zogenaamde Brede Scholen. Kern van het functioneren als Brede School is uiteraard het aanbieden van onderwijs, maar daarnaast worden aanvullende zaken aangeboden: sport, cultuur en een scala aan andere activiteiten die maken dat de basisschool ook meer van betekenis is voor de jongeren en de buurt.

Veilige wijken

Er zijn voor de verschillende wijken wijkveiligheidsplannen opgesteld.

Er wordt naar gestreefd dat alle nieuwe woonwijken voldoen aan het politiekeurmerk veilig wonen. Er wordt ingezet buurtbemiddeling. De professionals (o.a. op het gebied van beheer en handhaving) werken samen om de opgestelde wijkveiligheidsplannen uit te voeren. Ook hier geldt dat de professionals de samenwerking zoeken met de bewoners respectievelijk vrijwilligers.

Woonzorgzones

In 2005 is het Programma Wonen, Welzijn, Zorg door de raad vastgesteld. In dit kader worden er verspreid over de stad één-, twee- en driesterrenzones ontwikkeld. Door een samenhangend aanbod van woon-, zorg- en welzijnsvoorzieningen willen we bevorderen dat mensen langer op een plezierige manier zelfstandig kunnen blijven wonen.

Integratiebeleid

In het integratiebeleid ligt het accent op dialoog en participatie. Er is tot 2011 een tweetal stimuleringsbudgetten beschikbaar. Eén daarvan is gericht op burgerschap en binding door middel van culturele uitwisselingsactiviteiten op stedelijk-, wijk- en buurniveau. Een ander stimuleringsbudget is beschikbaar voor projecten en activiteiten gericht op emancipatie en participatie van allochtone vrouwen in achterstandssituaties. Tevens wordt het project "meer diversiteit in besturen van non-profit organisaties" uitgevoerd.

Vrijwilligersbeleid

De gemeente wil het vrijwilligerswerk verder versterken. Onder prestatieveld mantelzorg en vrijwilligerswerk is dit verder uitgewerkt.

Prestatieveld 2: jeugd en preventie

Wettekst prestatieveld 2:

Op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen met opgroeien en van ouders met problemen met opvoeden.

Gemeente Lelystad zet zich nadrukkelijk in op diverse terreinen om de ontwikkelingskansen van kinderen te vergroten met als uiteindelijk doel het verwerven van een goede positie op de arbeidsmarkt en een volwaardige deelname aan de maatschappij. Op meerdere fronten wordt gewerkt aan versterking van het onderwijs en de stap naar de arbeidsmarkt. Genoemd kunnen worden de programma's Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE), de Lokale Educatieve Agenda, het Aanvalsplan Jeugdwerkloosheid en het tegengaan van schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten. Tegelijkertijd wordt er gewerkt aan het er vroeg bij zijn als kinderen in de knel dreigen te raken. Daarbij is het van groot belang dat het complex aan instellingen en voorzieningen die werken op het brede terrein van de jeugdpreventie en zorg voor het kind (en de ouders) dat een handreiking nodig heeft, met één "gezicht" handelen op basis van één handelingsplan. Een plan dat is opgesteld vanuit de vragen en belemmeringen die door het kind en de ouders (verzorgers) worden ervaren.

Centrum voor Jeugd en Gezin

In september 2008 is het eerste Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) geopend voor de Atol- en Zuiderzeewijk, dat is opgezet als een pilot van twee jaar. Het is bedoeld als laagdrempelige voorziening waar ouders en jongeren terecht kunnen met vragen over opvoeden en opgroeien. Het CJG bundelt signalen van opvoed- en opgroeirisico's en biedt een passend aanbod aan opvoedingsondersteuning en zorg aan kind en gezin. Het CJG verenigt de onderstaande vijf preventieve functies van het jeugdbeleid in zich. De bevindingen uit de pilot vormen de basis voor de verdere uitrol van het CJG concept in Lelystad. Voor de ontwikkeling van het CJG in Lelystad is een visie en uitwerkingsplan opgesteld. Het CJG moet het kristallisatiepunt worden waar signalen bij elkaar komen en vanwaar als één "gezicht" naar kind en ouders wordt gehandeld, op basis van één handelingsplan. Van belang is dat het handelingsplan kan rekenen op de rugdekking van alle betrokken instellingen en organisaties.

Preventieve functies van het jeugdbeleid

De op preventie gerichte ondersteuning bij opvoeden en opgroeien krijgt vorm in de vijf preventieve functies van het jeugdbeleid.

- 1. Informatie en advies: het geven van voorlichting, het verstrekken van informatie op vragen en het beantwoorden van specifieke vragen naar informatie op het gebied van opvoeding van kinderen.*
 - het CJG is laagdrempelig toegankelijk voor vragen zowel fysiek, telefonisch als virtueel;
 - bij het consultatiebureau, de schoolarts, het schoolmaatschappelijk werk e.d. kan men terecht met allerlei vragen;
 - er worden diverse opvoedcursussen georganiseerd.
- 2. Signalering: het goed en vroegtijdig signaleren van vragen en problemen, ook wanneer betrokkenen dit zelf wellicht niet onderkennen.*
 - de jeugdgezondheidszorg voor 0 tot 19 jarigen wordt uitgevoerd: alle kinderen worden regelmatig onderzocht door een arts of verpleegkundige;
 - de kinddossiers van de jeugdgezondheidszorg worden gedigitaliseerd (Elektronisch Kinddossier);
 - het elektronisch signaleringssysteem voor alle risicokinderen (ESAR) wordt ontwikkeld;
 - er zijn zorgstructuren in het onderwijs (zorg- en adviesteams).
- 3. Toeleiding naar hulp: zorg dragen dat toegang tot de hulp snel bereikbaar en beschikbaar is.*

Goede toeleiding en beoordeling is de vervolgstap op signalering:

 - er wordt ingezet op het afstemmen van de aanpak van de verschillende instellingen met taken op het terrein van opvoed- en gezinsondersteuning in een gestructureerd casuïstiek overleg (binnen de pilot CJG);

- er vindt afstemming plaats binnen de buurtnetwerken 12- en Breakpoint; deze blijven bestaan tot voor de betreffende wijk/stadsdeel het CJG functioneert; daarna gaan deze netwerken op in het CJG netwerk;
 - met de ontwikkeling van de nieuwe ondersteuningsstructuur (CJG-netwerk) wordt ingezet op afstemming met de zorgstructuren op school.
4. *Pedagogische hulp: het bieden van advisering en lichte hulpverlening aan gezinnen waar de opvoeding van kinderen dreigt te stagneren.*
- het huidige aanbod bestaat uit pedagogische spreekuren, opvoedcursussen, gezinscoaches, groepspreventieprogramma's (o.m. weerbaarheid), Home-Start, Project Voorzorg, Vroegsignalering en Bemoeizorg, schoolmaatschappelijk werk (primair onderwijs), jeugdpreventiewerk (voortgezet onderwijs), ambulante jeugdhulpverlening, Dag Trainings Centrum.
5. *Coördinatie van zorg op lokaal niveau: het goed afstemmen van vragen en problemen van ouders en jongeren die bij meer dan één instelling binnenkomen.*
- Vaak betreft het hier gezinnen die op meerdere levensterreinen problemen hebben.
- binnen de pilot CJG wordt gewerkt aan de borging van een integraal hulpaanbod: één kind, één plan;
 - coördinatie vindt plaats in de buurtnetwerken 12- en Breakpoint, totdat deze zijn opgegaan in de uitbreiding van het CJG over de hele stad.

Hierboven is een schets gegeven van de jeugd preventie infrastructuur en in welke richting zich dat moet ontwikkelen. Daarbij moet er wellicht ten overvloede op worden gewezen dat de basis van de ontwikkelingskansen van de Lelystadse jeugd ook ligt opgesloten in scholen waar goed onderwijs wordt gegeven en de jeugd zich geborgen voelt, maar ook in verenigingen waar ze het naar hun zin hebben en de Kubus en Underground waar ze hun talenten kunnen ontplooien. Het beleid is er nadrukkelijk op gericht om dergelijke vormen van participatie te bevorderen. Waar dat niet mogelijk is uit financiële nood is het armoedebeleid ontwikkeld. Onder de titel "Meedoen is mogelijk!"

Prestatieveld 3: informatie, advies en cliëntondersteuning

Wettekst prestatieveld 3

Het geven van informatie, advies en cliëntondersteuning.

Informatie en advies

In 2007 is in het Stadhuis het Zorgloket geopend. Het Zorgloket maakt nu onderdeel uit van de algemene adviesbalie van de gemeente. Hier kan men tijdens werkdagen terecht met allerlei vragen over Wmo-verstrekkings, maar ook met vragen over bijvoorbeeld bijzondere bijstand of welzijnsactiviteiten voor ouderen. Het loket biedt ondersteuning bij het aanvragen van een Wmo-verstrekking en kan doorverwijzen naar het ondersteuningsaanbod van andere organisaties, zoals het Team Ouderenadviseurs of MEE. Vanaf 1 januari 2008 is ook het digitale zorgloket beschikbaar. In de afgelopen jaren is actief ingezet op het beter toegankelijk maken en verbreden van de informatie op het digitale zorgloket.

In 2005 stelde de gemeenteraad het "Meerjarenprogramma Wonen, Welzijn, Zorg" vast. Op grond van dit programma worden er verspreid over de stad drie-, twee- en éénsterrenzones gerealiseerd. In elke zone moet een informatiepunt (een inlooppunt) zijn waar men met allerlei vragen over wonen, welzijn en zorg terecht kan. Bij de invulling hiervan wordt zoveel mogelijk aangesloten bij de bestaande structuren. Dit betekent dat deze informatieloketten zijn/worden ondergebracht in bijvoorbeeld de wijkposten en de verpleeg- en verzorgingshuizen e.d. in Lelystad.

Ondersteuningsaanbod

In 2006 ging het Team Ouderenadviseurs Lelystad (TOL) van start. Deze adviseurs houden spreekuur in de wijken en de verzorgingshuizen en zij kunnen bij de mensen thuis langsgaan. Zij kunnen

ouderen ondersteunen en helpen de juiste ondersteuning te vinden. Ook hebben zij een signaalfunctie en kunnen, indien nodig, andere instanties inschakelen.

Daarnaast draait, onder aansturing van het TOL, het project Ouderen voor Ouderen. Dit project bestaat uit een groep vrijwillige senioren die de inwoners van 70 jaar en ouder bezoeken met een informatiepakket. Zij proberen de ouderen te stimuleren deel te nemen aan de voor hen geschikte activiteiten.

Het Interkerkelijk Diaconaal Overleg (IDO) heeft twee inloophuizen en een voedselbank en biedt schuldhulpverlening aan. Het IDO richt zich op ondersteuning en begeleiding van inwoners met een zwakke sociale economische positie.

De Stichting Maatschappelijke Dienstverlening Flevoland heeft maatschappelijk werkers en sociale raadslieden in dienst. Deze laatste geven gratis advies en informatie op sociaaljuridisch terrein aan mensen die moeite hebben hun eigen belangen te behartigen.

In de Zorgstrook (Reaalhof) is het Juridisch loket gevestigd. Hier kan men terecht voor gesubsidieerde rechtsbijstand (vroeger ook wel de pro deo advocaat genoemd). Het Juridisch Loket is een onafhankelijke organisatie die burgers gratis juridische informatie en advies kan geven.

De stichting MEE IJsseloevers is een belangrijke ondersteuningsorganisatie in Lelystad. MEE biedt, als onafhankelijke en professionele organisatie, ondersteuning aan mensen met een beperking, chronisch zieken en hun betrokkenen bij het vinden van oplossingen in de voor hen ontstane problematiek. MEE zal voorlopig, uitgaande van het landelijke beleid, niet onder de Wmo worden gebracht. De gemeente en MEE hebben een samenwerkingsovereenkomst gesloten. Hierin is vastgelegd dat de gemeente en MEE op een aantal terreinen intensiever gaan samenwerken en hun activiteiten op elkaar afstemmen.

Indicatiestelling Wmo/AWBZ

Het Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ) verzorgt, in opdracht van de gemeente, de indicatiestelling voor de Wmo voorzieningen. Het CIZ is ook verantwoordelijk voor het stellen van indicaties voor AWBZ voorzieningen. De inwoners van Lelystad kunnen dus voor alle indicaties, zowel voor de Wmo als voor de AWBZ, terecht bij één loket.

Prestatieveld 4: mantelzorg en vrijwilligers

Wettekst prestatieveld 4

Het ondersteunen van mantelzorgers daar onder begrepen het vinden van adequate oplossingen indien zij hun taken tijdelijk niet kunnen waarnemen, alsmede het ondersteunen van vrijwilligers.

Pluspunt Vrijwilligerswerk, Meldpunt Vrijwilligerszorg en Steunpunt Mantelzorg zijn samengevoegd en vormen een onderdeel van Stichting Welzijn Lelystad.

Activiteiten aangeboden vanuit Stichting Welzijn Lelystad

a. algemeen vrijwilligerswerk

Er wordt bemiddeld tussen de vraag naar en het aanbod van vrijwilligerswerk door middel van een vrijwilligersvacaturebank. Er wordt voorlichting gegeven over de diverse mogelijkheden, regels en eventuele valkuilen van vrijwilligerswerk aan vrijwilligers en organisaties. Tevens verzorgt de organisatie deskundigheidsbevordering, verzekeringen, thema bijeenkomsten, maatschappelijke stages en wordt het bedrijfsleven bij het vrijwilligerswerk betrokken. Daarnaast ondersteunt de organisatie allochtone zelforganisaties en buurthuisbesturen bij het in stand houden van hun organisaties.

b. Mantelzorgondersteuning

Binnen de organisatie is het Steunpunt Mantelzorg verantwoordelijk voor de mantelzorgondersteuning. Er zijn diverse mantelzorgconsulenten die ondersteuning en begeleiding bieden aan mantelzorgers. Het Steunpunt Mantelzorg biedt mantelzorgers:

- emotionele ondersteuning;
- ondersteuning bij praktische zaken, zoals het invullen of toelichten van formulieren en het aanvragen van hulp;
- lotgenotencontact;
- de gelegenheid vragen te stellen en advies in te winnen;
- vraaggerichte activiteiten.

Verder zijn er gespecialiseerde consulenten voor de volgende groepen: jonge mantelzorgers, Marokkaanse / Turkse mantelzorgers en Surinaamse / Antilliaanse mantelzorgers.

Naast deze directe ondersteuning probeert het Steunpunt Mantelzorg de lokale mantelzorgers ook op indirecte wijze te ondersteunen. Het Steunpunt is actief in lokale en regionale netwerken, stuurgroepen en werkgroepen en heeft daarnaast een landelijk netwerk opgebouwd. Het Steunpunt probeert via haar contacten met andere instellingen mantelzorgers te bereiken.

c. Vrijwilligerswerk in de zorg

De volgende hulpverleningsdiensten op het gebied van vrijwilligerszorg worden geboden:

- Praktische hulpdiensten: boodschappen doen, wandelen, tuin bijhouden, meegaan bij bezoek aan huisarts of ziekenhuis, e.d.;
- Toch Thuis (= vervanging van mantelzorgers): een oppasdienst, zodat de mantelzorger even vrijaf heeft;
- Vrijwillige Terminale Zorg: vrijwilligers nemen tijdelijk de taak over van de mantelzorger bij een terminaal zieke, zodat de mantelzorger even tijd voor zichzelf heeft (wordt vanuit het ministerie van VWS gesubsidieerd);
- Vriendschap op Maat: een maatjesproject voor mensen met een psychiatrische achtergrond of chronisch zieken;
- Jongeren in de zorg: jongeren worden, in het kader van hun beroepsoriëntatie, in aanraking met zorg gebracht.

Overige door de gemeente gesubsidieerde projecten

Het betreft het project "De boer op", de activerende huisbezoeken, de cursus GGz-mantelzorgers en een buddyproject.

Bij het project "De boer op" kunnen dementerenden en hun partners (de mantelzorgers) deelnemen aan activiteiten op zorgboerderij De Huif.

Bij de activerende huisbezoeken worden in aansluiting op de preventieve huisbezoeken, als hier aanleiding toe is, extra huisbezoeken gebracht aan een aantal senioren om extra ondersteuning te bieden.

Meerkanten ontvangt subsidie voor het aanbieden van cursussen aan mantelzorgers voor het omgaan met dementie, borderline en schizofrenie.

VMCA (Almere) ontvangt subsidie voor de inzet van een buddy voor mensen met HIV/AIDS. De intentie is om dit project vanaf 2011 te laten uitvoeren door Welzijn Lelystad.

Vrijwilligerswerk in de zorg en mantelzorg geleverd door andere partijen

Naast de vorengenoemde organisaties zijn er meer lokale (of regionale) spelers die actief zijn op het gebied van mantelzorg en vrijwilligerszorg maar geen gemeentelijke subsidie ontvangen. Het betreft onder meer:

- thuiszorginstellingen zoals Icare;
- zorgaanbieders voor mensen met een verstandelijke of lichamelijke beperking zoals Triade en Interakt Contour;
- zorgaanbieders voor ouderen zoals Coloriet en Woonzorg Flevoland;
- instellingen die zorg verlenen aan mensen met psychosociale en psychiatrische problematiek zoals Meerkanten GGZ en Kwintes;
- landelijke (vrijwilligers)organisaties zoals De Zonnebloem, het Rode Kruis, en Humanitas;
- Johanniter hulpverlening, die het vrijwilligerswerk in het ziekenhuis organiseert. de (lokale) kerken en moskeeën.

Met name de thuiszorginstellingen, de zorgaanbieders voor mensen met een verstandelijke of lichamelijke beperking en de zorgaanbieders voor ouderen hebben te maken met de mantelzorgers van hun cliënten. Een aantal van deze instellingen heeft reeds een actief mantelzorgbeleid, bij andere partijen is dit nog minder ontwikkeld.

De landelijke vrijwilligersorganisaties zijn veelal georganiseerd in lokale of regionale afdelingen. Zij voeren vaak een actief vrijwilligersbeleid te voeren om hun bestand van vrijwilligers op peil te houden.

Prestatieveld 5: deelname bevorderen

Wettekst prestatieveld 5

Het bevorderen van de deelname aan het maatschappelijk verkeer en van het zelfstandig functioneren van mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en van mensen met een psychosociaal probleem.

Ouderen

Ten aanzien van de groep (kwetsbare) ouderen is in de loop der jaren al veel beleid ontwikkeld. Op basis daarvan is op veel fronten een passend en effectief aanbod tot stand gekomen dat er toe leidt dat ouderen langer zelfstandig kunnen blijven wonen en minder snel in een sociaal isolement terecht komen. Op stedelijk en/of op wijkniveau is inmiddels een aantal voorzieningen beschikbaar. Stichting Welzijn organiseert bijvoorbeeld verspreid over de stad welzijnsactiviteiten voor ouderen. Ouderen kunnen terecht bij het Team Ouderenadviseurs Lelystad voor informatie, advies en ondersteuning en bewoners van 70 jaar en ouder worden met een informatiepakket bezocht door de medewerkers van Ouderen voor Ouderen. Voor mensen die het moeilijk vinden hun huishoudelijke administratie op orde te houden bestaat het project "thuisadministratie" van Humanitas. Verder wordt er op dit moment volop gewerkt aan het verder ontwikkelen van één-, twee- en driesterrenzones verspreid over de stad. Er wordt vanuit de gemeente actief ingezet op levensloopbestendig bouwen.

In het kader van gezondheidspreventie is in 2009 in Lelystad vanuit Achmea het Consultatie Bureau voor Ouderen gestart.

Mensen met een beperking

Er vindt regelmatig overleg plaats met belangenorganisaties die zich bezighouden met de problematiek en belangen van mensen met een functiebeperking, chronische ziekte of psychische aandoening. Daarbij komen vaak de fysieke aspecten waar men tegenaan loopt het eerst aan de orde. Het betreft dan de toegankelijkheid van openbare ruimte, winkelcentrum of uitgaansgelegenheden.

Veel mensen met een beperking maken gebruik van dagbesteding, begeleid werken of de Sociale Werkvoorziening. In 2010 zal worden onderzocht hoe deze voorzieningen beter op elkaar kunnen worden afgestemd zodat men daar terecht kan waar men, gezien de beperking, het meest op zijn plaats is.

Agenda 22

Een belangrijk instrument om de deelname van mensen met beperkingen te bevorderen is de invoering van "Agenda 22". De raad heeft begin 2008 Agenda 22 (22 Standaard Regels voor Gelijke Kansen voor mensen met een handicap, vastgesteld door de VN) ondertekend.

Al enige jaren vormen de 22 VN standaardregels het richtsnoer voor niet alleen het rijks- maar ook het lokaal overheidsbeleid voor mensen met een functiebeperking. Het is de bedoeling dat deze benadering ook de kern wordt van het beleid van de gemeente Lelystad. Het uitgangspunt daarbij is dat alle burgers in Lelystad in staat moeten zijn op gelijkwaardige wijze deel te nemen aan het maatschappelijk leven (dit betreft fysieke, sociale en culturele leefomgeving). Het beleid is concreet gericht op het opheffen van belemmeringen voor deelname aan het maatschappelijk leven. Er is een overlegstructuur ingericht die erop is gericht dat betrokkenen vanuit verschillende organisaties, indien een thema van toepassing is op hun werkgebied, actief meewerken aan de uitwerking van dit thema. Het doel is te komen tot integraal en inclusief beleid. Hierbij wordt de beperking niet gezien als een gebrek van een persoon maar als een tekortschieten in de fysieke en maatschappelijke omgeving. In 2008 en 2009 zijn de thema's toegankelijkheid, bewustwording en veiligheid opgepakt. In 2010 worden de thema's sport, arbeid, veiligheid en bewustwording (verder) uitgewerkt.

Mensen met een psychisch of psychosociaal probleem

De gemeente is verantwoordelijk voor het algemeen maatschappelijk werk. Dit wordt verspreid over de stad (in de gezondheidscentra) aangeboden. Daarnaast werken in een aantal gezondheidscentra GGZ-verpleegkundigen vanuit Meerkanten. Deze activiteiten worden AWBZ gefinancierd.

Er is hiermee in vrijwel alle wijken aan laagdrempelig GGZ aanbod aanwezig.

Er is daarnaast met de komst van de Wmo een aantal nieuwe GGZ taken vanuit de AWBZ overgeheveld naar de gemeente:

- Collectieve preventie Geestelijke Gezondheidszorg: Meerkanten organiseert in dit kader diverse activiteiten (cursussen, publieksvoorlichting).
- Zorgvernieuwingprojecten Geestelijke Gezondheidszorg: er is op basis hiervan een informatiepunt gerealiseerd met stedelijke functie voor (ex) psychiatrische patiënten en hun omgeving. Dit informatiepunt is gevestigd in de Krakeling in de Atolwijk.

Meerkanten biedt daarnaast op grond van de AWBZ een scala aan activiteiten om de participatie van (ex)cliënten te bevorderen zoals vriendendiensten, maatjesprojecten en cliëntondersteuning.

Wat betreft de Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ) zet de gemeente in op het verbeteren van de signalering en melding van zorgwekkende zorgmijders en het versterken van de aanpak (bemoezorg) voor deze groep. In regioverband en samen met de corporaties wordt ingezet op het versterken van de Afdeling Vangnet en Advies bij de GGD (voorheen meldpunt Vervuiling, Verwaarlozing, Mishandeling). Dit is verder beschreven onder prestatievelid 7, 8 en 9.

Mensen met een laag inkomen

In de praktijk blijken veel ouderen en mensen met beperkingen een relatief laag inkomen te hebben. Voor deze mensen kan dit belemmerend werken op het deelnemen aan maatschappelijke activiteiten. In het kader van de nota "Meedoen mogelijk maken"⁴ worden er diverse activiteiten ontplooid gericht op het aanpakken en voorkomen van armoede. Eind 2007 is er voorlichtingscampagne van start gegaan om de mogelijkheden van bijzondere bijstand meer onder de aandacht te brengen.

In het kader van het minimabeleid zijn er de o.a. de volgende regelingen:

- 65-plussers met een laag inkomen kunnen een extra uitkering van € 90 per jaar krijgen;
- er is een collectieve ziektekostenverzekering voor alle inwoners met een laag inkomen;
- minima met kinderen kunnen € 200 per kind per jaar krijgen voor deelname aan sport- of cultuuractiviteiten.

Begin 2009 is, aansluitend op de nota "Meedoen mogelijk maken" de nota "Meedoen mogelijk maken, herijking Integraal Armoedebelid Lelystad 2008" vastgesteld. Deze nota bevat o.a. voorstellen om de overerving van armoede tegen te gaan. Hierbij spelen een groot aantal aanpalende beleidsterreinen een rol zoals vrijwilligersbeleid, onderwijs, jeugdbeleid, voorkomen van voortijdig schoolverlaten, schuldhulpverlening en gezondheidsbeleid.

Mensen met schulden

Er is in Lelystad een uitgebreid aanbod aan schuldhulpverlening. Dit wordt uitgevoerd door de MDF en het IDO. Hierbij wordt intensief samengewerkt, waarbij de inzet van de professionals van de MDF en de vrijwilligers van het IDO aanvullend zijn op elkaar. De laatste twee jaar is extra aandacht gegeven aan preventie en voortijdig signaleren. Het project voorkomen huisuitzettingen is hiervan een resultaat. Door intensieve samenwerking met woningcorporatie Centrada worden huurachterstanden vroegtijdig opgemerkt en wordt actie ondernomen door het IDO of de MDF om financiële problemen niet groter te laten worden. In Lelystad bestaat al jaren het stedelijk overleg "individuele schuldhulpverlening" waar veel organisaties deel van uit maken (zoals het team Zorg van de gemeente en de afdeling Vangnet en Advies van de GGD). In dit overleg worden nieuwe cliënten besproken en bepaald welke organisatie het beste hulp kan verlenen.

De huidige economische recessie brengt met zich mee dat een grotere groep Lelystedelingen een beroep doet op bovengenoemde regelingen. Hierop is geanticipeerd bij de voorjaarsnota 2009 door meer geld vrij te maken voor schuldhulpverlening.

Mensen met een uitkering en een grote afstand tot de arbeidsmarkt

Er is onder de bijstandsccliënten een groep die een grote afstand tot de arbeidsmarkt heeft. Deze groep heeft veelal te maken met diverse problemen (financieel, sociaal, psychisch etc). Het beleid is er in eerste instantie op gericht dat deze mensen weer gaan participeren, d.w.z. deel gaan nemen aan de maatschappij. In tweede instantie zal een traject gericht op werk worden ingezet.

⁴ Nota "Meedoen mogelijk maken", in 2006 vastgesteld door de gemeenteraad.

Er worden in dit kader intensieve begeleidingstrajecten aangeboden aan mensen voor wie werk (nog) niet haalbaar wordt geacht, gericht op het voorkomen van sociaal isolement en het bevorderen van deelname aan maatschappelijk zinvolle activiteiten.

Prestatieveld 6: individuele verstrekkingen

Wettekst prestatieveld 6

Het verlenen van voorzieningen aan mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en aan mensen met een psychosociaal probleem ten behoeve van het behouden of bevorderen van het zelfstandig functioneren of hun deelname aan het maatschappelijk verkeer.

De gemeente draagt zorg voor de verstrekkingen zoals hierboven genoemd. Het gaat hierbij om de volgende verstrekkingen:

- woningaanpassingen
- vervoersvoorzieningen
- rolstoelvoorzieningen
- huishoudelijke verzorging

Om voor een verstrekking in aanmerking te komen moet men beschikken over een geldige indicatie. Het Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ) verzorgt in opdracht van de gemeente de indicaties.

Er maken jaarlijks ca. 1.500 inwoners van Lelystad gebruik van huishoudelijke verzorging. Ruim 40% van de uren huishoudelijke verzorging wordt ingezet bij inwoners van 80 jaar en ouder. Opvallend is dat 80% van de klanten alleen woont.

Daarnaast kunnen inwoners ook in aanmerking komen voor "Tafeltje Dekje".

Prestatieveld 7, 8 en 9: samenhangende ondersteuning voor zeer kwetsbare groepen

Wettekst prestatievelden 7, 8 en 9

Prestatieveld 7:

Het bieden van maatschappelijke opvang, waaronder vrouwenopvang en het voeren van beleid ter bestrijding van geweld dat door iemand uit de huiselijke kring van het slachtoffer is gepleegd.

Prestatieveld 8:

Het bevorderen van openbare geestelijke gezondheidszorg, met uitzondering van het bieden van psychosociale hulp bij rampen.

Prestatieveld 9:

Het bevorderen van verslavingsbeleid.

In Lelystad is de laatste jaren een scala aan voorzieningen gerealiseerd voor opvang en begeleiding van de in Lelystad wonende kwetsbare groepen. Hieronder schetsen wij deze.

Opvang van dak- en thuislozen

Tabel : aantal plaatsen in de maatschappelijke opvang in Flevoland en in Lelystad

	Flevoland 2007	Waarvan in Lelystad 2007	Lelystad 2010
Dag- en nachtopvang:	10 + 2 crisis	10 + 2 crisis	10 + 2 crisis
- aantal plaatsen nachtopvang			
- aantal plaatsen dagopvang	0	0	20
Crisisopvang:			
- aantal plaatsen crisisopvang	40	15	15

Nachtopvang: een laagdrempelige tijdelijke opvangvoorziening voor zwervers, enige in zijn soort in Flevoland, de beschikbare bedden, inclusief 2 crisisbedden, zijn nagenoeg continu bezet. Almere heeft inmiddels ook een dag en nachtopvang

Dagopvang: laagdrempelige tijdelijke opvangvoorziening voor zwervers waar en van waaruit activiteiten plaatsvinden en spreekuren van diverse organisaties worden gehouden.

Crisisopvang: tijdelijke opvang (maximaal twee keer zes weken) voor mensen die uit huis zijn gezet en niet in hun netwerk terecht kunnen.

Speciale woonvoorzieningen voor mensen die veel begeleiding nodig hebben

Tabel : aantal plaatsen in speciale woonvoorzieningen

	Lelystad 2007	Lelystad 2010
Fasehuis	0	6
Kamers met kansen	0	12 + 6 voor Antilliaanse jongeren
Nos pa Nos	12	0
Enkeltje Zelfstandig	22	15
Zij aan Zij	9	9
Iriszorg, begeleid (zelfstandig) wonen	5	12

Fasehuis: voorziening als vervolg op met name dag- en nachtopvang, een tussenfase naar begeleid of zelfstandig wonen.

Kamers met Kansen: preventieve opvangvoorziening voor jongeren die het risico lopen maatschappelijk buiten de boot te vallen (in verband met problemen op de gebieden wonen, scholing en werk).

Nos pa Nos woontrainingsproject ten behoeve van mensen van Antilliaanse afkomst, is gestopt; er zijn nu 6 plaatsen beschikbaar bij kamers met kansen.

Enkeltje Zelfstandig: opvangvoorziening waar zwerfjongeren woontraining krijgen; vanuit Lelystad vanaf medio 2010 geen gesubsidieerde plaatsen meer; nu 12 AWBZ plaatsen en drie plaatsen vanuit Almere.

Zij aan Zij: opvangvoorziening waar tienermoeders woontraining krijgen. Is verhuisd naar Zeewolde maar er zijn nog wel plekken beschikbaar voor Lelystad.

Begeleid wonen: wanneer mensen nog niet toe zijn aan zelfstandig wonen (in veel gevallen staat de woning op naam van de hulpverlenende instelling).

Ter completering van deze voorzieningen is met Centrada overeengekomen dat zij huurwoningen met voorrang beschikbaar stelt aan hen die bovenstaande opvangvoorzieningen verlaten. Momenteel wordt op jaarbasis 6% (in 2007 waren dat in totaal 53 huurwoningen) van het aantal vrijgekomen Centrada huurwoningen voor dit doel beschikbaar gesteld. Opgemerkt wordt dat ook organisaties uit bijvoorbeeld de gehandicaptenzorg (Triade) en de jeugdzorg een deel van deze woningen krijgen toegewezen.

Overige voorzieningen en interventies ten behoeve van zeer kwetsbare groepen

- Advies- en meldpunt huiselijk geweld inclusief maatschappelijk werk voor slachtoffers van huiselijk geweld
- Preventieprogramma verslavingszorg basis- en voortgezet onderwijs
- Trajectbegeleiding 27+ (40 trajecten op jaarbasis)
- Ambulante jeugdhulpverlening Stichting 3D (110 trajecten en 8 groepscursussen per jaar)
- Veldwerk centrum (contactleggen met dak- of thuislozen zorgmijders, deze toeleiden naar hulpverlening en voortgang van de hulpverlening monitoren) Subsidie is gestopt, wordt naar andere invulling gekeken (straatteam)

- Veegproject voor verslaafden (sociale activering/ dagbesteding)
- Country Garden (sociale activering / arbeidsre-integratie en dagbesteding) stopt. Er wordt gekeken naar alternatieven
- Dagactiviteitencentrum (Meerkanten en Kwintes)
- Clip GGz (begeleiding van mensen met psychische problemen)
- Meerkanten GGZ (collectieve preventie geestelijke gezondheidszorg)
- GGD Meldpunt Vangnet & Advies
- Samenwerkingsovereenkomst preventie huisuitzettingen (Centrada, MDF, IDO, GGD Vangnet&Advies en gemeente).

Voorziening voor chronisch problematisch verslaafden

Uit een onderzoek naar chronisch problematische verslaafden is naar voren gekomen dat er in Lelystad circa 90 chronisch problematische verslaafden wonen dan wel verblijven. Er bestaat daarom behoefte een hostel / sociaal pension met (ongeveer) 24 plaatsen. In 2010 zullen de plannen voor een dergelijke voorziening nader worden uitgewerkt. Er zal o.a. samen met de uitvoerende partij een geschikte locatie /accommodatie moeten worden gezocht. Ook zal de financiering (door het Zorgkantoor) moeten worden geregeld.

Bovenstaande voorzieningen en interventies werken naast en complementair aan basisvoorzieningen als algemeen maatschappelijk werk (MDF), gezondheidszorg (GGD), geestelijke gezondheidszorg (Meerkanten en Kwintes) en de eerstelijnsgezondheidszorg (huisartsen).

Bijlage 2: overzicht van relevante beleidsnota's

Op het Wmo terrein zijn de volgende relevante beleidsnota's vastgesteld:

- Kernnota Wmo "Op eigen kracht waar mogelijk, met ondersteuning waar noodzakelijk", vastgesteld in 2006
- Meerjarenprogramma "Wonen, welzijn, zorg" 2005 - 2015
- Meerjaren ontwikkelingsprogramma 2010-2014
- Cultuurnota 2009 – 2012
- Kadernotitie sport "Startschot" 2009 - 2012
- Uitvoeringsnota sport "Tussen start en finish" 2009 - 2012
- Nota vrijwilligerswerk "Voor elkaar" 2007 - 2010
- Nota mantelzorg en vrijwilligerswerk in de zorg "Zorg voor elkaar" 2009 - 2012
- Beleidskader inburgering Lelystad "Nieuwe Nederlanders op weg naar burgerschap" 2007 - 2012.
- Nota integratiebeleid "Ik ben er voor jou en jij bent er voor mij" 2008 - 2010
- Nota lokaal gezondheidsbeleid "Gezonde kansen, gezonde stad" 2010 - 2014
- Nota integraal armoedebeleid "Meedoen mogelijk maken" 2006 – 2009
- Nota "Meedoen mogelijk maken, herijking Integraal Armoedebeleid Lelystad 2008" 2008 – 2010
- Nota Buurthuis- en Opbouwwerk, vastgesteld in 2010
- Meerjarenprogramma Maatschappelijk Vastgoed 2007 – 2017
- Kadernota brede school 2009-2012
- Uitvoeringsnotitie Combinatiefuncties Brede School 2009- 2012
- Naar een effectiever Jeugdbeleid; herijking van het programma Jeugd Voorop 2007
- Kadernota als basis voor de Lelystadse Educatieve Agenda "Samen werken aan Onderwijs in Lelystad" 2007 - 2010
- Uitwerkingsplan Lelystadse Educatieve Agenda 2007 – 2010
- Nota over de voor- en vroegschoolse periode "Groei!" 2007 – 2010
- Integraal Huisvestingsplan 2009 - 2018
- Regiovisie Maatschappelijke opvang en huiselijk geweld (vrouwenopvang)Flevoland 2006 - 2010
- Bestuurlijk kader Regiovisie Ambulante verslavingszorg Flevoland 2008 – 2012- Plan van Aanpak - -
- Stedelijk Kompas Flevoland 2008 – 2014

Bijlage 3: overzicht van gebruikte afkortingen

AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
CIZ	Centrum Indicatiestelling Zorg
CJG	Centrum Jeugd en Gezin
GGD	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg
GSB	Grote Steden Beleid
IDO	Interkerkelijk Diaconaal Overleg
MDF	Maatschappelijke Dienstverlening Flevoland
OGGZ	Openbare Geestelijke Gezondheidszorg
RMC	Regionaal Meld- en Coördinatiepunt Voortijdig Schoolverlaten
VO	Voortgezet onderwijs
VVE	Voor- en Vroegschoolse Educatie
VWS	Volksgezondheid, Welzijn en Sport
WAO	Wet Arbeidsongeschiktheid
WI	Wet Inburgering
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
WIA	Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen
WSW	Wet Sociale Werkvoorziening

Reacties op het concept Wmo-beleidsplan

De binnengekomen reacties op het Wmo beleidsplan zijn bijgevoegd. Hieronder treft u een korte weergave aan van de reactie van het college op de inspraakreacties. De reactie van het college op het advies van de Cliëntenraad Wmo treft u aan in het stuk van de Cliëntenraad.

Brede Welzijnsinstelling

- Partnerschap: heldere samenwerkingsafspraken onder regie van gemeente.
Reactie: krijgt een vervolg in 2010
- Brede Welzijnsinstelling (BWI) ook onder prestatieveld 4 expliciet opvoeren.
Reactie: in voorzien

Sportbedrijf Lelystad

- Participatiebijdrage € 200,- opvoeren
Reactie: in voorzien onder prestatieveld Sociale samenhang
- Ambitie en indicator sport participatie mensen met een beperking plus 5% per jaar
Reactie: nader onderzoek hoe dit gemeten kan worden
- Ambitie indicator sportparticipatie; deelname aan sport kennismakingscursussen?
Reactie: wordt in de uitvoering nader bekeken

Stichting Samenwerkende Gezondheidscentra Lelystad

- Aandachtspunten indicatiestelling; er wordt disproportioneel een beroep gedaan op de huisartsen bij de indicatiestelling
Reactie: onderwerp van gesprek met en tussen CIZ, huisartsen en gemeente

Kubus en Kwintes

- Hebben een mogelijk aanbod voor doelgroepen beschikbaar
Reactie: wordt in het kader van cultuurparticipatie bevordering opgepakt bij de jaarlijkse afspraken met de Kubus

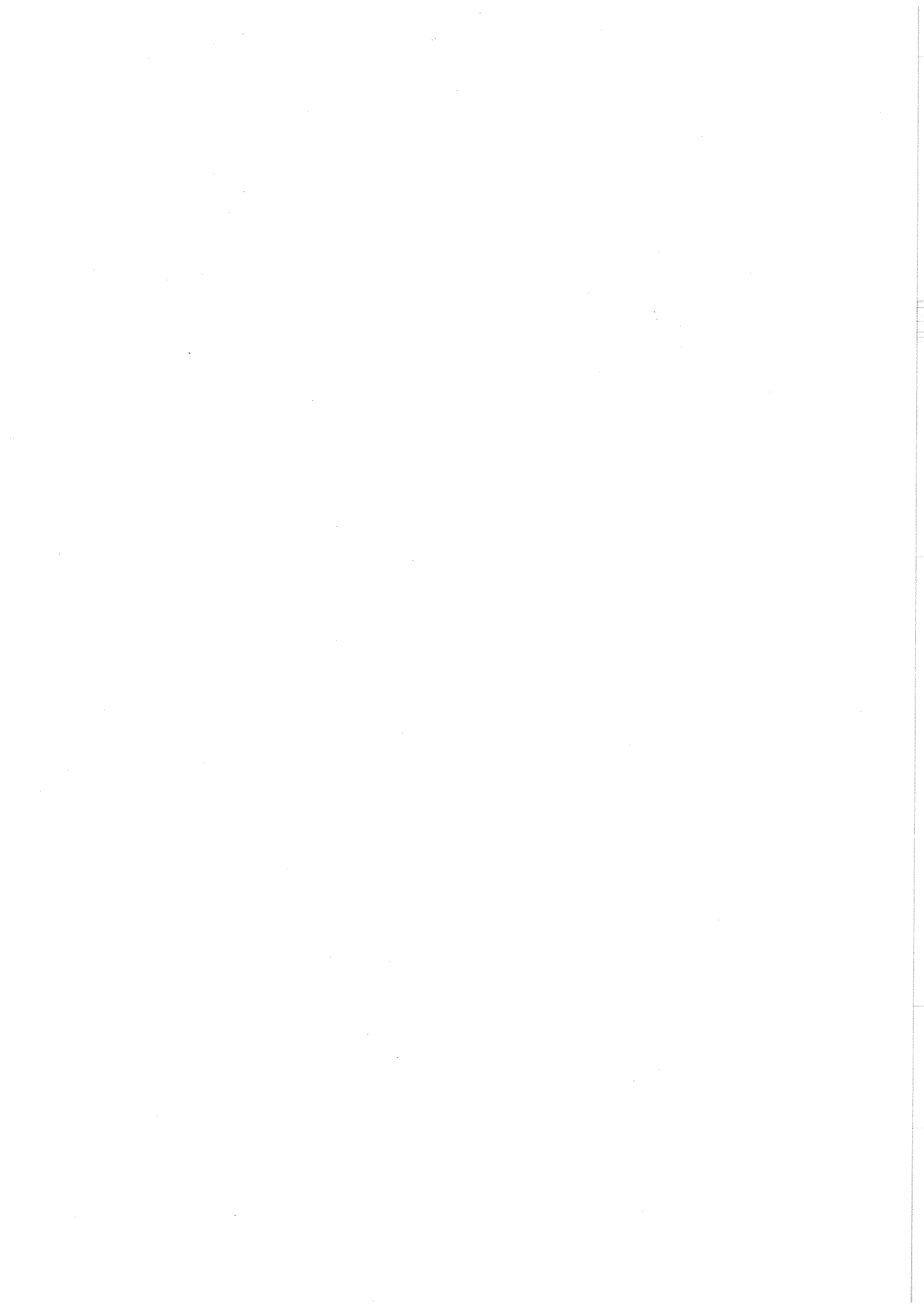
GGD

- Concrete suggesties voor aanpassingen indicatoren jeugd
Reactie: suggesties zijn verwerkt

Cliëntenraad Wmo

- De reactie van het college is in het stuk van de Cliëntenraad verwerkt.

februari 2010



Aan College van de Gemeente Lelystad
t.a.v. S. van Vuure
Adres Postbus 91
8200 AB Lelystad

Van Wmo Cliëntenraad Lelystad
Adres Lemmerstraat 127
8244 DJ Lelystad

Telefoon 0320 264407
E-mail Ceesliavanvliet@hetnet.nl

Datum 4 december 2009
Onderwerp Advies concept Wmo-Beleidsplan 2010 -2013
Van Wmo Cliëntenraad Lelystad

Geacht College,

Naar aanleiding van uw verzoek te reageren op het concept Wmo-beleidsplan 2010-2013 hebben de leden van de Wmo-clientsraad dit stuk uitvoerig bestudeerd en besproken.

In de periode 2010-2013 zal door de vergrijzing de behoefte aan zorg in Lelystad aanzienlijk toenemen, daarnaast zullen door de economische crisis meer mensen een beroep gaan doen op ondersteuning (armoedebeleid, schuldhulpverlening).

Landelijk wordt de komende jaren op de kosten van de AWBZ en de Wmo bezuinigd en neemt de druk op mantelzorgers en vrijwilligers toe.

In het gepresenteerde concept Wmo-beleidsplan missen wij de gemeentelijke visie op bovenstaande ontwikkelingen.

Reactie college:

De vraag naar zorg en ondersteuning zal inderdaad in de komende jaren toenemen. Een groot deel van de beleidsnota heeft hier direct of indirect betrekking. Bij de verschillende prestatievelden is aangegeven wat we willen bereiken en hoe we in willen spelen op (toekomstige) ontwikkelingen jaren.

Wat betreft de AWBZ is in het beleidsplan aangegeven dat wij momenteel in beeld brengen hoe het overgangsgebied tussen Wmo en AWBZ eruit komt te zien. Het beleid op dit terrein zal in de loop van 2010 verder worden ingevuld/aangevuld.

Niet bij elk prestatieveld wordt duidelijk welke acties moeten worden ondernomen om hulpvragen te beantwoorden en inwoners zo zelfredzaam mogelijk te laten participeren in de samenleving.

Er wordt niet duidelijk omschreven welke doelstellingen en concrete resultaten de gemeente wenst te behalen.

Het valt ons op dat in het beleidsplan geen aandacht wordt besteed aan het borgen van de kwaliteit van de ondersteuning.

Ook is aan het beleid ten aanzien van de keuzevrijheid van zorgvragers via het persoonsgebonden budget geen aandacht besteed.

Reactie college:

Wij hebben gekozen voor een compact beleidsplan waarin de grote lijnen zijn weergegeven. Op een aantal terreinen ligt er al een meer concrete uitwerking. Op een aantal terreinen zal dit in de planperiode nader worden ingevuld. Er zal in de loop van 2010 een uitvoeringsplanning worden gemaakt en gedurende de planperiode zullen er op onderdelen nadere uitvoeringsplannen worden gemaakt. Daarin zullen de door u genoemde zaken meer expliciet worden meegenomen.

Datum 4 december 2009
Onderwerp Concept Wmo-beleidsplan 2010-2013
Van Wmo Cliëntenraad Lelystad

Wij zijn van mening dat de gemeente eindverantwoordelijk is voor het welslagen van het Wmo-beleid. De gemeente zal de regierol op zich moeten nemen om samenwerking en afstemming te bevorderen tussen instellingen en organisaties, die betrokken zijn bij de Wmo. De gemeente is daarnaast bewaker van de kwaliteit van de dienstverlening en van het behalen van afgesproken resultaten. De wijze waarop dit de komende tijd gaat plaatsvinden, vinden wij niet terug in het beleidsplan.

Reactie college:

Wij onderschrijven uw mening. De gemeente is inderdaad eindverantwoordelijk en zal de regierol op zich nemen. Wij zullen aan hoofdstuk 4 een paragraaf toevoegen waarin staat op welke wijze wij dit in gaan vullen.

Door de toenemende zorgvraag (vergrijzing) en de economische teruggang is volledige professionele zorg onbetaalbaar. Er moet een bewustwordingsproces bij de inwoners in gang worden gezet opdat we er met elkaar voor zorgen dat iedereen mee kan blijven doen. Betrokkenheid bij mede Lelystedelingen en het zich vrijwillig willen inzetten voor anderen moet gestimuleerd worden. Wij vinden dat dit nader moet worden uitgewerkt en onderdeel moet zijn van het Wmo-beleidsplan.

Reactie college:

Wij delen uw mening dat er een omslag nodig is. In 2010 zullen wij nader invulling geven aan de verantwoordelijkheidsverdeling tussen de overheid en de externe partijen en burgers en de wijze waarop wij dit in willen gaan vullen.

In de bijlage vindt u enkele hoofdpunten, die wij opgenomen willen zien in het beleidsplan en een uitgewerkte reactie op de concept Wmo-beleidsnota.

We hopen hiermee bij te dragen aan een goed Wmo-beleidsplan 2010-2013.

Met vriendelijke groet namens de leden van de Wmo-Cliëntenraad

Lia van Vliet
secretaris

Bijlagen: reacties op Wmo-beleidsnota "De kracht van de Lelystadse samenleving"

Bijlage bij reactie op concept Wmo-beleidsplan "De kracht van de Lelystadse samenleving"
Het beleidsplan moet richting geven aan het Wmo-beleid in de periode 2010-2013. Wij missen aandacht voor onderstaande hoofdpunten:

- 1. Hoe gaat geanticipeerd worden op de toename van de zorgvraag (vergrijzing) en afname van het aanbod van professionele zorguren vanuit de AWBZ (economische crisis).**
- 2. Hoe worden de inwoners van Lelystad opgeroepen de noodzakelijke sociale omslag te maken, die er voor moet zorgen dat mensen met een beperking een beroep kunnen doen op de kracht van de Lelystadse samenleving.**
- 3. Hoe gaat de gemeente de regierol invullen om samenwerking en afstemming te bevorderen tussen instellingen en organisaties die het Wmo-beleid uitvoeren. Met name het jeugdbeleid (zeer onoverzichtelijk aanbod) vraagt uitwerking.**

Reactie college:

Kortheidshalve verwijzen wij u voor wat betreft de bovenstaande drie punten naar de antwoorden gegeven op bladzijde 1 en 2.

- 4. Hoe gaat een zinvolle dagbesteding gerealiseerd worden voor jongeren met een beperking die jarenlang op de wachtlijst voor een (aangepaste) werkplek staan. (bijv. wajongers).**

Reactie college:

In de eerste helft van 2010 zullen wij beleid ontwikkelen voor het overgangsgebied tussen Wmo en AWBZ. Wij zullen daarbij ook de WSW betrekken. Uw vraag zullen wij daarin meenemen.

- 5. Hoe ziet het beleid rond keuzevrijheid (PGB) er uit.**

Reactie college:

Dit punt is in december 2009 uitgebreid in de raad aan de orde geweest. Binnen de Wmo staat de keuzevrijheid van de klant voorop. De klant kan kiezen tussen zorg in natura en zorg in de vorm van een PGB. Verder kan er (door een externe partij) ondersteuning worden geboden bijvoorbeeld als men gebruik wil maken van een PGB voor huishoudelijke verzorging.

- 6. Geef aan welke maatregelen worden genomen om de kwaliteit van het dienstverleningsniveau te bewaken en het behalen van de gestelde doelen te monitoren. Kortom maak het SMART. Als voorbeeld verwijzen wij naar de werkwijze van de gemeente Almere in hun tweede beleidsnota Wmo.**

Reactie college:

Datum 4 december 2009
Onderwerp Concept Wmo-beleidsplan 2010-2013
Van Wmo Cliëntenraad Lelystad

Er zijn diverse instrumenten om het kwaliteitsniveau van de dienstverlening te monitoren: er vindt bijvoorbeeld jaarlijks een tevredenheidsonderzoek plaats naar de Wmo-verstrekkings, de klachten hieromtrent worden gemonitord. Er vindt mede op basis hiervan regelmatig overleg plaats met de leveranciers met als inzet een goede dienstverlening. Wij zullen nog nader met u overleggen over de werkwijze van de gemeente Almere (wij kunnen uit de beleidsnota van Almere niet goed afleiden waar uw opmerking betrekking heeft).

7. Geef financiële beleidsuitgangspunten aan: voor de Wmo geormerkte gelden zijn en blijven beschikbaar voor de Wmo, eigen bijdrage beleid, tegemoetkoming gemeente, zorgvraag is leidend, etc.

Reactie college:

De raad heeft eerder besloten om voor de periode 2007 t/m 2012 een Wmo reserve in te stellen waarin de jaarlijkse overschotten worden gestort en tekorten worden betaald. Ook heeft de raad onlangs besloten om de middelen die wij van het rijk krijgen ter compensatie van de AWBZ bezuinigingen aan de reserve toe te voegen. De raad zal in 2012 een besluit nemen over het al dan niet continueren van een Wmo reserve na 2012. Overigens verwachten wij, op basis van de nu bekende gegevens, dat de rijksmiddelen al op heel korte termijn niet meer toereikend zijn om de uitgaven te dekken. Met de opgebouwde reserve kunnen de tekorten evenwel nog een paar jaar worden opgevangen. Het huidige beleid van de gemeente is gebaseerd op het uitgangspunt dat de zorgvraag leidend is en niet de financiële middelen. Bij de evaluatie van de Wmo is besloten het eigen bijdragebeleid te continueren. Het gaat hier om beleid van het huidige college en raad. De nieuwe raad zou kunnen besluiten, mede gezien de noodzakelijke bezuinigingen, dit beleid op onderdelen te herzien.

8. Een Wmo-communicatieplan moet onderdeel uitmaken van het beleidsplan.

Reactie college:

Er zal een communicatieparagraaf aan het beleidsplan worden toegevoegd

9. Welke Wmo-beleidsnota's zijn op dit moment van kracht c.q. gaan in de periode 2010 – 2013 uitgewerkt worden.

Reactie college:

De volgende beleidsnota's zijn van kracht: nog aan te vullen

- Programma Wonen, Zorg, Welzijn
- sportnota
- nota lokaal gezondheidsbeleid
- nota buurthuiswerk
- nota maatschappelijk vastgoed
- nota vrijwilligerswerk
- nota mantelzorgondersteuning

De volgende (beleids) nota's zullen in de periode 2010-2013 worden uitgewerkt:

- nota overgangsgebied Wmo-AWBZ
- nota verantwoordelijkheidsverdeling overheid/externe partijen/burgers (en hoe maken we de omslag ?)
- participatienota ?
- ouderennota
- nadere uitwerking op onderdelen
- eventuele nota's ter vervanging van de nota's die gedurende de planperiode aflopen.

Op het beleidsplan hebben wij verder de volgende opmerkingen:

Algemeen:

- De paragraaf indeling is niet overal consequent; voor de prestatievelden 2,4 en 6 wordt de wettekst niet overgenomen; begrippen burgers, bewoners en inwoners worden door elkaar gebruikt.
- Regelmatig staat in het stuk dat de gemeente iets als haar taak ziet. Graag helder aangeven wanneer het voorgeschreven is door de Wmo of door eerdere gemeentelijke besluiten en wat nieuw beleid is.

Reactie college:

De nota zal hierop worden aangepast.

Paragraaf 2:

- In de opsomming over meedoen, ofwel maatschappelijke participatie kunnen wij ons niet vinden. Bij 1 zou moeten worden toegevoegd: het doen van vrijwilligerswerk. 2. Kan weg, vrijwilligers zijn ondergebracht onder 1 en veel mantelzorgers ook. De zeer sterk overbelaste mantelzorgers hebben als kenmerk dat zij niet meer meedoen en volledig belast zijn met hun zorgtaak. Zij vallen evenals veel mensen met een beperking onder een nieuw punt 2: Het zelfstandig kunnen wonen en leven en een huishouden kunnen voeren. De onder punt 3 genoemde manier van participatie lijkt ons geen aparte variant; deze groep kan toegevoegd worden onder 1: actief burgerschap.
- In de leeftijdsopbouwtabel op blz. 7 zien we graag de landelijke cijfers voor 2019 opgenomen.
- De 2^e alinea van c. kan weg. Geldt niet meer voor beleid 2010-2013.

Reactie college:

Wij willen de drie categorieën wel blijven onderscheiden omdat het hier toch gaat om drie verschillende vormen van participatie. Wij vinden uw suggestie om er nog een categorie aan toe te voegen (zelfstandig kunnen wonen en leven) een goede suggestie en zullen deze toevoegen.

De landelijke cijfers voor 2019 zullen wij in het plan opnemen.

De tweede alinea geldt inderdaad niet meer en zal worden verwijderd.

Paragraaf 3

Prestatieveld 1:

- Wij missen hier een actief beleid om inwoners duidelijk te maken dat er een sociale omslag noodzakelijk is. De zorg is/wordt onbetaalbaar (vergrijzing, economische crisis) en men moet elkaar helpen om het voor iedereen leefbaar te houden.

Reactie college:

Wij zullen hier in de al eerder genoemde nota over de verantwoordelijkheidsverdeling tussen overheid en externe partijen/burgers nader op ingaan.

Prestatieveld 2:

- Zoals eerder gemeld missen we hier zinvolle dagbesteding voor de oudere jeugd met een beperking. Ook ontbreekt beleid ten aanzien van kinderen met een lichamelijke of verstandelijke beperking en het gezin waartoe het kind behoort.

- Het eerste bolletje op blz. 11 geeft aan dat met een functionerend Centrum voor Jeugd en Gezin in 2010 de problemen zijn opgelost. Met de wirwar aan jeugd organisaties is er nog veel werk aan de winkel.

Reactie college:

Zoals eerder vermeld zal in de loop van 2010 nader invulling worden gegeven aan het overgangsgebied tussen Wmo en AWBZ. Dit punt zal hierin worden meegenomen. Wat betreft de jeugd is er zeker nog werk aan de winkel. Het Centrum voor Jeugd en Gezin is evenwel een goed instrument voor samenhang en afstemming.

Prestatieveld 3:

- Wij blijven aandacht vragen voor de duidelijkheid van één Zorgloket voor Wmo-zaken. Tijdens de presentatie van het digitale zorgloket werd aangegeven dat het aanvraagformulier niet digitaal beschikbaar is, omdat medewerkers Zorgloket het samen met de aanvrager invullen. In de gemeentewijzer 2009-2010 wordt op blz. 48 aangegeven contact op te nemen met het CIZ. Gegevens van Zorgloket worden hier niet vermeld.

Reactie college:

Wij vinden een goed en herkenbaar Zorgloket (zowel fysiek als digitaal) heel belangrijk en zullen hier in de komende tijd op in blijven zetten. Het telefoonnummer van het Zorgloket is inderdaad niet vermeld in de gemeentegids. Andere informatie over het Zorgloket is wel opgenomen. Er is in de gemeentegids vermeld dat er voor een indicatie ook contact kan worden opgenomen met het CIZ. De tekst zal in de volgende editie worden aangepast zodat het duidelijk is dat men voor een indicatie zowel contact op kan nemen met het Zorgloket als met het CIZ. Verder zal het telefoonnummer worden vermeld.

Prestatieveld 4:

- De genoemde cijfers zijn door onderzoek van mevr. Bussemaker achterhaald. 45% van de mantelzorgers voelt zich zwaar belast en 15% is overbelast. Vanaf 2010 wordt vanuit de AWBZ geen geld verstrekt voor begeleiding naar activiteiten in de samenleving en ook mensen met psychosociale problemen komen niet meer in aanmerking voor zorg of begeleiding. Dit moet worden opgevangen door mantelzorgers en vrijwilligers. Met de nieuwe Welzijnsorganisatie zijn de problemen niet plotseling opgelost. Het uitwerken van inzet van scholieren (maatschappelijke stage) en niet werkenden wordt niet nader uitgewerkt.

Reactie college:

De genoemde cijfers zijn ontleend aan ons eigen onderzoek onder Lelystedelingen. Dit onderzoek wordt regelmatig herhaald. De cijfers worden op basis hiervan aangepast. Een sterke lokale ondersteuningsorganisatie kan zeker bijdragen aan het versterken van het vrijwilligerswerk en de mantelzorg maar daarmee zijn de problemen inderdaad niet zomaar opgelost. In de onlangs vastgesteld nota mantelzorg en vrijwilligerswerk in de zorg zijn diverse maatregelen opgenomen die bijdragen aan het versterken van deze werksoorten. Het stagebeleid wordt momenteel uitgewerkt. Hierbij wordt ook zeker ingezet op stages in de zorg.

Prestatieveld 5:

- Op welke wijze gaat de toetsing van elke beleidsnota aan Agenda 22 uitgangspunten plaatsvinden?
- Vanuit de AWBZ wordt geen zorg meer verleend aan mensen met lichte beperkingen en mensen met psychosociale problemen. De gemeente is voortaan verantwoordelijk voor het verlenen van zorg en ondersteuning aan de steeds groter wordende groep mensen met lichte beperkingen (vergrijzing). Hoe anticipeert men hier de komende jaren op.

Reactie college:

Op dit moment werken diverse partijen aan de uitwerking van Agenda 22. Het gemeentelijk beleid op de relevante terreinen zal voortdurend worden aangepast op basis van de uitkomsten van Agenda 22. Dit is een continu proces.

Voor wat betreft de AWBZ verwijzen wij u naar ons eerdere antwoord (invulling gebied tussen Wmo en AWBZ vindt in de loop van 2010 plaats).

Prestatieveld 6:

- Op welke wijze wordt de kwaliteit van de geboden dienstverlening getoetst en wordt de keuzevrijheid gewaarborgd.

Reactie college:

Zie ons eerdere antwoord op bladzijde 1.

Prestatieveld 7, 8 en 9

- Onder invloed van de economische crisis zullen deze prestatievelden onder grotere druk komen te staan. Wij vinden niet terug op welke wijze dit per prestatieveld wordt aangepakt.

Reactie college:

De economische crisis zal in meer of mindere mate gevolgen hebben voor alle prestatievelden. Enerzijds komt de bekostiging onder druk te staan, anderzijds zal er wellicht vaker een beroep worden gedaan op allerlei voorzieningen. Het is een uitdaging voor alle partijen (gemeente, instellingen, burgers) om hier goed op in te spelen.

Samenvatting en conclusies:

- 4.4. Wij zijn benieuwd naar de opvatting van het college omtrent de verantwoordelijkheid van de inwoners van Lelystad. Waar begint en eindigt deze verantwoordelijkheid en waar die van de lokale overheid. Hoe wordt daarmee omgegaan in de periode 2010-2013. Overzicht van gebruikte afkortingen
- Mooi overzicht maar 80% is niet gebruikt in het beleidsplan.

Reactie college:

Wat betreft de verantwoordelijkheid van de lokale overheid zie ons eerdere antwoord.

De lijst van afkortingen zal worden aangepast.



P09-12310



Aan het college van B&W
van de gemeente Lelystad
Postbus 91
8200 AB Lelystad

m v d Bremer / P. Kape

GEMEENTE LELYSTAD	
ing. 16 DEC. 2009	BLD
no.	
b & w - A	kopie aan:
b & w - B	
raad	
cie	
AFDOENING voor:	

Lelystad, 2 december 2009

BETREFT Reactie concept beleidsplan Wmo 2010-2013

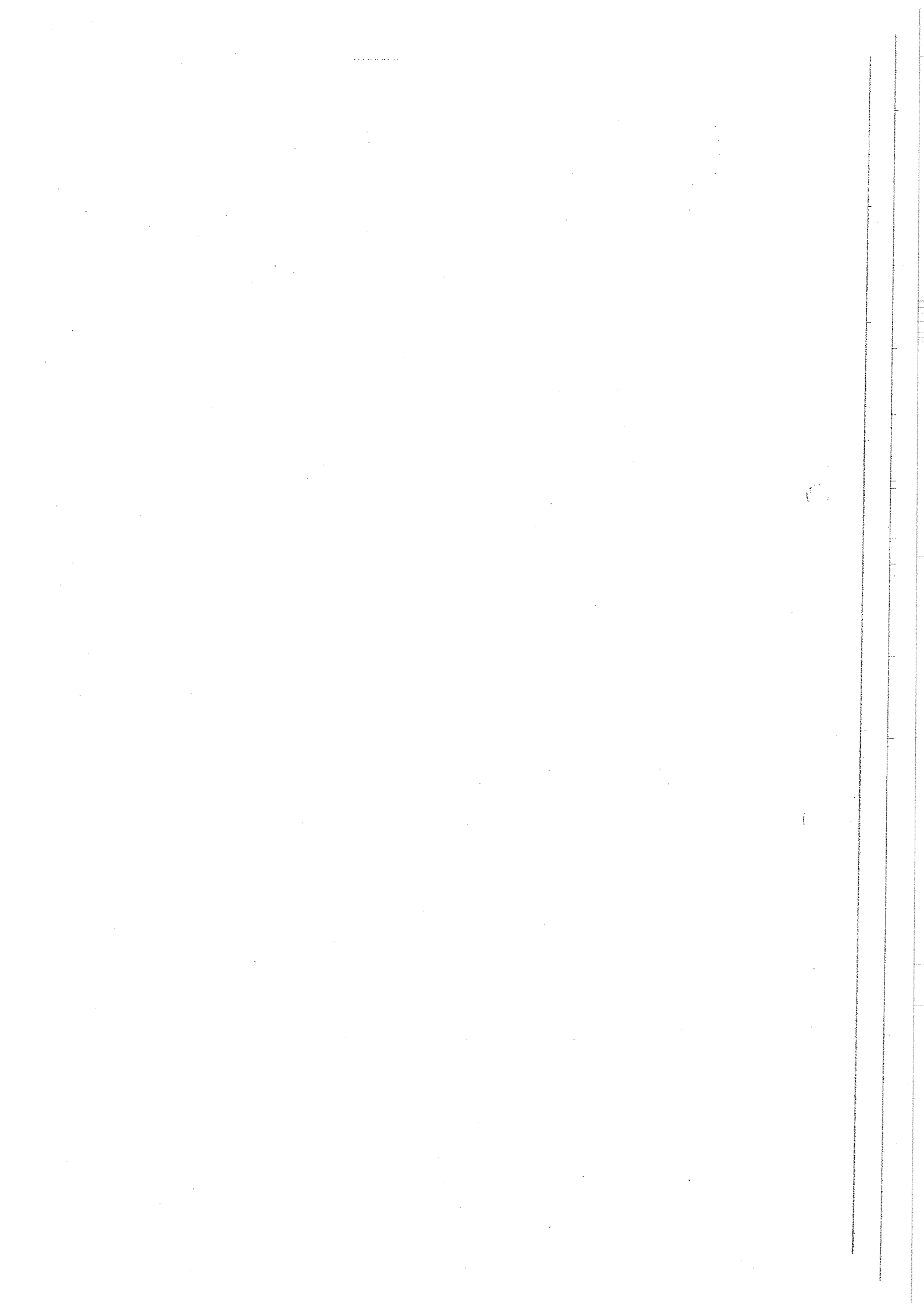
Geacht college,

Met instemming hebben wij kennis genomen van het concept beleidsplan Wmo, "De kracht van de Lelystadse samenleving". Wij lezen dat de brede welzijnsinstelling een essentiële rol wordt toebedacht op diverse Wmo prestatievelden en welke opdracht deze instelling meekrijgt in de zin van de te realiseren effecten. Wij hopen die de komende 4 jaar waar te maken.

In de nota worden de ambities van de gemeente ten aanzien van de Wmo beschreven. Voor de komende tijd liggen die vooral op het terrein van uitvoering en integrale samenwerking. U vraagt van de samenwerkingspartners dat zij het Wmo beleidsplan mede onderschrijven en tot een heldere afbakening van verantwoordelijkheden te komen zodat zowel partners als burgers weten "wie wanneer en met welk doel in actie komt respectievelijk maatregelen neemt".

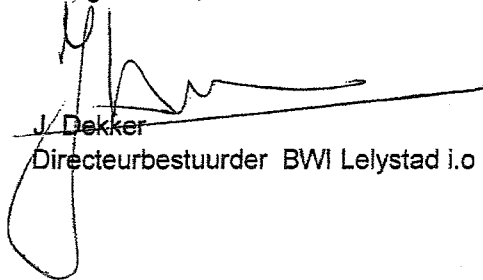
Wij kunnen u zeggen dat wij het Wmo beleidsplan onderschrijven en dat wij het van harte eens zijn met de ambitie om heldere samenwerkingsafspraken te maken. De nota zelf blijft daarin nog erg op hoofdlijnen, maar het is ook aan de partijen zelf, onder regie van de gemeente om daar concreet in te worden.

Het Wmo beleidsplan stipt alle prestatievelden aan en benoemt voor elk veld de te bereiken effecten, met smart geformuleerde indicatoren. Wij vinden dat een sterk punt van de nota. Verder wordt benoemd wat de gemeente Lelystad de komende jaren te doen staat en wie waarvoor verantwoordelijk is. In prestatieveld 1 wordt de realisatie van een professionele welzijnsorganisatie expliciet benoemd onder concreet te bereiken doelen. Met 1 januari a.s is deze organisatie een feit. Op de andere prestatievelden, waar de BWI in meer of mindere mate een rol in kan spelen (2, 4, 5, 7) wordt de BWI niet expliciet benoemd, hetgeen ook niet nodig is. Ten aanzien van prestatieveld 4; mantelzorg en vrijwilligers bevreemd ons dat

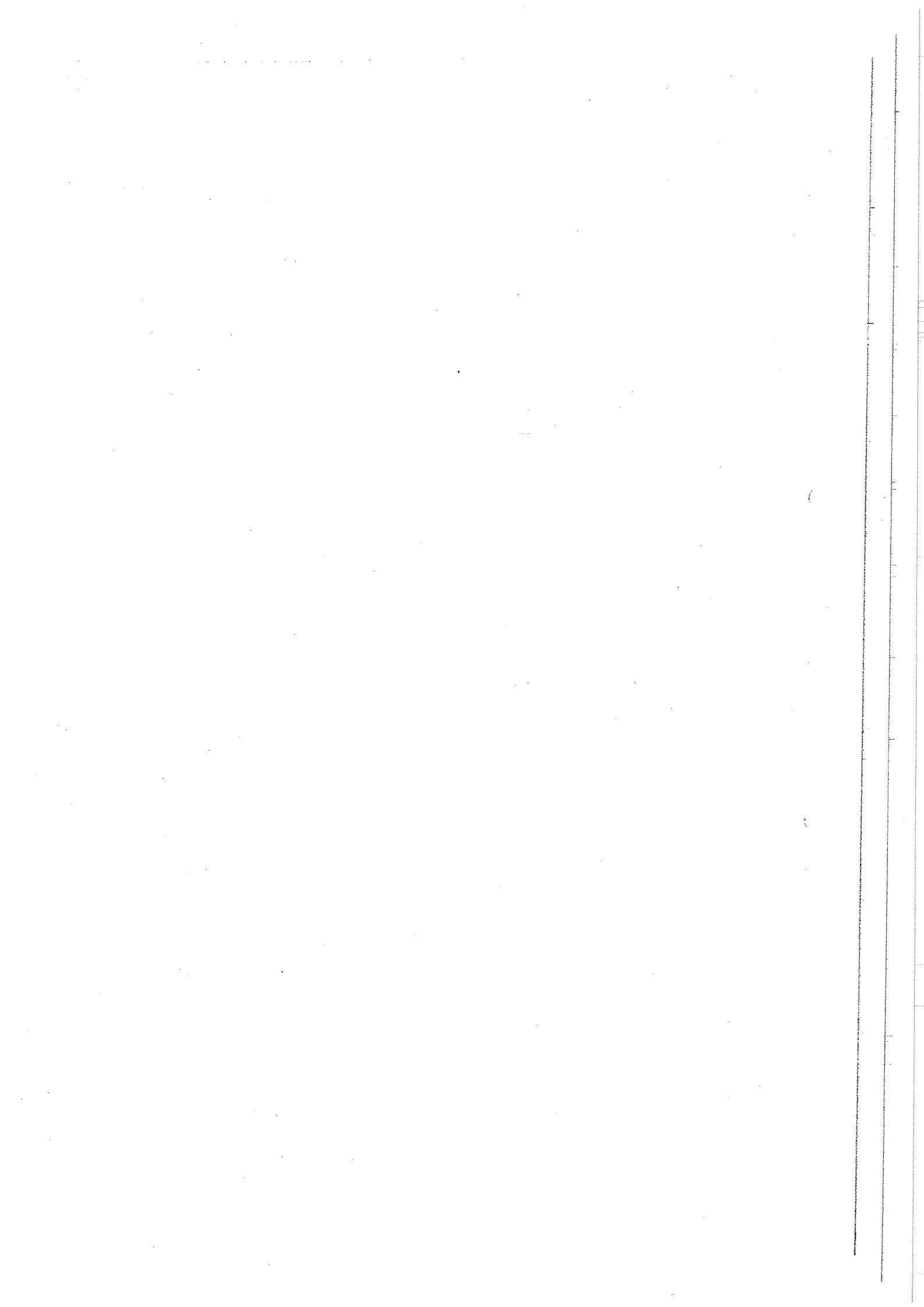


echter, Als concreet te bereiken doel is geformuleerd dat er in 2010 een lokale ondersteuningsorganisatie voor vrijwilligers in de zorg en mantelzorgers functioneert, zonder dat daarbij expliciet de link met de BWI wordt gelegd. Voor de helderheid stellen wij voor om bij dit prestatieveld aan te geven dat de ondersteuning van vrijwilligers en mantelzorgers onderdeel uit maakt van de BWI.

Hoogachtend,

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'J. Dekker', written over a horizontal line.

J. Dekker
Directeurbestuurder BWI Lelystad i.o



Gemeente Lelystad
t.a.v. S.van.Vuure
s.van.veere@lelystad.nl

Datum : 6 november 2009
Onze referentie :
Behandelaar : M. van Dongen
Uw referentie : U09-18813
Onderwerp : concept WMO beleidsplan
Bijlage(n) :

Geachte heer/mevrouw van Vuure,

Onderstaand treft u aan onze reactie op het concept beleidsplan WMO 2010-2013.

2.3. Financieel perspectief:

Waarom wordt er geen vermelding gedaan van de mogelijkheden voor financiële ondersteuning (gemeentelijk beleidsplan € 200 voor sport en muziek mooi meegenomen)

3.2.2. Wat willen we bereiken:

Graag een extra beoogd effect opnemen:
toename sport deelname. Indicator: deelname aan sport kennismakingscursussen

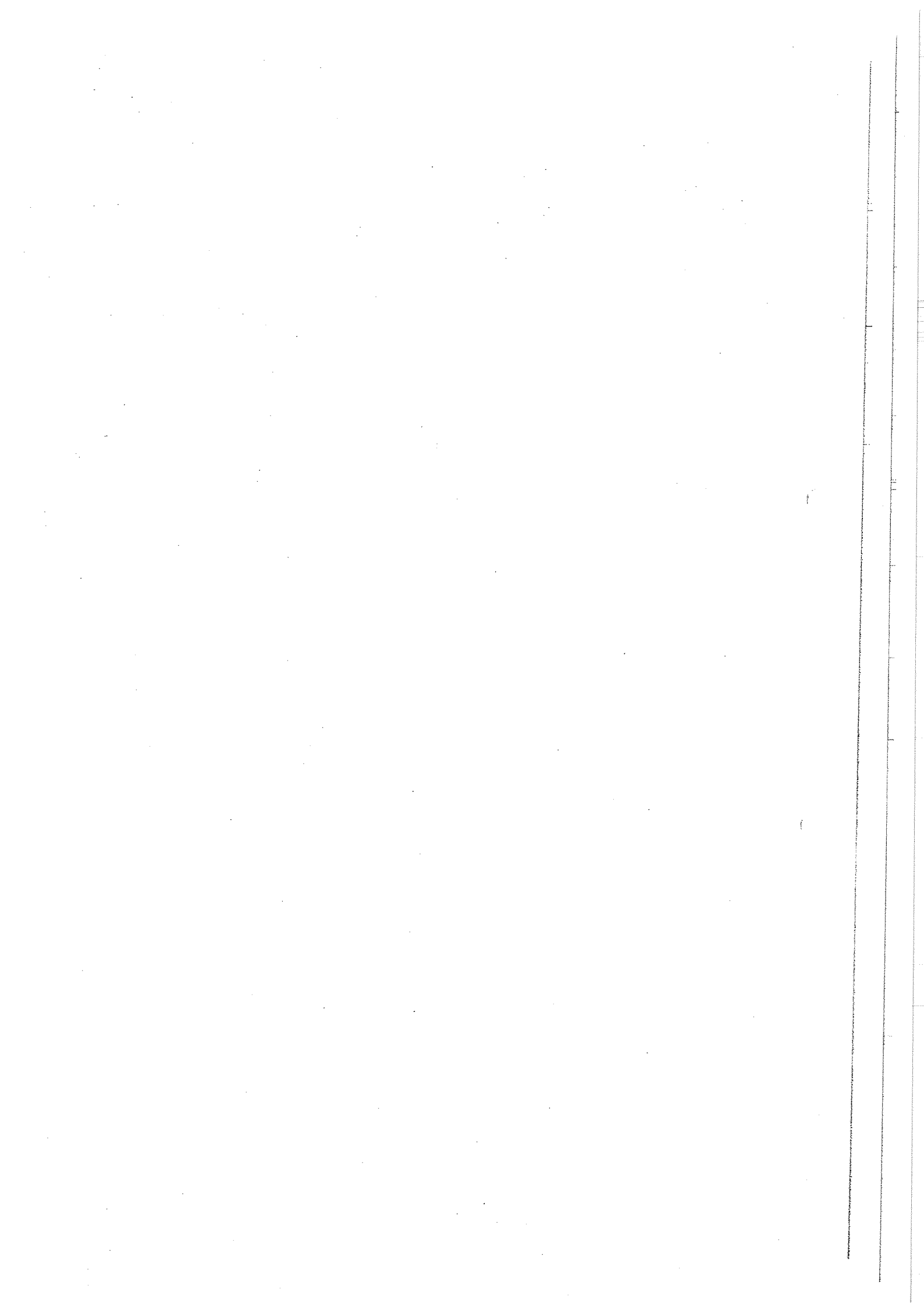
3.5.2. Wat willen we bereiken:

Graag als extra indicator opnemen: Verhoging van sport en bewegingsdeelname door mensen met een beperking met 5 % per jaar

Voor de overige zaken kunnen wij ons vinden in de geformuleerde uitgangspunten in de conceptnota WMO

Hoogachtend,
Sportbedrijf Lelystad Exploitatie B.V.

T.L.M. van Dongen
directeur



Vuure, S. van (Sandra)

Van: Frank [f.teunissen.ssgl@flevolandgezond.nl]
Verzonden: woensdag 2 december 2009 13:49
Aan: Vuure, S. van (Sandra)
Onderwerp: concept WMO beleidsplan

Geachte heer/mevrouw,

T.a.v. het WMO beleidsplan wil ik alleen aandacht vragen voor de indicatiestelling. Vaak wordt van huisartsen gevraagd om informatie te leveren voor de beoordeling van een WMO-voorziening; dit vergt in de huidige opmaak disproportioneel veel tijd.

T.a.v. de algemene uitgangspunten hebben wij geen opmerkingen.

Met vriendelijke groet,

Frank Teunissen, directeur
Stichting Samenwerkende Gezondheidscentra Lelystad

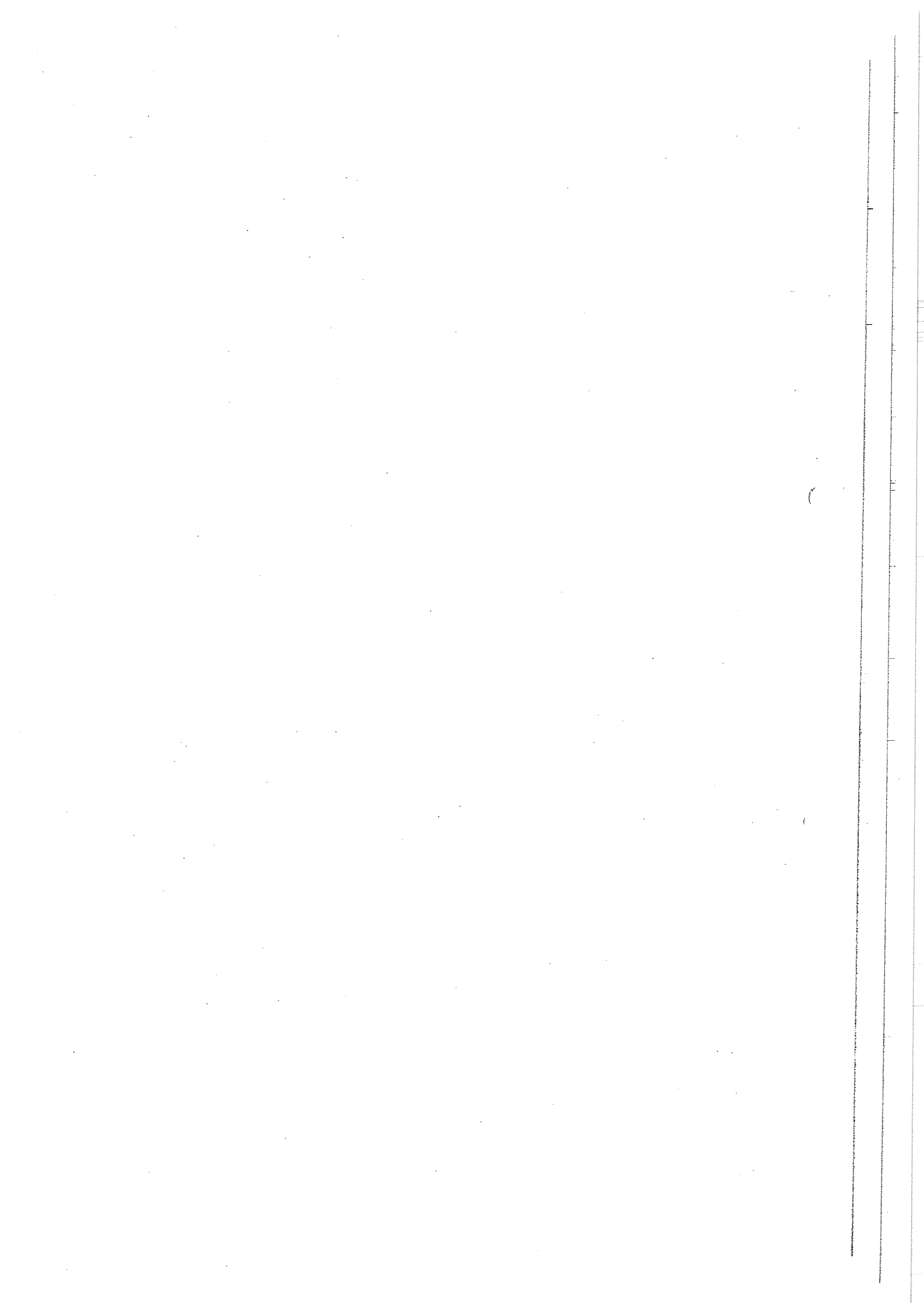
Postbus 2053
8203 AB LELYSTAD
Tef. 0320 - 234477
Fax 0320 - 234345
E-mail: ssgl@flevolandgezond.nl
Website: www.flevolandgezond.nl
KvK S41246082

Dit bericht (incl. de bijlagen) kan vertrouwelijk zijn. Als u dit bericht per abuis hebt ontvangen, wordt u verzocht de afzender te informeren en het bericht te wissen. Het is niet toegestaan om dit bericht, geheel of gedeeltelijk, zonder toestemming te gebruiken of te verspreiden. De SSGL sluit elke aansprakelijkheid uit wanneer informatie in deze e-mail niet correct, onvolledig of niet tijdig overkomt, evenals indien er schade ontstaat ten gevolge van deze e-mail.

Als op dit e-mailbericht een of meer van de volgende kenmerken van toepassing is,

dan dient dit te worden aangeboden aan de postbus 'mailregistratie' ter registratie.

- de inhoud heeft (rechts)gevolgen voor de afzender en/of de geadresseerde, of kan dat hebben;
- de inhoud heeft een bewijs- of verantwoordingsfunctie of kan dat krijgen of kan op andere wijze voor langere tijd van belang blijven voor de organisatie;
- de inhoud is van belang voor een juiste interpretatie van andere gegevens.



Vuure, S. van (Sandra)

Van: Bremer, M.M.P. van den (Maria)
Verzonden: dinsdag 19 januari 2010 13:17
Aan: Vuure, S. van (Sandra); Kagie, P.E. (Paul)
Onderwerp: FW: Reactie concept Wmo-beleidsplan 2010-2013

Van: Nienke Blokker [mailto:N.Blokker@ggdflevoland.nl]
Verzonden: woensdag 2 december 2009 14:11
Aan: Vuure, S. van (Sandra)
CC: Bremer, M.M.P. van den (Maria); Ankevan der Beek
Onderwerp: Reactie concept Wmo-beleidsplan 2010-2013

Geachte mevrouw van Vuure,

Hierbij wil ik namens de GGD Flevoland graag reageren op het concept Wmo-beleidsplan 2010-2013 van de Gemeente Lelystad. Na het lezen van het concept Wmo-beleidsplan 2010-2013, ontvangen op 28 oktober 2009, hadden wij enkele vragen rondom de totstandkoming van het plan. Deze hebben wij gisteren telefonisch besproken met Maria van den Bremer. Onze vragen zullen na overleg met de heer Paul Kagie in de loop van de week worden beantwoord. Echter zijn er enkele concrete punten in het stuk die ons inziens gewijzigd danwel aangevuld zouden moeten worden. Het gaat om het volgende:

Pagina 10,

- In het kader onder 3.2.2 wordt de indicator genoemd: "Daling van het aantal ouders dat zegt niet terecht te kunnen met hun hulp- of ondersteuningsvraag van 10% (2005) tot 5 % in 2013. Bron GGD Volwassenenenquête"

De vraag die hiervoor is gebruikt is:

80. Heeft u behoefte aan advies/ondersteuning bij de opvoeding van uw kind(eren)?

Ja, ik zou wel meer advies/ondersteuning willen hebben
 Ja, maar in die behoefte wordt voorzien
 Nee

Het klopt dus niet dat 10% van de ouders niet terecht kan met hun ondersteuningsvraag. Het moet zijn: 10% van de ouders heeft behoefte aan meer advies/ondersteuning bij het opvoeden van de kinderen.

Daarnaast stellen wij in de huidige volwassenenenquête (wordt nu ingevuld) de volgende vragen:

Onderstaande vragen hoeft u alleen te beantwoorden als u een of meer (pleeg)kinderen hebt in de leeftijd tot en met 19 jaar. Als u geen kinderen hebt of als uw kinderen ouder zijn dan 19 jaar dan bent u klaar met de vragenlijst.

84. Heeft u de afgelopen 12 maanden vragen gehad over de opvoeding, het gedrag of de ontwikkeling van uw kind?
- (bijna) Nooit → **ga naar vraag 86** Vaak
 Soms (bijna) Altijd
85. Als u deze vragen aan een deskundige zou willen stellen, hoe zou u de vraag het liefst stellen?
- Telefonisch
 Via email/e-consult
 Bij het spreekuur van het (toekomstige) centrum jeugd en gezin in mijn gemeente
 Weet ik niet
 Ik zou mijn vragen niet aan een deskundige stellen
86. Heeft u de afgelopen 12 maanden zorgen gehad over de opvoeding, het gedrag of de ontwikkeling van uw kind?

(bijna) Nooit
 Soms

Vaak
 (bijna) Altijd

De vraag uit 2005 is dus niet direct vergelijkbaar met die van 2009 en dat is ook nog niet vast te stellen voor de volwassenenenquête van 2013, waarvan de resultaten overigens pas in 2014 bekend zullen zijn.

- In hetzelfde kader worden ook cijfers weergegeven uit de jongerenenquête van 2002. Deze cijfers zijn sterk verouderd. In 2006/2007 is ook een jongerenenquête uitgevoerd door de GGD. De resultaten zijn te vinden op onze website. Het verdient aanbeveling hiervoor de meest recente cijfers te gebruiken.
- Ook in dat kader: Het zou mooi zijn om in het stukje handhaving gezondheid jeugd te verwijzen naar de nota gezondheidsbeleid die onlangs door de gemeente Lelystad is opgesteld, hierin is overgewicht ook een belangrijk speerpunt.

Pagina 11:

De gemeente Lelystad is op het gebied van prestatieveld 3 al hard bezig met invulling geven aan hun adviesfunctie middels het onlangs geopende zorgloket en het virtuele Centrum voor Jeugd en Gezin. Het zou mooi zijn deze ontwikkelingen hier te noemen.

Tot zover enkele concrete opmerkingen namens de GGD Flevoland. Over aanvullende vragen zullen wij nog nader contact hebben met de heer Kagie en mevrouw van den Bremer.

Met vriendelijke groeten,

Nienke Blokker

GGD Flevoland

Afdeling: Beleid & Onderzoek

T: 036 - 5357376

Werkdagen: maandag t/m vrijdag

*** DISCLAIMER ***

Aan deze e-mail kunnen geen rechten worden ontleend. De GGD Flevoland sluit iedere aansprakelijkheid uit die voortvloeit uit de elektronische verzending van dit bericht.

De inhoud van dit e-mailbericht (en de bijlagen) is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n)

U wordt verzocht de afzender te informeren en het bericht te verwijderen, indien u dit bericht

bij vergissing hebt ontvangen.

U mag het bericht niet openbaar maken of op enige wijze verspreiden of vermenigvuldigen,

indien u niet de geadresseerde bent noch een geautoriseerde medewerker die kennis mag nemen

van berichten voor de geadresseerde.

*** DISCLAIMER ***

Als op dit e-mailbericht een of meer van de volgende kenmerken van toepassing is,

dan dient dit te worden aangeboden aan de postbus 'mailregistratie' ter registratie.

- de inhoud heeft (rechts)gevolgen voor de afzender en/of de geadresseerde, of kan dat hebben;
- de inhoud heeft een bewijs- of verantwoordingsfunctie of kan dat krijgen of kan op andere wijze voor langere tijd van belang blijven voor de organisatie;
- de inhoud is van belang voor een juiste interpretatie van andere gegevens.

Vuure, S. van (Sandra)

Van: Niek Sonneveld [n.sonneveld@dekubuslelystad.nl]
Verzonden: vrijdag 11 december 2009 11:36
Aan: Vuure, S. van (Sandra)
Onderwerp: Wmo beleidsplan
Bijlagen: A la K arte.doc

WMO beleidsplan

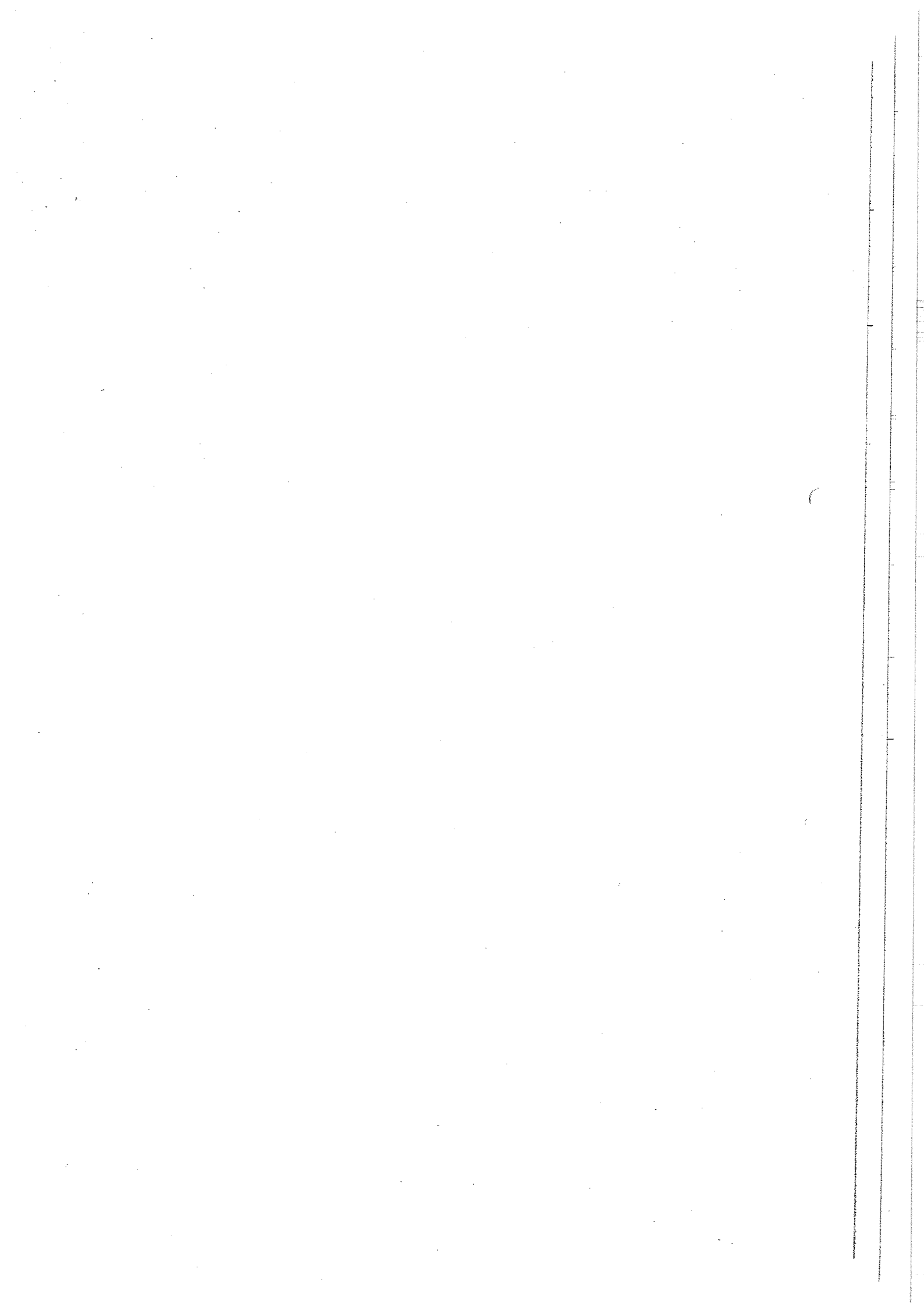
Ls., met excuses voor de late reactie op het Wmo beleidsplan 2010 – 2013, het volgende:
Vanuit De Kubus worden de in het beleidsplan genoemde zaken van harte ondersteund. Wij zien kansen om bijvoorbeeld doelgroepen met een beperking een aanbod te doen op het gebied van kunst & cultuur. Als voorbeeld heb ik het beleidsplan voor AlaKárte toegevoegd, waarvan inmiddels een succesvolle pilot is uitgevoerd, met provinciale subsidie. Graag zijn wij betrokken bij de verdere discussie en de concretisering van de beleidsvoornemens. U kunt daarvoor contact met mij opnemen. Met vriendelijke groet,

Niek Sonneveld
Adjunct directeur
De Kubus
Agorabaan 3, 8224 JS Lelystad
320 221524

Als op dit e-mailbericht een of meer van de volgende kenmerken van toepassing is,

dan dient dit te worden aangeboden aan de postbus 'mailregistratie' ter registratie.

- de inhoud heeft (rechts)gevolgen voor de afzender en/of de geadresseerde, of kan dat hebben;
 - de inhoud heeft een bewijs- of verantwoordingsfunctie of kan dat krijgen of kan op andere wijze voor langere tijd van belang blijven voor de organisatie;
 - de inhoud is van belang voor een juiste interpretatie van andere gegevens.
-



Ala k'arte
Kunstactiviteiten voor mensen met een beperking

-Werkdocument-

 CENTRUM
VOOR
Kunst &
CULTUUR
KUBUS

G

kwintes 

september 2007

Inhoud

1 Voorwoord	
2. Inleiding/ aanleiding	3
3.2 Achtergrond	3
3 Visie	4
4 Doelstelling	4
5 Uitvoering	5
5.1 Fases	5
6 Werkwijze	7
7 Doelgroep	7
8 Intake/plaatsing	7
.....	
Herzien	
9 Materiele zaken/randvoorwaarden	8
9.1 Vakmatige kwaliteiten/personeel/deskundigheid	8
9.2 Plaat/huisvesting	8
9.3 Ruimtes	8
10 Financiën	9
10.1 de prijs	
10.2 investeringsplan	9
10.4 exploitatie begroting	9
10.5 loonkosten/personele bezetting	9
10.6 Liquiditeit begroting	9
11 Communicatie	11
12 Sociale componenten	11
13 Tijdsplanning	12

Remedie

Tegen de angst. Al wat ik schrijf
Weerstaat mijn wanhoop, elke zin
Waarvan ik ademloos begin
Jaagt mij de stuipen op het lijf

Want op papier ben ik niet bang.
Hier gelden vastgestelde wetten
Die mij uit razernij ontzetten
En redden van de ondergang.

Kunst zet het leven naar zijn hand,
Brengt het terug tot dunne lijnen
Die zich, tegen verval bestand,
Tot het verstilde beeld verfijnen
Van windfiguren in wit zand
Waarin ik veilig kan verdwijnen.

Uit: 'Plaatselijke tijd', 1997

1. Voorwoord

Voor u ligt het plan waarin wordt beschreven hoe een kunstwerkplaats vorm kan krijgen binnen een samenwerkingsverband tussen De Kubus, centrum voor kunst & cultuur en Kwintes, een instelling die begeleiding geeft aan mensen met een psychische beperking. In dit plan wordt uiteen gezet wat de aanleiding hiervoor is, wat de achtergronden en de visies van de instellingen zijn en wat de ambitie is.

De werkwijze van kunstwerkplaats A la K'arte wordt beschreven, alsmede welke fases er te onderscheiden zijn, wat er allemaal voor nodig is en hoe het geheel kan worden bekostigd. De Kubus en Kwintes hopen met dit plan een basis te leggen van waaruit A la K'arte kan groeien tot een plek waar de doelgroep zich thuisvoelt en zich, met hun beperking, toch ten volle kan integreren en groeien in het brede scala van activiteiten die rond kunst & cultuur kunnen plaatsvinden.

2. Inleiding / aanleiding:

Kwintes, een instelling die woonbegeleiding geeft aan mensen met een psychische beperking. Een onderdeel van deze begeleiding is dat er aandacht is voor dagbesteding van de cliënt. Hierbij wordt regelmatig door persoonlijk begeleiders opgemerkt dat cliënten behoefte hebben aan een plek waar ze op een laagdrempelige manier bezig kunnen met hun creatieve aspiraties. Er zijn in Nederland nog maar weinig plekken waar dit kan. Daarom heeft Kwintes het idee opgevat om een kunstwerkplaats vorm te gaan geven. Een plek waar iedereen met psychische beperking ruimte heeft om z'n creatieve talenten op het gebied van beeldend vormen, te onderzoeken, ontdekken en te ontwikkelen.

De Kubus, Centrum voor Kunst & Cultuur te Lelystad maakt kunst toegankelijk voor een breed publiek, door het geven van lessen, cursussen, ontmoetingen met kunst, het opzetten van projecten en het geven van ondersteuning. Dit gebeurt op het gebied van beeldende kunst, multimedia, dans/ballet, muziek en theater. De Kubus werkt bovendien samen met het primair onderwijs, het voortgezet onderwijs in de gehele regio, de amateurkunst van geheel Flevoland, met kunst- en cultureel erfgoedinstellingen, met bibliotheken, kinderopvang, (zelf) organisaties en individuele (professionele) kunstenaars. Daarnaast is De Kubus dienstverlener op het gebied van instrumenten-, zaal en ruimte verhuur. De Kubus is voornemens zich in het aanbod te gaan richten op nieuwe doelgroepen. Een van deze nieuwe doelgroepen zou kunnen zijn; mensen met een psychiatrisch ziektebeeld.

De Kubus en Kwintes; twee organisaties die elkaar in hun specialismen enorm zouden kunnen aanvullen en in een samenwerkingsverband kunnen streven naar de totstandkoming van een uniek project. Een plek creëren waar mensen met een psychische beperking zich kunnen bezig kunnen houden met kunstzinnige activiteiten. Om dit type activiteiten tot stand te laten komen wordt in dit plan uiteengezet wat de stappen zijn die genomen moeten worden om dit te kunnen realiseren

3. Achtergrond:

Veel van de mensen met een psychiatrische stoornis staan door hun beperking buiten de maatschappij. Vaak hebben ze door vele faalervaringen een aangetast zelfvertrouwen. De drempel om aan iets nieuws te beginnen is hierdoor vaak hoog. Met het opzetten van een kunstwerkplaats kan deze drempel omlaag. De deelnemers wordt een veilige plek geboden om aan het werk te gaan, gericht op hun kwaliteiten en mogelijkheden. Een plek waar ze hun talenten kunnen ontdekken en zich ontwikkelen in een door hun zelf gekozen richting. Hierdoor ervaren ze wat hun kwaliteiten zijn, wat een ik - versterkende werking heeft. Dit effect wordt vergroot door de deelnemers te stimuleren met hun gemaakte kunst de interactie aan te gaan met de buitenwereld. Door o.a. het organiseren van verkoop en expositie mogelijkheden, het maken van een demo, het participeren in een presentatie. Dit bevordert het gevoel dat mensen zich weer meer een volwaardig onderdeel van de maatschappij voelen. De Kubus en Kwintes zijn van mening dat een ontwikkeling op het creatieve vlak een parallel heeft met de persoonlijke ontwikkeling van een deelnemer. Ervaren dat je iets goed kan, kan een positiever zelfbeeld geven. Dit kan zorgen dat iemand meer zelfvertrouwen ontwikkelt en daardoor op ander gebieden in z'n leven tot groei kan komen.

De Kubus heeft in 2006 een bijzonder visiedocument gepresenteerd met daarin acht toekomstvisies of speerpunten waarin de Kubus in de komende tijd inspanningen wil verrichten. De algemene doelstellingen van De Kubus zijn het initiëren en organiseren van kunstzinnige activiteiten voor alle denkbare doelgroepen van de Lelystadse bevolking en waar mogelijk in de regio. Tweede algemene doel is het zijn van een ontmoetingsplaats voor professionele en amateur kunst in al zijn facetten.

De acht toekomstvisies zijn verkennen, innoveren, ontmoeten, kunst onderwijzen, kennismaken en verdiepen, integreren, herverdelen, communicatie. Met name de speerpunten verkennen, innoveren, ontmoeten en integreren zijn sterk van toepassing als gedacht wordt aan een project voor mensen met een beperking. In de beleidsgroep van De Kubus is met name vanuit het speerpunt 'Verkennen' besloten om het traject in te gaan met Kwintes en mogelijke andere samenwerkingspartners.

4. Visie:

Kwintes werkt vanuit de rehabilitatie visie. Het doel van "rehabilitatie" is: mensen met psychiatrische beperkingen helpen beter te functioneren zodat ze met succes en naar tevredenheid kunnen wonen, werken, leren en sociale contacten hebben in de omgeving van hun keuze met zo min mogelijk professionele hulp (Boston University). Er wordt dus gestreefd naar een zo normaal mogelijke leefomgeving. Belangrijk is dat hierbij wordt uitgegaan van de mogelijkheden van de mens, rekening houdend met de beperking.

De visie op de toekomst van De Kubus en al haar bedrijfsonderdelen is extern gericht. Ontwikkelingen in De Kubus ontstaan vanuit interne initiatieven maar vooral vanuit een wisselwerking met de omgeving: de stad, de klant, andere kunst- en cultuurinstellingen, amateurkunst, scholen, maatschappelijke organisaties. Maar ook de maatschappelijke realiteit en de vakmatige ontwikkelingen spelen een belangrijke rol in de wijze waarop De Kubus zich ontplooit in het constant in beweging zijn de culturele en kunstzinnige klimaat. Invloeden van buitenaf zorgen voor een vitale en moderne instelling maar bieden ook een spanningsveld met het bestaande werk dat van een meer constanter aard is. Nieuwe doelgroepen, trends, wensen van de klant, nieuwe onderwijsmethoden, maatschappelijke ontwikkelingen zijn onderwerpen die verkend dienen te worden.

Beide instellingen vinden het belangrijk dat de deelnemers aan A la K'arte zelf een rol krijgen in het ontwikkelen en instandhouden van de kunstwerkplaats. Dit vergroot de betrokkenheid en maakt dat je een maximaal beroep doet op hun gezonde kant.

Vanuit deze visie is het een logische stap om voor het ontwikkelen van een plek voor kunstzinnige activiteiten voor de cliënten van Kwintes aan te sluiten bij een instelling die ook het reguliere aanbod verzorgd. In dit geval is dat De Kubus. Op deze manier wordt optimaal gebruik gemaakt van de mogelijkheid om de mens met de psychische beperking, te laten integreren in de 'gewone' maatschappij.

5. Doelstelling:

Kwintes MNF en De Kubus zetten gezamenlijk een kunstwerkplaats op. Onder de titel A la K'arte komt er een plek waar mensen met een psychische beperking onder professionele begeleiding worden gestimuleerd hun kunstzinnige kwaliteiten te ontdekken en te ontwikkelen. Met als doel integratie in de maatschappij te bevorderen.

Met betrekking tot de A la K'arte gedachte stelt De Kubus zich voor de gebruikelijke doelstellingen te hanteren, en daarbij te onderzoeken wat specifiek, meetbaar, acceptabel, realistisch, tijdgebonden en inspirerend (SMARTI) kan zijn. Handvatten voor het formuleren van concrete doelen zullen zijn:

- Wat kan bereikt worden ten aanzien van de vakmatige kwaliteit op het gebied van muziek, dans, drama, multimedia, theater.
- Wat kan bereikt worden en verwacht worden van de doelgroep, welke persoonlijke ontwikkeling kunnen de deelnemers doormaken.
- Wat is kunstzinnige vorming als middel in het kader van deze activiteit en wat is vervolgens de te verwachten output.
- Op welke wijze kunnen de activiteiten in een goede en plezierige context gepresenteerd worden en wordt ook bijvoorbeeld het vrijetijds of uitgaanskarakter van kunst en cultuur activiteiten gewaarborgd.

6. Uitvoering:

Om de doelstellingen te realiseren is het nodig om in de uitvoeringsfase verschillende stappen te zetten.

6.1. Projectgroep vormen.

Er wordt een projectgroep gevormd met medewerkers van Kwintes, de Kubus en het DAC. De opdracht die zij hebben is;

- Maak een plan voor opzetten van een kunstzinnige werkplaats waar mensen met een psychische beperking een plek vinden om onder professionele begeleiding hun kunstzinnige kwaliteiten te ontdekken en ontwikkelen.

Leden van de projectgroep zijn:

- Suzanne Eikenaar, medewerker Kwintes. Persoonlijk begeleider met als achtergrond creatieve therapie.
- Iwan Solen, Hoofd begeleiden en wonen Kwintes.
- Medewerkers / docenten De Kubus: Monica Staples, beeldend; Mirjam Couvreur, dans; Lucia Cornelje en Hetty Floors, piano; Jacqueline Dubach, blokfluit.
- Niek Sonneveld, adjunct directeur Kubus.
- Wendy Noom, coördinator Dag Activiteiten Centrum Lelystad.

Taken van de projectgroep;

- Inhoudelijk plan verder uitwerken.
- Financiële deel uitzoeken.
- Functieprofielen opstellen.
- Implementatie plan opstellen.

Vervolgens wordt dit plan ter goedkeuring voorgelegd aan het RMT waarna een werkgroep wordt samengesteld om het plan te implementeren. Deze werkgroep zal weer een andere samenstelling kennen als bovengenoemde projectgroep.

In De Kubus wordt het plan via het MT bij een inhoudelijke afdeling geïmplementeerd en wordt een projectleider aangewezen.

6.1. Onderzoek

Vanuit Kwintes is er een start gemaakt met het schrijven van het projectplan. Tijdens dit proces zijn er verschillende bijeenkomsten geweest met medewerkers van De Kubus en Kwintes. Hierin is met elkaar kennis gemaakt onder andere door middel van rondleidingen of een presentatie. Vervolgens hebben beide partijen ideeën uitgewisseld hoe inhoudelijk vormgegeven kan worden aan A la K'arte. Ook zijn er werkbezoeken geweest bij Leonardo da Vinci, een atelier voor mensen met een beperking en bij het Dag Activiteiten Centrum in Lelystad, dat dagbesteding verzorgt voor mensen meteen

psychische beperking. Beide bezoeken hebben aangetoond dat er mogelijkheden zijn voor en behoefte is aan een kunstwerkplaats in Lelystad. Met name door de keuze te maken voor een professionele insteek, zowel vanuit Kwintes als De Kubus, zal A la K'arte zich duidelijk onderscheiden.

6.2. vorm geven aan de basis

Hier ontbreekt een stuk!!

- Een programma-aanbod samenstellen; materialen technieken, opbouw van het programma, individueel/groep,
- Een locatie voor A la k'arte bepalen en inrichten.
- Deelnemers verzamelen. (10?)
- 2? dagdelen per week aanbod verzorgen.
- Het aanbod bepalen: beeldende vormen,

Fase 2: Naar buiten treden

- Exposities; zelf organiseren en deelname aan bestaande.
- Opdrachten verkrijgen: Door het maken van reclame en de naamsbekendheid te vergroten willen we zorgen dat we opdrachten krijgen om voor specifieke doeleinden een kunstwerk te maken.
- Kunstuitleen: We willen de mogelijkheid aanbieden om werkstukken voor een bepaalde tijd te huren.
- Internetpagina: Via een internet pagina willen we meer bekendheid geven aan het Atelier. Zo kunnen we reclame maken voor het gemaakte werk en informatie versterken aan mensen die geïnteresseerd zijn.
- Verkoop van de producten.
- Externe contacten onderhouden.
- Pr- activiteiten.

Fase 3: Uitbreiding

- Aanbod verbreden; dans, theater, muziek, poëzie, audiovisueel,
....
- Dagbestedingsmogelijkheden uitbreiden
(instap/werkervaringplakken?)
 - Inkoop materiaal
 - Verkoop van de producten.
 - Pr- activiteiten
 - Internet pagina beheren en vormgeven
 - Les geven in het leren omgaan met nieuwe materialen en technieken.
 - Onderhoud van gereedschappen en schoonhouden van de werkruimtes.
 - Inlijsten van het werk/ presentatie vormen bedenken en uitvoeren.

7. werkwijze

Een deelnemer kan zich via verschillende wegen aanmelden om bij de kunstwerkplaats aan het werk te gaan. Een voorwaarde is dat de persoon een psychische beperking heeft en een indicatie voor dagbesteding kan krijgen. Vervolgens wordt er een intake gehouden om een duidelijk beeld te krijgen van de behoeftes, kennis en ervaring van de deelnemer. Waarna een plan wordt gemaakt hoe het aanbod hierop aangepast kan worden. Het is een optie om een introductie programma samen te stellen waarin de deelnemer in aanraking komt met diverse materialen en het technieken. Daarnaast kan er aandacht worden besteed aan het groepswerkstukken en thema projecten en is het de bedoeling samen van kunst te genieten en de inspiratiebron te vinden door middel van onder meer museum of concert bezoek. Het is belangrijk om regelmatig te evalueren hoe het een deelnemer vergaat en of het plan moet worden aangepast. Zo kan de deelnemer zich bewuster worden van z'n ontwikkeling. Het is niet van belang of iemand ervaring heeft met kunstzinnige middelen. Interesse en nieuwsgierigheid is voldoende. In dit plan zijn het de bemiddelaar en de programmaleider die verantwoordelijk zijn voor dit deel van A la K'arte

7.1 randvoorwaarden:

Vakmatige kwaliteiten/Personeel/deskundigheid:

Om de deelnemers van de kunstwerkplaats goed te kunnen begeleiden in hun activiteiten is het belangrijk dat de begeleiders zowel ervaring en kennis hebben op het gebied van kunstzinnige vorming als op het gebied van de psychiatrie.

De docenten / kunstenaars / begeleiders die met de doelgroep in een lesruimte, studio of atelier aan de slag gaan moeten deskundig zijn. Een trainingsprogramma, toegesneden op het ontwikkelen van competenties die de betrokken kunstenaar of begeleider niet heeft maakt deel uit van de voorbereidingen. Deskundigheidsbevordering is een vast onderdeel van het jaarprogramma van de werkers / begeleiders.

De programmaleider zorgt ervoor, samen met de bemiddelaar dat alles inhoudelijk, organisatorisch, financieel en rechtspositioneel alles optimaal verloopt. Een afdelingscoördinator in De Kubus is eindverantwoordelijk. Binnen De Kubus kan een beroep gedaan worden op ondersteuning waar het gaat om secretariële, financiële of facilitaire zaken. Ook binnen Kwintes is een eindverantwoordelijke.

Gekeken moet worden hoe de verdeling Kwintes/Kubus gaat plaats vinden op het gebied van personele bezetting en coördinatie. De programmaleider zal afkomstig zijn vanuit De Kubus, de bemiddelaar daarentegen zal deskundigheid moeten bezitten die vooral bij Kwintes aanwezig is.

Plaats/Huisvesting:

Het is belangrijk A la K'arte op een centrale, bereikbare locatie te plaatsen. De Kubus is daarom de ideale locatie. Centraal gelegen in Lelystad, goed bereikbaar met het openbaar vervoer en dicht bij de woonvormen van Kwintes. De meest kwetsbare mensen wonen derhalve dichtbij. Daarnaast is het voor de integratie belangrijk om op een locatie te zitten waar veel mensen (langs) komen. Zo krijgt het A la K'arte meer bekendheid en is er meer kans dat er nieuwe contacten ontstaan. Ook is het belangrijk dat de locatie de mogelijkheid heeft om een etalage/uitstal mogelijkheid te creëren waardoor A la K'arte zichtbaar en uitnodigend wordt. Bij De Kubus zijn deze faciliteiten aanwezig. Er komen de hele week door veel verschillende mensen in het gebouw en er zijn mogelijkheden om werk te tonen.

Ruimtes

Eisen voor de locatie:

- Werkplek voor de programma leiding
- Kleine lesruimtes voor muziekactiviteiten
- Studios voor groepsactiviteiten, voor theater
- Een dansstudio
- Arelers voor voor ruimtelijk werk (beeldhouwen, houtbewerking, keramiek) en voor plat werk (schilderen, tekenen).
- Exporuimte, mogelijkheden voor een het opnemen van een demo, het verzorgen van een presentatie.
- Een ruimte waar materiaal en werk opgeslagen kan worden.
- Kantine/keuken waar koffie/thee e.d aanwezig is.

WAT IS HET RESULTAAT OF DE OUTPUT

10. Financiën/subsidie mogelijkheden:

- Cliënten van uit de woonvorm van Kwintes kunnen geen gebruik maken van een persoonsgebonden budget (PGB) omdat dit niet in combinatie met verblijf wordt afgegeven. Zij moeten een indicatie voor dag besteding aanvragen bij het CIZ. *(niet duidelijk, nog uitzoeken)*
- Cliënten die ambulante begeleiding krijgen vanuit Kwintes en andere mensen met psychische beperking hebben een indicatie voor dagbesteding nodig en kunnen dan inkopen via een PGB.

Dit gaat om ? euro per persoon per dagdeel (Leonardo da Vinci 43 euro per dagdeel)

De kosten voor een pilot / ontwikkelingsproject

10.3 Financieringsplan

Fondsen

Antonia Wilhelminafonds

Stichting Doen

Fentener van Vlissingen fonds

Stichting Koningsheide

Stichting Monuta Charity fonds

VSB fonds

Gemeente

Wet maatschappelijke ondersteuning

Dagbesteding, sociale integratie

Restje budget maatschappelijke opvang 2007 (eric Bouwma 278443)

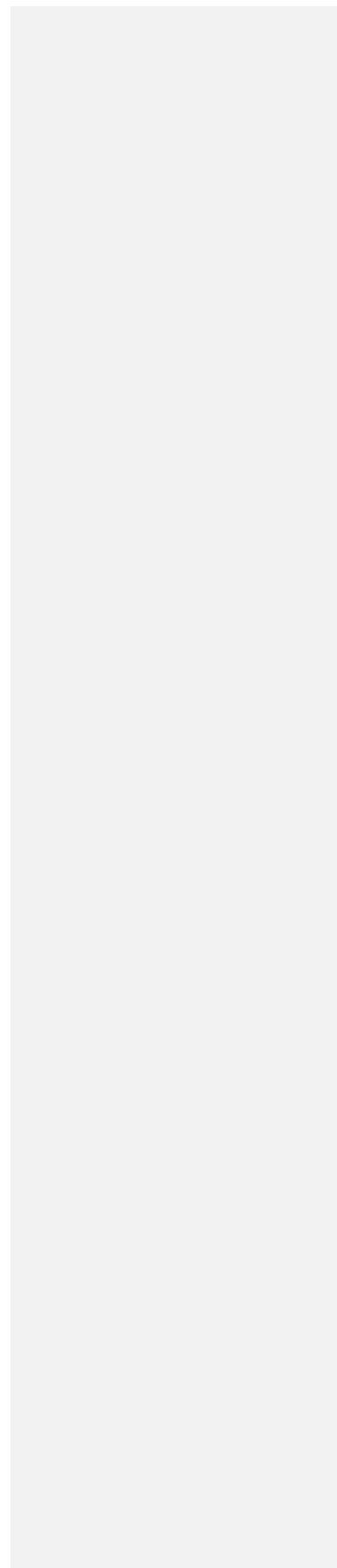
Digitale provincie, welzijn projecten sociale kwaliteit



Beleidsplan Wmo 2010-2013

De kracht van de Lelystadse samenleving

juni 2010



Inhoud

Met opmaak: Standaard, Links

Met opmaak: Lettertype:10 pt

1.	Inleiding	23
2.	De Wmo in breder perspectief	4
2.1	Wmo in relatie tot het Lelystadse sociaal beleid	4
2.2	Wmo in relatie tot andere ontwikkelingen	6
2.3	Financieel perspectief van de Wmo	7
3.	De prestatievelden	8
3.1	Sociale samenhang	8
3.2	Jeugd en preventie	9
3.3	Informatie, advies en cliëntondersteuning	10
3.4	Mantelzorgers en vrijwilligers	11
3.5	Deelname bevorderen	12
3.6	Individuele verstrekkingen	13
3.7	Ondersteuning voor kwetsbare groepen	14
4.	Samenvatting en conclusies	16
Bijlagen:		18
1.	Stand van zaken per prestatieveld	19
2.	Overzicht van relevante beleidsnota's	30
3.	lijst van afkortingen	31

Met opmaak: Inspringing: Links: 1,27 cm, Geen opsommingstekens of nummering

Met opmaak: Lettertype:10 pt

Met opmaak: Standaard, Geen opsommingstekens of nummering

Met opmaak: Inspringing: Links: 1,27 cm, Geen opsommingstekens of nummering

Met opmaak: Lettertype:13 pt

1. Inleiding

Op 1 januari 2007 is de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) ingevoerd. "Meedoen" is het devies van de Wmo. Voor veel mensen is deelnemen aan de samenleving en zich inzetten voor anderen een vanzelfsprekendheid. Soms lukt dat meedoen evenwel niet geheel op eigen kracht.

Het Wmo-beleid richt zich op de basisvoorwaarden om te kunnen participeren en wordt specifiekier als het gaat om mensen die ondersteuning nodig hebben, voor kortere of langere tijd, om mee te kunnen draaien in de samenleving. In de Wmo is een compensatieplicht voor de gemeenten opgenomen. Het compensatiebeginsel betekent dat mensen met een beperking recht hebben op ondersteuning ter bevordering van hun zelfredzaamheid en het participeren in de samenleving. Dit houdt in dat gemeenten de beperkingen die mensen ervaren bij het voeren van een huishouden, het ontmoeten van mensen en het vervoer, moeten compenseren.

De Wmo geldt niet indien aan andere wetten rechten kunnen worden ontleend. Te denken valt aan de AWBZ, de Zorgverzekeringswet, de Wet op de Jeugdzorg en de Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen (WIA).

Gemeenten zijn zelf vrij om invulling te geven aan de Wmo. Zo kan de gemeente de Wmo op eigen wijze vormgeven, toegespitst op de lokale situatie. De gemeente is op grond van de Wmo verplicht eens per vier jaar een richtinggevend plan op te stellen voor de maatschappelijke ondersteuning.

Tot op heden hebben wij in het kader van de Wmo onze aandacht vooral gericht op de taken die helemaal nieuw waren voor de gemeente: het verstrekken van huishoudelijke verzorging, het ondersteunen van mantelzorgers en het geven van informatie en advies. In dit kader is in 2006 de Kernnota Wmo Lelystad "Op eigen kracht waar mogelijk, met ondersteuning waar noodzakelijk"¹ vastgesteld en inmiddels zijn deze nieuwe taken uitgebreid geëvalueerd². Maar ook op diverse andere terreinen is, vooruitlopend op het Wmo beleidsplan, al invulling gegeven aan de Wmo-gedachte.

In dit Wmo beleidsplan gaan we in op alle prestatievelden en kijken we vooral ook naar de samenhang daartussen.

Totstandkoming Wmo-beleidsplan

Het beleidsplan is als volgt tot stand gekomen:

- medio 2008 is er een inventarisatienota Wmo opgesteld waarin per prestatieveld een beschrijving is gegeven van de problematiek, de stand van zaken en mogelijke discussiepunten;
- eind 2008 is deze inventarisatienota voorgelegd aan de gemeenteraad, de cliëntenraad Wmo en de diverse betrokken partijen; de inventarisatienota is besproken op het Opinieplein en de partijen zijn uitgenodigd te reageren op de inventarisatienota en/of deel te nemen aan zogenaamde kringgesprekken;
- op basis van de inventarisatienota, de binnengekomen reacties, de kringgesprekken e.d. is het concept beleidsplan Wmo 2010-2013 opgesteld;
- het concept beleidsplan is voorgelegd aan de betrokken partijen met het verzoek hierop, indien men dit wenst, te reageren;
- op basis van de binnengekomen reacties is het concept beleidsplan bijgesteld;
- het beleidsplan wordt is ten slotte ter vaststelling voorgelegd aan de raad.

Reacties op het concept Beleidsplan

Van de volgende organisaties hebben wij een schriftelijke reactie ontvangen:

1. Stichting 3D, SWOL en Pluspunt
2. Sportbedrijf Lelystad
3. Stichting samenwerkende Gezondheidscentra Lelystad

¹ Kernnota Wmo "Op eigen kracht waar mogelijk, met ondersteuning waar noodzakelijk", vastgesteld door de raad op 21 december 2006.

² Rapport "Evaluatie nieuwe taken Wmo", eind 2008 door het college vastgesteld en aangeboden aan de raad.

4. De Kubus
5. Wmo cliëntenraad
6. GGD Flevoland

De reacties waren overwegend positief van aard. Onderstreept wordt dat in partnerschap de uitvoering en waar nodig verdere uitwerking ter hand genomen moet worden met de gemeente in een overwegend regisserende rol. Ook het inhoud geven aan de “nieuwe [verantwoordelijkheidsverhoudingen](#)” wordt daarbij van belang geacht. Een aantal reacties heeft betrekking op het lopende beleid en de uitvoering daarvan. Voor de volledigheid zijn de reacties en ons antwoord daarop ter inzage gelegd. De reacties zijn waar mogelijk verwerkt in het nu voorliggende Wmo Beleidsplan.

Wij willen er op wijzen dat er op basis van de inventarisatienota kringgesprekken met het veld hebben plaatsgevonden die, waar mogelijk, reeds hun vertaling hebben gekregen in het concept Wmo Beleidsplan. De nu binnenkomen reacties en de verslagen van de kringgesprekken worden ook betrokken bij verdere (deel-) uitwerking van de nu voorliggende nota.

Procesverplichtingen Wmo voor de gemeente

De Wmo kent vier procesverplichtingen voor de gemeente:

- a. de participatie van burgers bij de totstandkoming van het beleid;
- b. het opstellen van een vierjarig richtinggevend plan;
- c. een verordening voor individuele voorzieningen;
- d. verantwoordingsverplichting door publicatie van prestaties inclusief een jaarlijks cliënttevredenheidsonderzoek.

Er is/wordt reeds voldaan aan de verplichtingen genoemd onder a c en d.

Met de totstandkoming van dit beleidsplan heeft de gemeente ook voldaan aan de verplichting genoemd onder b en daarmee aan alle 4 procesverplichtingen.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 is gekeken naar de Wmo in breder perspectief en de relatie van de Wmo met andere beleidsterreinen en ontwikkelingen.

In hoofdstuk 3 is per prestatieveld aangegeven wat we willen bereiken, wat we daarvoor gaan doen en wie waarvoor verantwoordelijk is. Hoofdstuk 4 bevat een samenvatting met de belangrijkste conclusies.

In hoofdstuk 3 zijn bij de verschillende prestatievelden indicatoren en ambities genoemd. Het algemene uitgangspunt [hierbij](#) is dat wij ~~het huidige ambitieniveau willen handhaven de zelfredzaamheid en eigen verantwoordelijkheid willen versterken en het effectief sociaal beleid zullen continueren.~~ ~~Gezien de vergrijzing zal dit betekenen dat er op onderdelen toch een extra inzet nodig is om dit niveau te handhaven.~~

~~In de komende jaren zal wellicht, afhankelijk van het ambitieniveau van de nieuwe raad, op onderdelen eventueel een bijstelling plaats kunnen vinden.~~

~~In de komende jaren zal, gezien de noodzakelijke bezuinigingen, op onderdelen eventueel een bijstelling van het beleid noodzakelijk kunnen zijn.~~

2. Wmo in breder perspectief

Het doel van de Wmo is te bevorderen dat mensen 'meedoen' in de samenleving. De verantwoordelijkheid daarvoor komt steeds meer bij de gemeente te liggen. Meedoen ofwel maatschappelijke participatie kent vier varianten.

1. Het volgen van een opleiding, betaald werk, lid zijn van verenigingen, het bezoeken van evenementen of culturele voorstellingen, het bezoeken van activiteiten in een buurthuis of marktplaats maar ook het doen van boodschappen;
2. Het zelfstandig kunnen wonen en leven en een huishouding kunnen voeren;
3. Het zijn van vrijwilliger of mantelzorger;
4. Mee vormgeven aan het beleid via inspraak en actief burgerschap.

De Wet maatschappelijke ondersteuning heeft tot doel deze vier manieren van 'meedoen' in de samenleving te bevorderen.

Participatie en betrokkenheid bevorderen

De Lelystadse inzet is te komen tot een versterking van participatie en betrokkenheid in de samenleving. De gemeente ziet het als haar taak '~~vrijwillig samenwerkende gemeenschap van burgers~~' te bevorderen dat burgers zich onderling betrokken voelen en zich verantwoordelijk voelen voor elkaar. In een veerkrachtige samenleving zijn burgers lid van en werken samen in één of meer netwerken of verbanden. Denk hierbij bijvoorbeeld aan werk, familie, burens, sportverenigingen, muziekgezelschappen, scholen, kerken en moskeeën, buurthuizen, sociaal-culturele verenigingen, politieke partijen, wijkraden (actie)comités of een Wmo cliëntenraad.

De gemeente is op zoek naar wegen om de lokale krachten te versterken. Daarbij wordt primair gekozen voor het stimuleren en het scheppen van de voorwaarden. Maar ook bij een goed georganiseerde samenleving blijven er burgers die een extra (individuele) handreiking respectievelijk ondersteuning nodig hebben. De gemeente ziet het als haar taak deze handreiking te bieden zodat deze Lelystedelingen met deze ondersteuning weer zoveel mogelijk in staat zijn volwaardig deel te nemen aan de maatschappij.

De uitdagingen van de Wmo

De Wmo kent twee grote uitdagingen:

- hoe kunnen we bevorderen dat méér mensen méér meedoen en minder mensen een beroep hoeven te doen op individuele ondersteuning;
- hoe kunnen we ervoor zorgen dat bestaande voorzieningen goed toegankelijk en bereikbaar zijn.

2.1 Wmo in relatie tot het Lelystadse sociale beleid

In het collegeprogramma ~~2006-2010-2010-2014~~ zijn de uitgangspunten voor het te voeren sociaal beleid vastgesteld. Het sociaal beleid is gebaseerd op de principes "iedereen doet mee" en "op eigen kracht waar mogelijk, met ondersteuning waar noodzakelijk". Iedereen blijft meedoen, zelfredzaamheid als uitgangspunt en zorg op maat. Dit sluit geheel aan bij de uitgangspunten van de Wmo.

Het Wmo beleid heeft veel raakvlakken met reeds bestaand beleid zoals geformuleerd in diverse beleidsnota's. Er is inmiddels binnen de gemeente Lelystad al veel beleid ontwikkeld en uitgevoerd dat erop is gericht dat mensen zolang mogelijk goed mee kunnen (blijven) doen. De rode draden van het beleid lopen langs de lijnen:

- a. ontwikkeling en participatie
- b. zorg en ondersteuning.

In het actuele Wmo beleid ligt het zwaartepunt nog te veel op "ondersteuning en zorg". In deze nota zetten we zwaarder in op participatiebevordering. Over de volle breedte van het Wmo beleid zal een verschuiving moeten plaatsvinden naar ontwikkeling en participatie zodat minder op (individuele) voorzieningen geleund wordt. Specifieke Wmo-verstrekkingen en voorzieningen zijn geen doel op

zich maar ondersteunend om de participatie door burgers met beperkingen mogelijk te maken. De inzet is dat ons gemeentelijk beleid in brede zin zoveel mogelijk "Wmo proof" wordt.

Het Wmo-beleidsplan geeft het algemene kader voor de invulling van de participatiegedachte. In de komende planperiode zullen er op onderdelen, voor zover dit nog niet is gebeurd, concrete uitvoeringsplannen worden opgesteld en activiteiten worden ontwikkeld gericht op het bevorderen van de zelfredzaamheid. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan het verder versterken van de mantelzorgondersteuning, het stimuleren dat meer mensen vrijwilligerswerk gaan doen, het activeren van "nabuurchap", het verbeteren van de informatievoorziening, ervoor zorgen dat algemene voorzieningen zoveel mogelijk toegankelijk zijn voor iedereen en het realiseren van een goede afstemming tussen welzijn en zorg.

Dat betekent dat er beleid wordt ontwikkeld met als uitgangspunt "iedereen doet (zoveel mogelijk) mee".

In een op te stellen participatienota wordt hieraan verder uitwerking gegeven. Daarbij wordt voortgebouwd op het vigerende beleid zoals activerend arbeidsmarktbeleid (WWB en WSW), inburgerings- en integratiebeleid en vrijwilligers- en mantelzorgbeleid. De opgave is om het participatiebeleid in te vullen vanuit de vraag en kansen van de individuele Lelystedeling. De bundeling van diverse "participatie" regelingen in één regeling moet ook in de praktijk leiden tot één handelingsregime en maatwerk naar het individu.

Waarmaken en selectiviteit

De afgelopen jaren is op het brede terrein van sociaal beleid, welzijn en zorg volop beleid ontwikkeld en zijn zaken in uitvoering genomen. De komende jaren staan dan ook in het teken van waarmaken van het beleid. Dat betekent dat er nog selectief sprake is van uitbouw van voorzieningen, maatregelen en inspanningen. De komende jaren wordt ingezet op het continueren van effectief sociaal beleid. Gezien de financiële situatie, zal een uitbouw van voorzieningen alleen nog in een beperkt aantal situaties aan de orde kunnen zijn. Daarnaast zullen er op onderdelen bezuinigingen noodzakelijk zijn. Er zal aldus in de komende periode zowel sprake zijn van een selectieve uitbouw als van een selectieve versobering van het welzijns- en zorgaanbod.

Over de volle breedte van de prestatievelden is het naast de opgave van het waarmaken ook zaak regelmatig het rendement van voorzieningen, maatregelen en inspanningen kritisch te analyseren. De hierboven geschetste selectiviteit en de kritische toets moeten bevorderen dat in gang gezet beleid ook financieel behapbaar blijft voor de gemeente.

Integraal beleid en daar ook naar handelen

De doeltreffendheid van het Wmo beleid wordt uiteindelijk bepaald door de wijze waarop het beleid wordt ingevuld c.q. uitgevoerd. Naast de gemeente zijn diverse partijen daarvoor verantwoordelijk. Het is daarom van groot belang dat die partijen respectievelijk partners in de Lelystadse samenleving het Wmo-beleidsplan mede onderschrijven en zich ten volle verantwoordelijk voelen voor de uitvoering van het vastgestelde beleid. De Lelystedelingen moeten in de praktijk ervaren dat er vanuit één gezamenlijk perspectief door partners en gemeente gehandeld en gewerkt wordt.

Maar integraal beleid is naast een beleidsnota waarin getracht wordt integraliteit te bevorderen, bovenal een kwestie dat de "linker en rechter hand" elkaar in de uitvoering weten te vinden, dat partners in de stad weten wie wanneer en met welk doel in actie komt en maatregelen neemt. Een integrale aanpak van beleid tot uitvoering gaat niet vanzelf, zeker niet als het gaat om weerbarstige, complexe maatschappelijke vraagstukken. Bij problematische gezinnen zijn bijvoorbeeld soms wel meer dan tien professionals actief. Het is de kunst deze professionals goed met elkaar te laten samenwerken. Daarbij moeten de professionals snel kunnen schakelen, regie nemen, geven en ontvangen. Zeker bij ondersteuningsvragen mag het verschijnsel van 'van het kastje naar de muur gestuurd worden' zich niet voor doen. Dit betekent dat de diverse organisaties waar de vragen binnenkomen in staat moeten zijn ervoor te zorgen dat de betrokken persoon op de goede plek terecht komt.

Nieuwe verantwoordelijkheidsverhoudingen

Het is dienstig in het complex van vraagstukken binnen het Wmo sociaal beleid, welzijn en zorg te expliciteren wie waarvoor verantwoordelijk is zowel intern bij de gemeente als extern richting de partners en burgers. Hierbij zal één van de belangrijke toetspunten zijn: waar begint en eindigt de verantwoordelijkheid van de burgers en de (lokale) partijen en waar die van de lokale overheid? Dit zien we als een urgente opgave.

Opgave

Het komende jaar wordt uitvoering gegeven aan het verhelderen en expliciteren van de verantwoordelijkheden op het brede terrein van sociaal beleid, zorg en welzijn. De opgave is om dit binnen de prestatievelden te doen. Maar ook dwars door de velden en daarbuiten zal deze opgave uitgewerkt moeten worden. Enkele voorbeelden daarvan zijn de relaties:

- arbeidsmarktbeleid - sociale activering - kwetsbare groepen en leefbare wijken;
- leefbare wijken - sport en cultuur in de wijken - brede scholen en jeugdontwikkeling-
- Inzet t.b.v. dak- en thuislozen: relaties met sociale activering, huisvesting, leefbaarheid in de wijken, verslavingsbeleid etc.
- Brede school: relaties met leefbaarheid in de wijk, welzijn, sport en cultuur in de wijk, jeugdbeleid, onderwijsbeleid.

In hoofdstuk drie is per prestatieveld een eerste aanzet gegeven tot verheldering van de verantwoordelijkheidstoedeling.

Met opmaak: AfstandNa: 10 pt,
Regelafstand: Meerdere 1,15 rg,
Spatiëringtussen Aziatischeen Latijnse
tekst aanpassen,Spatiëringtussen
Aziatischekst en nummersaanpassen

2.2 Wmo in relatie tot andere ontwikkelingen

Er is een aantal belangrijke aspecten en (nieuwe) ontwikkelingen dat van invloed is op de invulling van de Wmo prestatievelden.

Hierbij noemen wij de belangrijkste:

- a. Bevolkingsopbouw
- b. Economische crisis
- c. Wijziging van de AWBZ

Bevolkingsopbouw

De mate van zelfredzaamheid van een samenleving wordt mede bepaald door de leeftijdsopbouw. In de komende 10 jaren zal het aantal inwoners naar verwachting met 9% toenemen van ruim 73.000 inwoners in 2009 naar ruim 80.000 inwoners in 2019. Lelystad telt nu nog relatief weinig 65-plussers maar deze groep zal in de komende 10 jaar zowel in absolute als in relatieve zin aanzienlijk groeien.

Tabel: leeftijdsopbouw Lelystad 2009 -2019

	Lelystad 2009	Lelystad 2019	Landelijk 2009	Landelijk 2019
0-19 jaar	26 %	26 %	24 %	21 %
19-65 jaar	64 %	59 %	61 %	60 %
65 -75 jaar	6 %	10 %	8 %	11 %
> 75 jaar	4 %	6 %	7 %	8 %
Totaal	100 %	100 %	100 %	100 %

Bron: afdeling Onderzoek en Statistiek, gemeente Lelystad

Met name in de leeftijdsgroep vanaf 75 jaar zien we dat er steeds vaker een beroep wordt gedaan op allerlei voorzieningen zoals informatie en advies, individuele verstrekkingen, wonen met welzijn/zorg, mantelzorgondersteuning en vrijwilligerswerk in de zorg.

Met een goede invulling van het Wmo beleid bereiden wij ons voor op de vergrijzing en de toenemende zorgvraag.

Economische crisis

Wat begon als een kredietcrisis in de Verenigde Staten is uitgegroeid tot een mondiale economische recessie. Voor het eerst in 20 jaar is de Nederlandse economie gekrompen. De economische ontwikkelingen treffen ook de gemeente Lelystad en haar inwoners. De economische crisis heeft gevolgen voor de gemeente Lelystad en haar inwoners. We zien bijvoorbeeld dat het is nu nog niet goed aan te geven hoe dit uit zal pakken, maar we kunnen nu al wel aangegeven dat de werkloosheid op loopt en dat meer mensen te maken krijgen met schuldenproblematiek. Hierdoor wordt de economische crisis zal mede als gevolg hebben dat er, naar we hopen tijdelijk, een groter beroep wordt gedaan op onder meer de ondersteuningsmaatregelen in het kader van het armoedebeleid en schuldhulpverlening. De economische crisis leidt ertoe dat de gemeente in de komende jaren aanzienlijk moet bezuinigen. Dit betekent dat er alleen nog in een beperkt aantal situaties sprake kan zijn van een uitbouw van voorzieningen. In het algemeen zal rekening moeten worden gehouden met een versoering van ons aanbod.

Wijziging van de AWBZ

De AWBZ is met ingang van 2009 aanzienlijk gewijzigd en ook voor de komende jaren worden de nodige versoeringen verwacht. De belangrijkste recente wijziging is dat alleen mensen met matige of zware beperkingen nog in aanmerking kunnen komen voor begeleiding vanuit de AWBZ en dat het aantal uren begeleiding wordt gemaximeerd. De begeleiding wordt beperkt tot het bevorderen en behouden van zelfredzaamheid. Voor beperkingen bij het participeren in de samenleving is geen begeleiding meer mogelijk vanuit de AWBZ. Het gaat om een bezuiniging/versoering van de AWBZ waarbij voorzieningen uit de AWBZ verdwijnen. Deze taken worden niet overgedragen naar de Wmo maar de verwachting is dat door deze hervormingen vaker een beroep zal worden gedaan op gemeentelijke voorzieningen.

Met opmaak: AfstandNa: 10 pt, Regelfafstand: Meerdere 1,15 rg, Spatiëringtussen Aziatischeen Latijnse tekst aanpassen, Spatiëringtussen Aziatische tekst en nummersaanpassen

Tabel met opmaak

Het ministerie van VWS schat in dat een groot deel van de mensen, die geen of minder ondersteuning of begeleiding krijgen, zelf een oplossing vindt binnen hun eigen netwerk. Als burgers participatieproblemen ondervinden dan heeft de gemeente hierin in het kader van de Wmo een verantwoordelijkheid. De gemeente is evenwel vrij in de wijze waarop hier invulling aan wordt gegeven. Ondersteuning kan bijvoorbeeld plaatsvinden via de huidige welzijnsvoorzieningen zoals de ouderenadviseurs, het maatschappelijk werk, de welzijnsactiviteiten voor ouderen/ buurtbewoners, de mantelzorgondersteuning, het vrijwilligerswerk etc. Maar wellicht zijn ook andere aanvullende voorzieningen gewenst c.q. noodzakelijk. ~~Op dit moment wordt in beeld gebracht hoe het overgangsgebied tussen de Wmo en AWBZ eruit ziet c.q. eruit komt te zien.~~ In de loop van 2010 zal worden bepaald op welke wijze wij invulling willen geven aan het overgangsgebied tussen Wmo en AWBZ. gaan geven aan dit overgangsgebied. De gemeenteraad heeft eind 2009 besloten dat de rijksmiddelen die wij ontvangen ter compensatie van de AWBZ bezuinigingen worden gereserveerd om als gemeente passende maatregelen te kunnen treffen. Het nieuwe kabinet zal waarschijnlijk in de komende jaren meer maatregelen treffen op het terrein van de AWBZ. Naar verwachting zal er een verdere versoering plaatsvinden. Ook zullen er wellicht AWBZ taken worden overgedragen aan de gemeente. Wij zullen, als het rijksbeleid op dit punt meer concreet is, voorstellen doen om te bepalen hoe wij hier als gemeente mee omgaan.

2.3 Financieel perspectief Wmo

De Wmo taken, zoals deze onder de 9 prestatievelden vallen, worden als volgt gefinancierd:

- a. rijksuitkering Wmo (inclusief rijksmiddelen ter compensatie van de AWBZ pakketmaatregel)
- b. middelen zoals regulier in de gemeentebegroting opgenomen

Daarnaast zijn er tal van activiteiten die ook vanuit andere (niet gemeentelijke) bronnen worden gefinancierd. Zo worden bijvoorbeeld investeringen in multifunctionele accommodaties,- jeugd en jongerenwerk, maatschappelijke opvang en sociale activering en tal van andere zaken worden vaak gedragen door een combinatie van middelen stromen.

rijksuitkering Wmo en AWBZ.

~~De~~ gemeente ontvangt met ingang van 2007 voor de nieuwe Wmo taken een rijksuitkering. Deze rijksuitkering is/was met name bedoeld om de nieuwe Wmo taken (huishoudelijke hulp, mantelzorgondersteuning e.d.) te bekostigen. De raad heeft eerder besloten ~~om~~ voor de periode 2007 t/m 2012 een Wmo reserve in te stellen waarin de jaarlijkse overschotten op deze nieuwe taken worden gestort en waaruit eventuele tekorten worden betaald.

Ook heeft de raad besloten om de middelen die de gemeente van het rijk ontvangt ter compensatie van de AWBZ bezuinigingen aan de reserve toe te voegen. Afgesproken is dat in 2012 zal een besluit worden ~~er~~ genomen over het al dan niet continueren van een Wmo reserve na 2012.

Tot op heden was er sprake van een overschot en kon er een reserve worden opgebouwd die eind 2009 uitkwam op bijna 3 miljoen euro.

Het is inmiddels zeker dat de rijksvergoeding vanaf 2010 structureel lager uitvalt zodat er met ingang van 2010 sprake zal zijn van een jaarlijks tekort. De verwachting is, op basis van de nu bekende gegevens, dat de rijksmiddelen op korte termijn niet meer toereikend zijn om de uitgaven te dekken.

Verder zien wij een aanzienlijke stijging van het gebruik van de huishoudelijke hulp. Met de opgebouwde reserve kunnen, als deze trend zich voortzet, de tekorten waarschijnlijk nog twee of drie jaar worden opgevangen, evenwel gedurende de looptijd van dit plan worden opgevangen.

Op niet al te lange termijn ontstaat er aldus een behoorlijk tekort op de uitgaven voor de individuele Wmo verstrekkingen. Het is daarom wenselijk/noodzakelijk maatregelen te treffen die ertoe leiden dat er minder uitgegeven hoeft te worden voor de individuele Wmo verstrekkingen. Een aantal maatregelen, zoals een betere mantelzorgondersteuning en een actiever "naberschap", zullen pas op langere termijn effect hebben op de vraag naar bijvoorbeeld huishoudelijke hulp. Op korte termijn is een bezuiniging alleen mogelijk door het pakket te versoeren. De mogelijkheden daartoe zullen in beeld worden gebracht en op basis daarvan zal in de tweede helft van 2010 een voorstel aan de raad worden voorgelegd met diverse opties om de uitgaven binnen het totale Wmo verstrekkingenpakket terug te dringen.

financiering op basis van de reguliere gemeentebegroting

Met opmaak: Lettertype:(Standaard) Arial,Vet,Niet onderstrepen

Met opmaak: Lettertype:Vet

Met opmaak: Lijstlinea

Met opmaak: Lettertype:Vet

Met opmaak: Lettertype:Vet

| Naast de AWBZ compensatiemiddelen en de rijksuitkering Wmo zijn het in belangrijke mate gemeentelijke middelen die aangewend worden bij het uitvoeren van het beleid zoals beschreven in deze nota. [Het gaat hier bijvoorbeeld om de subsidies voor welzijnswerk, maatschappelijke dienstverlening, opvoedingsondersteuning, dak- en thuislozenzorg, mfa-ontwikkeling, rolstoelen etc. In het collegeprogramma 2010-2014 zijn bezuinigingstaakstellingen opgenomen gebaseerd op de korting van het Gemeentefonds zoals die begin 2010 bekend was. Een aantal van deze bezuinigingsvoorstellen heeft betrekking op activiteiten die onder dit beleidsplan vallen. Bij de behandeling van de begroting 2011 zal hier nadere besluitvorming over plaatsvinden.](#)

Het is aannemelijk dat de zorgvraag als gevolg van de vergrijzing toe zal nemen. Daarnaast zijn verder ingrepen op de AWBZ waarschijnlijk. Tegelijkertijd is het zeker niet uitgesloten dat er van rijkszijde [de komende jaren extra bezuinigd zal worden op de Wmo- en andere rijksuitkeringen, meer bezuinigingen worden doorgevoerd. Er zal, elke keer als er zich belangrijke wijzigingen voordoen, uitgaande van de kaders die in het collegeakkoord zijn verwoord een politiek debat tussen college en raad worden gevoerd over de taken die wel of niet meer kunnen worden uitgevoerd.](#) In het college akkoord 2006-2010 is vastgelegd dat de zorgvraag en niet de financiële bandbreedte van de rijksmiddelen bepalend is voor de beantwoording van de vraag van de Lelystedelingen. Het is [aan het nieuwe college/raad om te bepalen of en in hoeverre de financiële bandbreedte](#) consequenties zal hebben voor het actuele Wmo beleid.

3. De prestatievelden

3.1. Sociale samenhang

Wettekst prestatieveld 1:

Het bevorderen van de sociale samenhang in en leefbaarheid van dorpen, wijken en buurten.

Leefbaarheid kan worden omschreven als: het wonen in een prettige en veilige omgeving, met de mogelijkheid om (thuis of in de buurt) gebruik te kunnen maken van (eenvoudige) zorg-, welzijns- en gemaksdiensten, zoals een boodschappendienst of klussendienst. Belangrijke items hierbij zijn "ontmoeting en toenadering" en "betrokkenheid en participatie". Bij ontmoeting en toenadering gaat het over het hebben van sociale contacten en netwerken, een basis om samen initiatieven te nemen en aan activiteiten deel te nemen.

Bij betrokkenheid en participatie gaat het om de inzet ten behoeve van de buurt of de stad, over actief burgerschap en vrijwilligerswerk. Het is belangrijk dat mensen zich betrokken voelen bij bijvoorbeeld de buurt, de school van hun kinderen en de mede(buurt)bewoners en bereid zijn zich in te zetten voor anderen omdat alleen dan sprake kan zijn van samenleven waarin mensen zich kunnen welbevinden. We zetten in op het verbeteren van de leefbaarheid in de wijken, zowel op het fysieke als op het sociale vlak. We willen ontmoetingen en binding op buurt-, wijk- en stadsniveau bevorderen.

Wat willen we bereiken in de planperiode 2010 – 2013?

We willen de leefbaarheid en de sociale samenhang in de wijken versterken en we willen dat bestaande voorzieningen beter worden gebruikt.

Beoogde effecten	Indicator plus ambitie (resultaat in 2013)
Meer Lelystedelingen bezoeken de buurtvoorzieningen.	Stijging van het percentage inwoners dat buurtvoorziening regelmatig bezoekt - van 30% in 2007 naar 40% in 2013. Bron: Burgerpeiling AB-OS. (bevinding 2010 nog niet bekend). Stijging van het percentage inwoners dat buurtvoorziening regelmatig bezoekt (van 30% in 2007 naar 40% in 2013). Bron: Advies en Beheer - Onderzoek en Statistiek.
Meer sociale cohesie in de buurten	Stijging gemiddelde schaafscore sociale kwaliteit van de buurt van 5,9 in 2009 naar 6,4 in 2013. Bron: Burgerpeiling AB-OS. Stijging van percentage inwoners dat zich (zeer) gehecht voelt aan buurt op een Lelystad (van gemiddeld 62% voor beide, 2001-2007) naar 70% in 2013.
Handhaven aandeel inwoners dat vrijwilligerswerk verricht.	Percentage blijft gelijk of boven landelijk percentage (47% in 2008, landelijk 40% in 2004). Bron: Burgerpeiling AB-OS. (bevinding 2010 nog niet bekend). Sociaal Cultureel Planbureau. Percentage blijft gelijk of boven landelijk percentage (47% in 2008, landelijk 40% in 2004). Bron: Advies en Beheer - Onderzoek en Statistiek / Sociaal Cultureel Planbureau.
Meer inwoners die zich actief voor verbetering van de buurt inspinnen Meer betrokkenheid van inwoners bij ontwikkelingen in de buurt	Stijging van het percentage inwoners dat het afgelopen jaar actief is geweest de buurt te verbeteren (van 22% in 2009) naar 26% in 2013. Bron: Burgerpeiling AB-OS. Stijging van percentage inwoners dat bij belangrijke veranderingen in de buurt op zijn minst over de plannen wil mee praten (van 42% in 2007) naar 50% in 2013. Bron: Advies en Beheer - Onderzoek en Statistiek.
Meer Lelystedelingen sporten met grotere regelmaat. Toename sport deelname van mensen met een beperking	Stijging van het aandeel Lelystedelingen dat regelmatig (minstens eens per maand) sport (van 69% in 2007) naar 72% in 2013. Stijging van percentage (minimaal wekelijkse) sportdeelname onder inwoners met een lichamelijke belemmering van 31% in 2008 naar 40% in 2013. Bron: Advies en Beheer - Onderzoek en Statistiek.

Tabel met opmaak

Tabel met opmaak

Met opmaak: Links

Met opmaak: Links

Met opmaak: Links

Met opmaak: Markeren

Met opmaak: Links

Met opmaak: Markeren

Met opmaak: Links

Met opmaak: Links

Met opmaak: Links

Wat staat ons te doen in de komende jaren?

De komende jaren gaat het om het continueren van tal van zaken die ingang zijn gezet en het waarmaken van het beleid. Concreet gaat het dan om steviger stimuleren van de:

- De betrokkenheid van bewoners steviger stimuleren;
- Selectieve toevoeging van woonzorgzones;
- erder ontwikkelen van woonzorgzones conform het door de raad vastgestelde Programma Wonen, Welzijn, Zorg;
- Ontwikkeling van wervende wijkvoorzieningen in de vorm van marktplaatsen voor de buurt;
- ealiseren van wervende wijkvoorzieningen volgens het marktplaatsconcept in de vorm van mfa's in de Atolwijk, Zuiderzeewijk, Hanzepark en Warande; ook in de andere wijken zal de marktplaatsgedachte het uitgangspunt zijn (zonder dat hierbij alle voorzieningen in een mfa worden ondergebracht);
- Het versterken/ptimaliseren van de samenwerking in de wijken op de wijkvloer met en van de maatschappelijke partners rondom leefbaarheid, zorg en actieve participatie.

Wie is verantwoordelijk?

Als het gaat om het bevorderen van leefbare wijken waar het goed toeven is dan heeft de gemeente een belangrijke verantwoordelijkheid v. Vaak in wisselwerking met partners als woningbouwcorporaties, politie, brede welzijnsinstelling en andere maatschappelijke instellingen. Maar bewoners (groepen) en verenigingen zijn ook aan zet, zij bepalen in hoge mate het woonklimaat van hun wijk of buurt. Om het ten doelgestelde waar te maken treedt de gemeente Lelystad op als aanjager en eerste stuurman als het gaat om de resultaatgerichte samenwerking tussen alle partners.

3.2. Jeugd en preventie

Wettekst prestatieveld 2:

Op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen met opgroeien en van ouders met problemen met opvoeden.

Wij willen dat kinderen in Lelystad kansen krijgen om zich optimaal te ontwikkelen. Lelystad geeft prioriteit aan ontwikkelingskansen voor het jonge kind. Een absolute voorwaarde voor de ontwikkelingskansen van de Lelystadse jeugd ligt opgesloten in het bieden van rust en geborgenheid thuis en goed onderwijs. Dat klinkt vanzelfsprekend maar dat is het niet. Werken aan het versterken van het onderwijs is de actuele opgave en wij hechten groot belang aan het ondersteunen van gezinnen in het grootbrengen van hun kinderen. Daarbij is het van belang problemen zo vroeg mogelijk te signaleren, te onderkennen en aan te pakken. Daarom investeert de gemeente Lelystad aanzienlijk in de uitvoering van het preventief jeugdbeleid: informatie en advies, signalering, toeleiding naar hulp, licht pedagogische hulp, coördinatie van zorg. De ontwikkeling van het Centrum voor Jeugd en Gezin moet het samenspel van de jeugdpreventie- en zorgdisciplines ten gunste van de beantwoording van de zorgvraag sluitend maken. De belangrijkste functies van het Centrum voor Jeugd en Gezin zijn:

- bieden van een laagdrempelige inloop waar men met allerlei vragen over opvoeding terecht kan;
- aanbieden van jeugdgezondheidszorg (consultatiebureau en schoolartsen) en opvoedingsondersteuning;
- afstemmen en doelgericht aanpakken van de inzet gericht op kinderen/gezinnen met zware problematiek.

De gemeentelijke verantwoordelijkheid voor het preventief jeugdbeleid strekt verder dan de taken die binnen dit prestatieveld van de Wmo vallen. Gemeente Lelystad zet in breder verband in op goede onderwijsvoorzieningen, voldoende speelruimte, sport- en cultuuraanbod, etc. voor de kinderen in

Met opmaak: Geen opsommingstekens of nummering

Met opmaak: Inspringing: Links: 0,75 cm, Verkeerd-om: 0,5 cm, Geen opsommingstekens of nummering

Met opmaak: Lettertype: Vet

Met opmaak: Lijstlinea, Met opsommingstekens+ Niveau: 1 + Uitgelijnd op: 1,22 cm + Inspringen op: 1,85 cm, Spatiëring tussen Aziatische en Latijnse tekst niet aanpassen, Spatiëring tussen Aziatische tekst en en nummers niet aanpassen

Met opmaak: Lijstlinea, Inspringing Links: 0,71 cm, Met opsommingstekens+ Niveau: 1 + Uitgelijnd op: 1,22 cm + Inspringen op: 1,85 cm

Met opmaak: Lettertype: Vet

Met opmaak: Lijstlinea, Met opsommingstekens+ Niveau: 1 + Uitgelijnd op: 1,22 cm + Inspringen op: 1,85 cm

Met opmaak: Lijstlinea

Met opmaak: Lettertype: Vet

Met opmaak: Inspringing: Links: 0 cm, Verkeerd-om: 1,24 cm

onze gemeente. ~~In het programma Jeugd Voorop zijn de ambities van het Lelystadse jeugdbeleid vastgesteld.~~

Wat willen we bereiken in de periode 2010-2013?

We willen betere ontwikkelingskansen bieden voor kinderen en tijdig ondersteuning bieden.

Beoogde effecten	Indicator plus ambitie (resultaat in 2013)
Betere afstemming van het aanbod jeugdzorgverlening op de vraag van jongeren	Daling van het aandeel jongeren (12-23 jaar) dat met problemen kampt en zegt nergens terecht te kunnen van 10% (2009) naar 5% in 2013 Daling van het aandeel onder jongeren (12-23 jaar) die met problemen kampen (36%) dat zegt nergens terecht te kunnen van 10% (2009) naar 5% in 2013. Bron: Jongerenenquête gemeente Lelystad
Eerdere signalering van problemen	Stabilisering van het aandeel jeugdzorgindicaties van alle kinderen tussen 0 en 18 jaar (2,4% in 2005) in 2013. Bron: Bureau Jeugdzorg
Betere afstemming van het aanbod opvoedingsondersteuning op de vraag van ouders/verzorgers	Daling van het aandeel ouders dat zegt hun hulp of ondersteuningsvraag niet aan deskundigen te willen voorleggen (% 2009 neg-niet-bekend) Bron: GGD volwassenenenquête
Handhaving gezondheid jeugd	Handhaven van het percentage jongeren (12-18) met overgewicht op 10% (2006-18% in 2002) Stabilisatie van het aandeel jongeren dat overmatig drinkt op 30% (2006) Stabilisering van het percentage jongeren (12-18) met overgewicht (10% in 2007) in 2013 Bron: GGD Jongerenenquête

Met opmaak: Links, Inspringing:
Links: 0,33 cm

Met opmaak: Links, Inspringing:
Links: 0,33 cm

Met opmaak: Links, Inspringing:
Links: 0,33 cm

Opmerking [p1]: Deze komen niet voor in het MUP

Met opmaak: Links, Inspringing:
Links: 0,33 cm

Wat staat ons te doen de komende jaren?

De basis van de ontwikkelingskansen van de Lelystadse jeugd ligt, mede, opgesloten in scholen waar goed onderwijs wordt gegeven. Maar ook sport- en cultuurverenigingen waar ze het naar hun zin hebben en culturele voorzieningen zoals bijvoorbeeld de Kubus waar ze hun talenten kunnen ontplooiën zijn daarbij van grote betekenis. Het beleid is er nadrukkelijk op gericht om deze vormen van participatie te bevorderen. Waar dat niet mogelijk is uit financiële nood is het armoedebeleid ontwikkeld.

Als het gaat om het preventieve jeugdbeleid staat ons het volgende zaken te doen:

- Centrum voor Jeugd en Gezin functioneert in 2010: de signaleringsfunctie is op orde en er is sprake van één handlingsplan en één "gezicht" naar kind en ouders.

Met opmaak: Links

Wie is verantwoordelijk?

Een verscheidenheid aan instellingen en organisaties is verantwoordelijk voor het beantwoorden van de hulp- en zorgvraag. Bestuurlijk is er vervolgens een minstens zo grote verscheidenheid in de verantwoordelijkheden op het terrein van jeugdpreventie-, hulp- en zorg. Feit is dat de hulp- en zorgvraag binnen de gemeente aan de orde is. Dat maakt dat de gemeente een bijzondere verantwoordelijkheid draagt binnen dit prestatieveld om te bevorderen dat de gemeente en partners goed samenwerken. Om het ten doelgestelde waar te maken is vooralsnog een stevige aansturing noodzakelijk van de zijde van de gemeente.

3.3 Informatie, advies en cliëntondersteuning

Wettekst prestatieveld 3

Het geven van informatie, advies en cliëntondersteuning.

Tabel met opmaak

De gemeente is bij de invoering van de Wmo verantwoordelijk geworden voor het geven van informatie, advies en cliëntondersteuning. Wij richten ons bij het invullen van de informatie- en adviesfunctie in principe op alle inwoners van Lelystad, met speciale aandacht voor groepen die extra ondersteuning nodig hebben. Het gaat daarbij met name om ouderen en gehandicapten maar ook om inwoners die niet of nauwelijks deelnemen aan maatschappelijke activiteiten.

Wat willen we bereiken de komende planperiode 2010-2013?

We willen bereiken dat de burgers de weg naar voorzieningen in de stad makkelijk weten te vinden. Dit geldt zowel voor de Wmo-diensten die de gemeente aanbiedt als ook voor de diensten van anderen.

De tevredenheid van de informatievoorziening rond de individuele Wmo-verstrekkingen wordt gemeten in het jaarlijkse SGBO tevredenheidsonderzoek (zie verder onder 3.6). Er wordt nog bekeken of het mogelijk is de tevredenheid over de algehele informatievoorziening te meten.

Wat staat ons te doen de komende jaren?

De afgelopen jaren is er veel opgebouwd als het gaat om het verschaffen en toegankelijk maken van informatie, advies en cliëntondersteuning. De volgende zaken staan ons nog te doen:

- Verder verbeteren en verbreden van het (digitale) Zorgloket;
- Openen van informatieloketten in de vier mfa's Marktplaatsen (Atol, Zuiderzeewijk, Hanzepark en Warande); in overige wijken de informatiefunctie zoveel mogelijk aan laten sluiten bij bestaande structuren (wijkposten, verzorgingshuizen, buurthuizen e.d.);

Scherp blijven ten aanzien van het niveau van dienstverlening en de afstemming van het ondersteuningsaanbod.

•

Met opmaak: Lijstaline, Met opsommingstekens+ Niveau:1 + Uitgelijndop: 0,63 cm + Inspringen op: 1,27 cm

Met opmaak: Lijstaline

Wie is verantwoordelijk?

De gemeente is op grond van de Wmo de eerst verantwoordelijke voor het op orde hebben van de algemene informatie-, en adviesfunctie en de cliëntondersteuning. De externe partijen zijn verantwoordelijk voor de informatievoorziening richting hun gebruikers en de ondersteuning van hun cliënten. Het "scherp" houden in de dagelijkse praktijk is voor alles aan de orde. De gemeente is daarbij bewaker van het dienstverleningsniveau en spreekt aan waar dat nodig is.

3.4. Mantelzorg en vrijwilligers

Wettekst prestatieveld 4

Het ondersteunen van mantelzorgers daar onder begrepen het vinden van adequate oplossingen indien zij hun taken tijdelijk niet kunnen waarnemen, alsmede het ondersteunen van vrijwilligers.

Tabel met opmaak

In Nederland ontvangen jaarlijks vele mensen zorg. Een vijfde deel van hen ontvangt professionele zorg. De grootste groep ontvangt echter zorg van mensen uit hun omgeving, zogenaamde mantelzorg of een combinatie van professionele zorg en mantelzorg. Daarnaast hebben vrijwilligers een aandeel in het leveren van zorg; het zogenaamde vrijwilligerswerk in de zorg. De gemeente is met ingang van 1 januari 2007 verantwoordelijk geworden voor de ondersteuning van mantelzorgers en vrijwilligers in de zorg. Dit viel voorheen onder de AWBZ.

De organisaties voor vrijwilligerswerk en mantelzorgondersteuning ([Pluspunt Vrijwilligerswerk](#), [Steunpunt Mantelzorg en Meldpunt Vrijwilligerswerk](#)) zijn in 2009 samengegaan [binnen Stichting Welzijn Lelystad](#) zodat er nu sprake is van één sterke lokale organisatie op dit punt.

Wanneer alle zorg die in Nederland nodig is door professionele hulpverleners zou worden geboden, dan is de rekening niet meer te betalen. Mantelzorgers en vrijwilligers (in de zorg) tonen een verantwoordelijkheidsgevoel dat in de Wmo centraal staat: "eerst kijken wat je zelf kan doen of in je omgeving kan organiseren, doe dan pas een beroep op professionele voorzieningen". De gemeente Lelystad onderstreept die gedachte en wil het vrijwilligerswerk en de mantelzorg in de komende jaren verder versterken.

Wat willen we bereiken in de planperiode 2010-2013?

We willen bereiken dat mantelzorgers zich minder vaak te zwaar belast voelen en we willen de inzet van vrijwilligers vergroten.

Beoogde effecten	Indicator plus ambitie (resultaat in 2013)
Mantelzorgers voelen zich minder vaak te zwaar belast	Percentage (actieve) mantelzorgers dat aangeeft zich (te) zwaar belast te voelen daalt van 18 % in 2008 naar 13 % in 2013 Percentage mantelzorgers dat aangeeft zich (tamelijk of te) zwaar belast te voelen daalt van 48% in 2008 naar 15 % in 2013. Bron: Advies en Beheer - Onderzoek en Statistiek
Het aantal vrijwilligers in de zorg wordt vergroot	Stijging van percentage inwoners dat in het afgelopen 12 maanden mantelzorg heeft verleend (van 22% in 2008). Aandeel inwoners dat onverplicht en onbetaald bureau, beaarden- of gehandicaptenhulp geeft stijgt van 12% in 2008 naar 15% in 2013. Bron: Advies en Beheer - Onderzoek en Statistiek

Tabel met opmaak

Met opmaak: Links

Met opmaak: Links

Wat staat ons te doen de komende jaren?

Het beleid voor het algemene vrijwilligerswerk is reeds geformuleerd in de nota vrijwilligersbeleid. "Voor elkaar". [Deze nota loopt tot 2011 en zal eind dit jaar worden herijkt. Hierin zal ook het gemeentelijk beleid ten aanzien van de maatschappelijke stades worden meegenomen.](#)

Het beleid voor de mantelzorg en het vrijwilligerswerk in de zorg is in de eind 2009 vastgestelde nota "Zorg voor elkaar" beschreven. De nadruk zal in de komende jaren liggen op de uitvoering van het in deze nota's vastgestelde beleid.

Wie is verantwoordelijk?

De gemeente is op grond van de Wmo verantwoordelijk voor het ondersteunen van mantelzorgers en het stimuleren van vrijwilligerswerk. Diverse partijen (zorginstellingen, sportverenigingen, kerken, [scholen](#), [buurthuizen](#) etc.) werken ook met vrijwilligers en hebben een verantwoordelijkheid op dit terrein. Ook hebben een aantal partijen direct of indirect te maken met mantelzorgers van hun

cliënten. Zij hebben de (mede) verantwoordelijkheid deze mantelzorgers te ondersteunen. Het zijn de mantelzorgers en vrijwilligers (al dan niet in georganiseerd verband) die het uiteindelijk moeten doen.

|

3.5. Deelname bevorderen

Wettekst prestatievel 5

Het bevorderen van de deelname aan het maatschappelijk verkeer en van het zelfstandig functioneren van mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en van mensen met een psychosociaal probleem.

Prestatievel 5 heeft betrekking op verschillende doelgroepen: kwetsbare ouderen, mensen met lichamelijke of verstandelijke beperkingen, mensen met chronische ziekte en psychische en/of psychiatrische problemen en mensen met psychosociale problemen. Voor deze mensen is het vaak moeilijk om zelfstandig te functioneren en volwaardig deel te nemen aan het maatschappelijk verkeer. Kernvraag is op welke wijze we deze inwoners kunnen helpen hun talenten te benutten en te voorkomen dat zij in een sociaal isolement raken. Om dit te realiseren moet een breed scala van allerlei specifieke en algemene maatregelen worden getroffen. Daarbij zien we een ontwikkeling dat mensen met kleine beperkingen steeds vaker tussen wal en schip dreigen vallen doordat zij minder gebruik kunnen maken van regelingen zoals de AWBZ en de Wajong. Deze regelingen richten zich steeds vaker op alleen nog de zwaardere problematiek. Ons beleid zal gericht moeten zijn op het geschikt en toegankelijk maken van reguliere voorzieningen (wonen, welzijn, zorg) voor deze inwoners, zodat zij zoveel mogelijk op een volwaardige wijze deel kunnen (blijven) nemen aan de maatschappij. Het bevorderen van het langer zelfstandig blijven wonen is daartoe een belangrijke voorwaarde. Het gemeentelijk beleid is erop gericht dat *iedereen* zoveel mogelijk mee doet en mee kan blijven doen. Hierbij wordt uitgegaan van de benaderingswijze: "eigen verantwoordelijkheid eerst, maar handreiking en ondersteuning daar waar nodig".

Wat willen we bereiken in de planperiode 2010-2013?

We willen bereiken dat "mensen met beperkingen" volwaardig kunnen meedoen aan en in de Lelystadse samenleving.

Beoogde effecten	Indicator plus ambitie (resultaat in 2013)
Kwetsbare groepen, met name ouderen en gehandicapten, kunnen actiever deel (blijven) nemen aan de maatschappij	Stijging van gemiddelde score arbeidsongeschikten en 65-plussers op leefsituatie-index (van 86 resp 95 in 2008) naar 90 resp 100 in 2013. (Gemiddeld Lelystad=101) Stijging van gemiddelde score arbeidsongeschikten en 65-plussers op leefsituatie-index: van 89 respectievelijk 95 in 2008 naar 90 respectievelijk 100 in 2013 (score alle inwoners= 101 in 2008). Bron: Advies en Beheer - Onderzoek en Statistiek
	Handhaven van het percentage inwoners dat in sociaal isolement verkeert op 13% (2008) in 2013. Bron: Advies en Beheer - Onderzoek en Statistiek
	Handhaven van het percentage 65-plussers dat in sociaal isolement verkeert op 17% (2008) in 2013. Bron: Advies en Beheer - Onderzoek en Statistiek

Wat staat ons te doen de komende jaren?

Ons beleid is gericht op het zoveel mogelijk geschikt en toegankelijk maken van reguliere voorzieningen (wonen, welzijn, zorg) voor alle inwoners, zodat iedereen op een volwaardige wijze deel kan (blijven) nemen aan de maatschappij. Concreet:

- ~~Elk jaar in~~ het kader van Agenda 22 ~~wordt elk jaar op~~ een aantal thema's nader uitgewerkt; in 2010 zijn dat sport, arbeid, veiligheid en bewustwording;

Met opmaak: AfstandNa: 10 pt, Regelaafstand: Meerdere 1,15 rg

Tabel met opmaak

Tabel met opmaak

Met opmaak: Links

Opmerking [p2]: Deze heb ik uit het MUP weggelaten. Die schaal vind ik geen valide indicator voor sociale isolement, en ouderen scoren ondertussen net zo goed of slecht erop als andere inwoners.

- [Selectief uitbouwen van het aanbod van aangepaste woonvormen, welzijn en zorg wordt selectief uitgebouwd.](#)

Er kan niet altijd worden volstaan met het toegankelijk maken van algemene voorzieningen. In een aantal gevallen zal een extra ondersteuningsaanbod noodzakelijk zijn. Het kan hierbij bijvoorbeeld gaan om een rolstoel maar ook om bijzondere bijstand of maatschappelijk werk. Het is belangrijk dat de betrokkenen de weg naar deze voorzieningen weten te vinden. Voor de verdere invulling van dit onderdeel wordt verwezen naar prestatieveld 3 (informatie en advies), prestatieveld 4 (mantelzorg en vrijwilligerswerk) en prestatieveld 6 (individuele verstrekkingen).

Ook is het belangrijk dat bij nieuwe beleids- en uitvoeringsnota's steeds wordt gekeken vanuit de invalshoek dat iedereen, ook mensen met beperkingen, zoveel mogelijk kunnen participeren in de samenleving. In elke beleidsnota moet expliciet kenbaar worden gemaakt of deze is getoetst aan de Wmo-uitgangspunten. Op deze wijze wordt Lelystad werkende weg Wmo-proof.

Wie is verantwoordelijk?

De gemeente moet er op grond van de Wmo voor zorgen dat mensen kunnen participeren in de samenleving. De mate waarin en wijze waarop hierin wordt voorzien is de beleidsvrijheid van de gemeente. Dit betekent niet dat de gemeente alles zelf moet doen. Er zijn allerlei externe partijen³ die hier een taak/verantwoordelijkheid in hebben. Het vervolgens ook daadwerkelijk deelnemen is in belangrijke mate de verantwoordelijkheid van de mensen zelf en hun directe omgeving.

3.6 Individuele verstrekkingen

Wettekst prestatieveld 6

Het verlenen van voorzieningen aan mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en aan mensen met een psychosociaal probleem ten behoeve van het behouden of bevorderen van het zelfstandig functioneren of hun deelname aan het maatschappelijk verkeer.

Tabel met opmaak

Het primaire doel van de Wmo is 'meedoen' door zelfredzaamheid van mensen te bevorderen en waar nodig te herstellen. De basisfilosofie van de Wmo is dat iedereen zo lang mogelijk voor zichzelf zorgt, eventueel door een beroep te doen op de directe omgeving (familie, vrienden, kennissen). Alleen in de situaties waarin iemand hiertoe niet in staat is, komen professionele zorg en ondersteuning in beeld. De gemeente heeft met ingang van 1 januari 2007 de verplichting in een dergelijk geval te compenseren. Dit 'compensatiebeginsel' houdt in dat gemeenten de beperkingen die mensen ervaren bij het voeren van een huishouden, het ontmoeten van mensen en het vervoer moeten compenseren.

Wat willen we bereiken in de planperiode 2010-2013?

Voorop staat dat als men een voorziening nodig heeft, men deze ook daadwerkelijk krijgt. Maar tegelijkertijd willen we bereiken dat in Lelystad onze algemene voorzieningen (onder andere openbaar vervoer en de wijkvoorzieningen) inwoners zoveel mogelijk in staat stellen mee te blijven doen, zonder dat daar allerlei specifieke (individuele) aanpassingen voor nodig zijn.

Beoogde effecten	Indicator plus ambitie (resultaat in 2013)
Gebruikers zijn over het algemeen tevreden over de Wmo-verstrekkingen en voorzieningen	De tevredenheid van Lelystedelingen is gelijk of hoger dan de landelijk gemiddelde score (rapportcijfer). De tevredenheid van Lelystedelingen is gelijk of hoger dan de landelijk gemiddelde score. Bron: SGBO.

Tabel met opmaak

Met opmaak: Links

Wat staat ons te doen de komende jaren?

³ Voorbeelden van externe partijen: woningbouwvereniging, sportvereniging, winkels, openbaar vervoer.

De individuele verstrekkingen op een adequate wijze verstrekken is ook de komende jaren de opgave. Maar deze opgave zal nadrukkelijker geplaatst worden in het bevorderen dat algemene voorzieningen gebruikt worden alvorens wordt teruggevallen op individuele verstrekkingen. Concreet:

- [Adequaat verstrekken van individuele voorzieningen aan inwoners waarvoor dit noodzakelijk is.](#)
- [Doorlichten van het verstrekkingenpakket met als resultaat een goed basis verstrekkingenpakket;](#)
- [Maatregelen treffen die ertoe leiden dat mensen minder gebruik hoeven te maken van individueel ondersteuningsaanbod.](#)

Wie is verantwoordelijk?

De gemeente is op grond van de Wmo verantwoordelijk voor het verstrekken van individuele Wmo-voorzieningen en het bewaken van de kwaliteit van de dienstverlening.

3.7 Samenhangende ondersteuning voor zeer kwetsbare groepen

Wettekst prestatievelden 7, 8 en 9

Prestatieveld 7:

Het bieden van maatschappelijke opvang, waaronder vrouwenopvang en het voeren van beleid ter bestrijding van geweld dat door iemand uit de huiselijke kring van het slachtoffer is gepleegd.

Prestatieveld 8:

Het bevorderen van openbare geestelijke gezondheidszorg, met uitzondering van het bieden van psychosociale hulp bij rampen.

Prestatieveld 9:

Het bevorderen van verslavingsbeleid.

We streven ernaar dat alle inwoners naar vermogen volwaardig aan de samenleving deelnemen. Er ligt allereerst een verantwoordelijkheid bij het individu om zelf problemen op te lossen of hiervoor zelf hulp te organiseren. Er is evenwel een categorie mensen die (tijdelijk) niet of onvoldoende mee kan draaien in de samenleving. In deze paragraaf gaat het om de 'zeer kwetsbare groepen'. Deze kwetsbare groepen hebben extra ondersteuning nodig in hun dagelijks leven. Minimaal 600 Lelystedelingen behoren tot de 'kwetsbare groepen'. Zeker 300 van hen zijn voor langere tijd, meer dan één jaar, aangewezen op hulp- en ondersteuning.

Wat willen we bereiken in de planperiode 2010-2013?

We willen het volgende bereiken:

- er wordt zoveel mogelijk voorkomen dat mensen "uitvallen";
- het aantal slachtoffers van huiselijk geweld wordt teruggedrongen;
- zorgmijders zijn in beeld en van zorg voorzien;
- in regionaal verband wordt per zorgvraag centraal de best passende zorg bepaald;
- gezondheidsschade en overlast als gevolg van overmatig alcohol- en drugsgebruik wordt beperkt.

Wat staat ons te doen de komende jaren?

We kunnen spreken van een stevig maatschappelijk vraagstuk in aard en omvang. Er is een scala aan voorzieningen voor handen in Lelystad voor de zeer kwetsbare groepen. Een voorziening voor (zeer) langdurig verblijf ontbreekt echter nog. Een dergelijke voorziening is nodig in aanvulling op de dag- en nachtopvang en het fasehuis. Daarnaast missen we nog voorzieningen in het kader van sociale activering (met name dagbesteding voor de zeer kwetsbare groepen) en is uitbreiding van het aantal plaatsen begeleid wonen ~~er~~ dringend gewenst. Deze plaatsen worden vooral via de AWBZ gefinancierd. Er is een grote verscheidenheid aan middenstromen en aan verantwoordelijke partijen: woningbouwcorporaties, maatschappelijk werk, maatschappelijke opvang, geestelijke gezondheidszorg, verslavingszorg, politie, justitie, reclassering, organisaties op het gebied van werk en inkomen etc.. De belangrijkste opgave de komende jaren ligt op het goed laten functioneren van dit complex aan voorzieningen.

Concreet staat ons het volgende te doen:

- Bevorderen dat de vele instellingen meer handelen vanuit de zorg- en hulpvrager;
- ~~Uitvoeren haalbaarheidsonderzoek naar~~ Realiseren van een voorziening voor chronisch problematische verslaafden;
- Intensiveren van het sociale activeringsaanbod richting deze kwetsbare Lelystedelingen.

Wie is verantwoordelijk?

De gemeente is op grond van de Wmo verantwoordelijk voor het bieden van maatschappelijke opvang aan dak- en thuislozen en vrouwenopvang. Maar ook andere (niet door de gemeente gefinancierde) partijen hebben hierin een verantwoordelijkheid. De gemeente (samen met andere gemeenten in de regio) is verantwoordelijk voor het bevorderen van de noodzakelijke samenwerking op bestuurlijk en managementniveau. Het sturen op de samenwerking in de dagelijkse praktijk ligt vervolgens in belangrijke mate bij de externe partners van de gemeente.

4. Samenvatting en conclusies

Op 1 januari 2007 is de Wmo ingevoerd. Het motto van de Wmo is "meedoen". In de afgelopen periode hebben wij met name ingezet op het invullen van de nieuwe taken zoals het verstrekken van huishoudelijke verzorging, de informatievoorziening en de mantelzorgondersteuning. Maar ook op diverse andere terreinen is, vooruitlopend op het Wmo beleidsplan, al invulling gegeven aan de Wmo gedachte. Over de volle breedte van de negen prestatievelden is er de laatste jaren veel beleid ontwikkeld en vastgesteld en nu volop in uitvoering.

De opgave de komende jaren

De opgave de komende jaren is tweeledig:

- hoe kunnen we bevorderen dat méér mensen méér meedoen en minder mensen een beroep hoeven te doen op individuele ondersteuning;
- hoe kunnen we ervoor zorgen dat bestaande (algemeen en specifiek) voorzieningen goed toegankelijk en bereikbaar zijn.

Voor het welslagen van het Wmo beleid is het essentieel dat bij alle plannen steeds de vraag wordt gesteld: "hoe kan worden bevorderd dat iedereen zoveel mogelijk mee kan blijven doen?".

Waarmaken en selectiviteit

De afgelopen jaren is op het brede terrein van sociaal beleid, ~~welzijn en zorg~~ volop beleid ontwikkeld en zijn zaken in uitvoering genomen.

De komende jaren wordt ingezet op het continueren van effectief sociaal beleid. De financiële en economische crisis zullen een stempel drukken op de uitvoering van het beleid. Een uitbouw van voorzieningen zal daarom alleen nog in een beperkt aantal situaties aan de orde kunnen zijn. Daarnaast zal er op een aantal onderdelen als gevolg van de noodzakelijke bezuinigingen sprake zijn van een verminderde inzet. Er zal aldus sprake zijn van zowel een selectieve verruiming als een selectieve versobering van het aanbod.

Over de volle breedte van de prestatievelden is het naast de opgave van het waarmaken ook zaak regelmatig het rendement van voorzieningen, maatregelen en inspanningen kritisch te analyseren. De hierboven geschetste selectiviteit en de kritische toets moeten bevorderen dat in gang gezet beleid ook financieel behapbaar blijft voor de gemeente.

De komende jaren staan dan ook in het teken van waarmaken en volgen hoe zaken uitpakken. Dat betekent dat er in de komende tijd nog selectief sprake kan zijn van uitbouw van voorzieningen, maatregelen en inspanningen.

Integraalbeleid en daar ook naar handelen

De doeltreffendheid van het Wmo beleid wordt uiteindelijk bepaald door de wijze waarop het beleid wordt ingevuld c.q. uitgevoerd. Naast de gemeente zijn diverse partijen daarvoor verantwoordelijk. De Lelystedelingen moeten in de praktijk ervaren dat er vanuit één gezamenlijk perspectief door partners en gemeente gehandeld en gewerkt wordt.

Nieuwe verantwoordelijkheidsverhoudingen

Het is dienstig te expliciteren wie waarvoor verantwoordelijk is zowel intern bij de gemeente alsmede de verantwoordelijkheidsverdeling met en tussen de externe partners. Hierbij zal één van de belangrijke toetspunten zijn waar begint en eindigt de verantwoordelijkheid van de burgers, de externe partners en de lokale overheid. Dit zien wij als een belangrijke opgave voor de komende periode. Wij zullen dit in de planperiode op de verschillende onderdelen dit punt in de loop van 2010 nader invullen.

De regierol van de gemeente

De gemeenten ziet het als haar verantwoordelijkheid om ervoor te zorgen dat de voornemens, zoals die bij de prestatievelden zijn vermeld, ook daadwerkelijk worden gerealiseerd. In een aantal gevallen is de gemeente hier direct financieel en inhoudelijk verantwoordelijk voor. Zo is de gemeente zelf verantwoordelijk voor de individuele verstrekkingen. In een aantal gevallen ligt de verantwoordelijkheid

niet primair bij de gemeente maar bij andere partijen. In die gevallen zal de gemeente stimuleren en faciliteren dat de nodige activiteiten worden uitgevoerd en goed op elkaar worden afgestemd. Daartoe zal de gemeente in overleg treden met de partijen om te komen tot nadere afspraken.

Communicatie

| Het Wmo-beleidsplan zal [\(na behandeling in de raad\)](#) aangeboden worden aan de Cliëntenraad Wmo en de relevante organisaties en instellingen die actief en werkzaam zijn binnen de Wmo-prestatievelden. In de aanbiedingsbrief zal aangegeven worden dat de gemeente in de loop van 2010 in gesprek zal gaan met de partners in de stad met betrekking tot het vraagstuk van de heroverweging van verantwoordelijkheden en het scherper duiden van wat van elkaar qua verantwoordelijkheden verwacht mag worden.

Bijlagen bij het beleidsplan Wmo 2010 -2013

Met opmaak: Lettertype:20 pt, Niet Markeren

Met opmaak: Niet Markeren

Met opmaak: Lettertype:20 pt, Niet Markeren

Bijlage 1: Stand van zaken per prestatieveld

Prestatieveld 1: sociale samenhang

Wettekst prestatieveld 1:

Het bevorderen van de sociale samenhang in en leefbaarheid van dorpen, wijken en buurten

We zetten in op het verbeteren van de leefbaarheid in de wijken, zowel op het fysieke als op het sociale vlak. We willen ontmoetingen en binding op buurt-, wijk- en stadsniveau bevorderen. Dit wordt vanuit een aantal invalshoeken gedaan:

Professionals stimuleren en faciliteren betrokkenheid bewoners

Het passende antwoord als het gaat om zorg- en ondersteuningsvragen hoeft niet bij voorbaat van professionele zijde te komen. Sterker nog het mobiliseren van buurtbewoners bij het beantwoorden van praktische hulp en ondersteuningsvragen van bewoners in de eigen buurt is het uitgangspunt. Het betere antwoord ligt vaak om de hoek! Boodschappen doen voor een buurvrouw of haar even naar de kapper brengen omdat ze er zelf niet toe in staat is. Het zijn deze kleine gebaren die het dagelijkse samenleven aantrekkelijk maken. De projecten Buurtbemiddeling, Maatjeswerk (en buurtvoorlichters (gericht op moeilijk bereikbare mensen) zijn ook voorbeelden die navolging verdienen.

Wijkwerkverbanden Samenwerking in de wijken

~~Het is belangrijk dat Dit is een samenwerkingsverband van~~ verschillende partijen (professionals) ~~die~~ in een wijk ~~samen~~ werken zoals bijvoorbeeld het sociaal-cultureelwerk, het buurthuiswerk en het kinder-, jongeren-, ouderen- en sportwijkwerk. Het ~~doel is te komen tot~~ wijkwerkverband heeft als doel een passend antwoord ~~te geven~~ op de vragen en initiatieven vanuit de buurt. ~~Met deze wijkwerkverbanden kan daar direct en goed op ingespeeld worden.~~

Ontwikkeling van marktplaatsen

Centraal daarbij staat de transformatie van solitaire wijkvoorzieningen naar een bundeling van buurt- en wijkvoorzieningen met een wervende en bindende kracht. De multifunctionele accommodaties (mfa) die hiermee ontstaan moeten als "marktplaatsen voor de buurt" gaan functioneren. ~~De ambitie is om basisscholen eventueel in combinatie met sportzalen, buurtcentra, steunpunten voor senioren en gemeentelijke wijkposten hierin op te laten gaan. Er zullen mfa's worden ontwikkeld in de Atolwijk, Zuiderzeewijk, Hanzepark en Warande. In 2010 zullen multifunctionele accommodaties worden gerealiseerd in de Atolwijk, Zuiderzeewijk en Hanzepark.~~

Sport (in de wijken)

Vanuit het sportbeleid worden sportverenigingen gesubsidieerd en ondersteund en wordt sportwijkwerk aangeboden. Sport biedt de gelegenheid om vrijwilligerswerk samen met anderen uit te voeren binnen de sportvereniging en zo verantwoordelijkheid te dragen. In het collegeprogramma 2010-2014 is sport nadrukkelijk als vliegwiel voor actieve participatie benoemd. De kadernota sport is uitgewerkt in een uitvoeringsnota sport 2009-2012. Met deze uitvoeringsnota wordt een bijdrage geleverd aan de doelstellingen zoals beschreven in dit Wmo beleidsplan.

Het sportbeleid wordt bewust ingezet als doel en middel om te participeren in de samenleving.

Sport en bewegen:

- biedt gelegenheid om andere mensen te ontmoeten en kan bijdragen aan het voorkomen van een sociaal isolement;
- biedt gelegenheid prestaties te leveren en die te meten aan prestaties van anderen;
- draagt bij aan een actieve en gezonde leefstijl;
- draagt bij aan psychosociaal welbevinden;
- draagt bij aan zelfredzaamheid;
- in teamverband heeft opvoedkundige elementen voor jongere leden (aanleren regels, samenwerken, ed.);
- biedt mogelijkheden voor maatschappelijke integratie.

Met ingang van 2007 wordt in een aantal wijken in Lelystad het BOS project uitgevoerd. In dit project wordt er actief samengewerkt tussen de actoren in de B(uurt), O(nderwijs), S(port)(vereniging). De samenwerking heeft tot doel om meer kinderen in de basisschoolleeftijd vaker (samen) te laten bewegen en de sportverenigingen meer in de buurt bij kinderen en ouders te brengen.

Het BOS project heeft een structureel gevolg gekregen met de impulsmaatregel combinatiefunctionarissen waarmee het BOS project binnen de brede school een structurele inbedding heeft gekregen.

Met opmaak: Lettertype:NietCursief

Met opmaak: Lettertype:NietCursief

Cultuur (in de wijken)

De centrale doelstelling van het gemeentelijk cultuurbeleid is het realiseren van een cultureel voorzieningenniveau dat bijdraagt aan een aantrekkelijk woon- en leefklimaat, bewoners en bezoekers van Lelystad stimuleert om kennis te nemen van en deel te nemen aan culturele activiteiten en de ontwikkeling van Lelystad tot een open, dynamische en volwaardige stad ondersteunt. Vanuit het cultuurbeleid worden o.a. projecten op het gebied van amateurkunst, podiumkunst en beeldende kunst gesubsidieerd en worden instellingen gesubsidieerd die bibliotheekwerk, cultuureducatie en podiumkunst aanbieden. De aandacht zal in de komende periode, aansluitend op de investeringen in hoogwaardige culturele voorzieningen, worden gericht op brede cultuurparticipatie, met bijzondere inzet voor de mogelijkheden voor de amateurkunst en de beeldende kunst, de ontwikkeling van 'community art' en voor het kunstaanbod op bijzondere locaties.

Er is vanaf 2009 bij De Kubus een zogeheten 'Cultuurscout' gestationeerd. Deze cultuurscout heeft de taak relaties tot stand te brengen tussen diverse partijen als bewoners, kunstenaars, culturele- en welzijnsinstellingen en scholen met als doel culturele projecten te realiseren die bijdragen aan een beter sociaal en cultureel leefklimaat in de wijk en de stad. De cultuurscout jaagt aan, bundelt deskundigheid en biedt ondersteuning om bewoners via kunst en cultuur samen te brengen en de zelfredzaamheid bij de participanten te versterken.

Bij De Kubus is tevens een cultuurmakelaar aanwezig die scholen adviseert bij de organisatie van een naschools cultuurprogramma. Hierbij wordt gebruik gemaakt van het aanbod van culturele organisaties en personen die bereid en in staat zijn om kinderen op een stimulerende wijze kennis te laten maken met kunst en cultuur.

Brede scholen

Meer dan twintig basisscholen zijn inmiddels zogenaamde Brede Scholen. Kern van het functioneren als Brede School is uiteraard het aanbieden van onderwijs, maar daarnaast worden aanvullende zaken aangeboden: Sport, cultuur en een scala aan andere activiteiten die maken dat de basisschool ook meer van betekenis is voor de jongeren en de buurt.

Veilige wijken

Er zijn voor de verschillende wijken wijkveiligheidsplannen opgesteld.

Er wordt naar gestreefd dat alle nieuwe woonwijken voldoen aan het politiekeurmerk veilig wonen. Er wordt extra ingezet op inbraakpreventie en buurtbemiddeling. De professionals wijkwerkverbanden (o.a. op het gebied van beheer en handhaving) werken samen om zijn een belangrijk instrument voor een goede uitvoering van de opgestelde wijkveiligheidsplannen uit te voeren. Ook hier geldt dat de professionals de samenwerking zoeken met de bewoners respectievelijk vrijwilligers. Het project Buurtbemiddeling is daar een mooi resultaat van en het is de moeite waard en kansrijk om uit te bouwen.

Woonzorgzones

In 2005 is het Programma Wonen, Welzijn, Zorg door de raad vastgesteld. In dit kader worden er verspreid over de stad één-, twee- en driesterrenzones ontwikkeld. Door een samenhangend aanbod van woon-, zorg- en welzijnsvoorzieningen willen we bevorderen dat mensen langer op een plezierige manier zelfstandig kunnen blijven wonen.

Integratiebeleid

In het integratiebeleid ligt het accent op dialoog en participatie. Er is tot 2011 een tweetal stimuleringsbudgetten beschikbaar. Eén daarvan is gericht op burgerschap en binding door middel van culturele uitwisselingsactiviteiten op stedelijk-, wijk- en buurtniveau. Een ander stimuleringsbudget

Met opmaak: NietMarkeren

is beschikbaar voor projecten en activiteiten gericht op emancipatie en participatie van allochtone vrouwen in achterstandssituaties. Tevens wordt het project "meer diversiteit in besturen van non-profit organisaties" uitgevoerd.

Vrijwilligersbeleid

De gemeente wil het vrijwilligerswerk verder versterken. Onder prestatieveld mantelzorg en vrijwilligerswerk is dit verder uitgewerkt.

Met opmaak: AfstandNa: 0 pt, Regelaafstand: enkel, Spatiëringtussen Aziatischeen Latijnse tekst niet aanpassen, Spatiëringtussen Aziatische tekst en en nummersniet aanpassen

PPPrestatieveld 2: jeugd en preventie

Wettekst prestatieveld 2:

Op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen met opgroeien en van ouders met problemen met opvoeden.

Gemeente Lelystad zet zich nadrukkelijk in op diverse terreinen om de ontwikkelingskansen van kinderen te vergroten met als uiteindelijk doel het verwerven van een goede positie op de arbeidsmarkt en een volwaardige deelname aan de maatschappij. Op meerdere fronten wordt gewerkt aan versterking van het onderwijs en de stap naar de arbeidsmarkt. Genoemd kunnen worden de programma's Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE), de Lokale Educatieve Agenda, het Aanvalsplan Jeugdwerkloosheid en het tegengaan van schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten. Tegelijkertijd wordt er gewerkt aan het er vroeg bij zijn als kinderen in de knel dreigen te raken. Daarbij is het van groot belang dat het complex aan instellingen en voorzieningen die werken op het brede terrein van de jeugdpreventie en zorg voor het kind (en de ouders) dat een handreiking nodig heeft, met één "gezicht" handelen op basis van één handelingsplan. Een plan dat is opgesteld vanuit de vragen en belemmeringen die door het kind en de ouders (verzorgers) worden ervaren.

Centrum voor Jeugd en Gezin

In september 2008 is het eerste Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) geopend voor de Atol- en Zuiderzeewijk, dat is opgezet als een pilot van twee jaar. Het is bedoeld als laagdrempelige voorziening waar ouders en jongeren terecht kunnen met vragen over opvoeden en opgroeien. Het CJG bundelt signalen van opvoed- en opgroeirisico's en biedt een passend aanbod aan opvoedingsondersteuning en zorg aan kind en gezin. Het CJG verenigt de onderstaande vijf **preventieve** functies van het jeugdbeleid in zich. De bevindingen uit de **ze** pilot vormen de basis voor de verdere uitrol van het CJG concept in Lelystad. Voor de ontwikkeling van het CJG in Lelystad is een visie en uitwerkingsplan opgesteld. Het CJG moet het kristallisatiepunt worden waar signalen bij elkaar komen en vanwaar als één "gezicht" naar kind en ouders wordt gehandeld, op basis van één handelingsplan. Van belang is dat het handelingsplan kan rekenen op de rugdekking van alle betrokken instellingen en organisaties.

Preventieve functies van het jeugdbeleid

De op preventie gerichte ondersteuning bij opvoeden en opgroeien krijgt vorm in de vijf preventieve functies van het jeugdbeleid.

1. *Informatie en advies: het geven van voorlichting, het verstrekken van informatie op vragen en het beantwoorden van specifieke vragen naar informatie op het gebied van opvoeding van kinderen.*
 - het CJG is laagdrempelig toegankelijk voor vragen zowel fysiek, telefonisch als virtueel;
 - bij het consultatiebureau, de schoolarts, het schoolmaatschappelijk werk e.d. kan men terecht met allerlei vragen;
 - er worden diverse opvoedcursussen georganiseerd.

2. *Signalering het goed en vroegtijdig signaleren van vragen en problemen, ook wanneer betrokkenen dit zelf wellicht niet onderkennen.*
 - de jeugdgezondheidszorg voor 0 tot 19 jarigen wordt uitgevoerd: alle kinderen worden regelmatig onderzocht door een arts of verpleegkundige;
 - de kinddossiers van de jeugdgezondheidszorg worden gedigitaliseerd (Elektronisch Kindossier);
 - het elektronisch signaleringssysteem voor alle risicokinderen (ESAR) wordt ontwikkeld;
 - er zijn zorgstructuren in het onderwijs (zorg- en adviesteams).

3. *Toeleiding naar hulp: zorg dragen dat toegang tot de hulp snel bereikbaar en beschikbaar is.*
Goede toeleiding en beoordeling is de vervolgstap op signalering:
 - er wordt ingezet op het afstemmen van de aanpak van de verschillende instellingen met taken op het terrein van opvoed- en gezinsondersteuning in een gestructureerd casuïstiek overleg (binnen de pilot CJG);
 - er vindt afstemming plaats binnen de buurtnetwerken 12- en Breakpoint; deze blijven bestaan tot voor de betreffende wijk/stadsdeel het CJG functioneert; daarna gaan deze netwerken op in het CJG netwerk;
 - met de ontwikkeling van de nieuwe ondersteuningsstructuur (CJG-netwerk) wordt ingezet op afstemming met de zorgstructuren op school.

4. *Pedagogische hulp: het bieden van advisering en lichte hulpverlening aan gezinnen waar de opvoeding van kinderen dreigt te stagneren:*
 - het huidige aanbod bestaat uit pedagogische spreekuren, opvoedcursussen, gezinscoaches, groepspreventieprogramma's (o.m. weerbaarheid), Home-Start, Project Voorzorg, Vroegsignalering en Bemoeizorg, schoolmaatschappelijk werk (primair onderwijs), jeugdpreventiewerk (voortgezet onderwijs), ambulante jeugdhulpverlening, Dag Trainings Centrum.

5. *Coördinatie van zorg op lokaal niveau. het goed afstemmen van vragen en problemen van ouders en jongeren die bij meer dan één instelling binnenkomen.*
Vaak betreft het hier gezinnen die op meerdere levensterreinen problemen hebben.
 - binnen de pilot CJG wordt gewerkt aan de borging van een integraal hulpaanbod: één kind, één plan;
 - coördinatie vindt plaats in de buurtnetwerken 12- en Breakpoint, totdat deze zijn opgegaan in de uitbreiding van het CJG over de hele stad.

Hierboven is een schets gegeven van de jeugd preventie infrastructuur en in welke richting zich dat moet ontwikkelen. Daarbij moet er wellicht ten overvloede op worden gewezen dat de basis van de ontwikkelingskansen van de Lelystadse jeugd ook ligt opgesloten in scholen waar goed onderwijs wordt gegeven en de jeugd zich geborgen voelt, maar ook in verenigingen waar ze het naar hun zin hebben en de Kubus [en Underground](#) waar ze hun talenten kunnen ontplooiën. Het beleid is er nadrukkelijk op gericht om dergelijke vormen van participatie te bevorderen. Waar dat niet mogelijk is uit financiële nood is het armoedebeleid ontwikkeld. Onder de titel "Meedoen is mogelijk!"

Prestatieveld 3: informatie, advies en cliëntondersteuning

Wettekst prestatieveld 3

Het geven van informatie, advies en cliëntondersteuning.

Tabel met opmaak

Informatie en advies

In 2007 is in het Stadhuis het Zorgloket geopend. [Het Zorgloket maakt nu onderdeel uit van de algemene adviesbalie van de gemeente.](#) Hier kan men tijdens werkdagen terecht met allerlei vragen over Wmo-verstrekkingen, maar ook met vragen over bijvoorbeeld bijzondere bijstand of welzijnsactiviteiten voor ouderen. Het loket biedt ondersteuning bij het aanvragen van een Wmo-verstrekking en kan doorverwijzen naar het ondersteuningsaanbod van andere organisaties, zoals het Team Ouderenadviseurs of MEE. Vanaf 1 januari 2008 is ook het digitale zorgloket beschikbaar. In de afgelopen jaren is actief ingezet op het beter toegankelijk maken en verbreden van de informatie op het digitale zorgloket.

In 2005 stelde de gemeenteraad het "Meerjarenprogramma Wonen, Welzijn, Zorg" vast. Op grond van dit programma worden er verspreid over de stad drie-, twee- en éénsterrenzones gerealiseerd. In elke zone moet een informatiepunt (een inlooppunt) zijn waar men met allerlei vragen over wonen, welzijn en zorg terecht kan. Bij de invulling hiervan wordt zoveel mogelijk aangesloten bij de bestaande structuren. Dit betekent dat deze informatieloketten zijn/worden ondergebracht in [bijvoorbeeld](#) de wijkposten en de verpleeg- en verzorgingshuizen e.d. in Lelystad.

Ondersteuningsaanbod

In 2006 ging het Team Ouderenadviseurs Lelystad (TOL) van start. Deze adviseurs houden spreekuur in de wijken en de verzorgingshuizen en zij kunnen bij de mensen thuis langsgaan. Zij kunnen ouderen ondersteunen en helpen de juiste ondersteuning te vinden. Ook hebben zij een signaalfunctie en kunnen, indien nodig, andere instanties inschakelen. Daarnaast draait, onder aansturing van het TOL, het project Ouderen voor Ouderen. Dit project bestaat uit een groep vrijwillige senioren die de inwoners van 70 jaar en ouder bezoeken met een informatiepakket. Zij proberen de ouderen te stimuleren deel te nemen aan de voor hen geschikte activiteiten.

Het Interkerkelijk Diaconaal Overleg (IDO) heeft twee inloophuizen en een voedselbank en biedt schuldhulpverlening aan. Het IDO richt zich op ondersteuning en begeleiding van inwoners met een zwakke sociale economische positie.

De Stichting Maatschappelijke Dienstverlening Flevoland heeft maatschappelijk werkers en sociale raadslieden in dienst. Deze laatste geven gratis advies en informatie op sociaaljuridisch terrein aan mensen die moeite hebben hun eigen belangen te behartigen.

In de Zorgstrook (Reaalhof) is het Juridisch loket gevestigd. Hier kan men terecht voor gesubsidieerde rechtsbijstand (vroeger ook wel de pro deo advocaat genoemd). Het Juridisch Loket is een onafhankelijke organisatie die burgers gratis juridische informatie en advies kan geven.

De stichting MEE IJsseloevers is een belangrijke ondersteuningsorganisatie in Lelystad. MEE biedt, als onafhankelijke en professionele organisatie, ondersteuning aan mensen met een beperking, chronisch zieken en hun betrokkenen bij het vinden van oplossingen in de voor hen ontstane problematiek. MEE zal voorlopig [uitgaande van het landelijke beleid](#), niet onder de Wmo worden gebracht. De gemeente en MEE hebben een samenwerkingsovereenkomst gesloten. Hierin is vastgelegd dat de gemeente en MEE op een aantal terreinen intensiever gaan samenwerken en hun activiteiten op elkaar afstemmen.

Indicatiestelling Wmo/AWBZ

Het Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ) verzorgt, in opdracht van de gemeente, de indicatiestelling voor de Wmo voorzieningen. Het CIZ is ook verantwoordelijk voor het stellen van indicaties voor AWBZ voorzieningen. De inwoners van Lelystad kunnen dus voor alle indicaties, zowel voor de Wmo als voor de AWBZ, terecht bij één loket.

Met opmaak: Onderstrepen

Prestatieveld 4: mantelzorg en vrijwilligers

Wettekst prestatieveld 4

Het ondersteunen van mantelzorgers daar onder begrepen het vinden van adequate oplossingen indien zij hun taken tijdelijk niet kunnen waarnemen, alsmede het ondersteunen van vrijwilligers.

Tabel met opmaak

Pluspunt Vrijwilligerswerk, Meldpunt Vrijwilligerszorg en Steunpunt Mantelzorg zijn samengevoegd tot "Pluspunt Plus". ~~Deze lokale organisatie voor vrijwilligerswerk en mantelzorgondersteuning maakt onderdeel uit van de nieuwe brede welzijnsinstelling, en vormen een onderdeel van Stichting Welzijn Lelystad.~~

Activiteiten aangeboden vanuit Stichting Welzijn Lelystad Pluspunt Plus

a. algemeen vrijwilligerswerk

Er wordt bemiddeld tussen de vraag naar en het aanbod van vrijwilligerswerk door middel van een vrijwilligersvacaturebank. Er wordt voorlichting gegeven over de diverse mogelijkheden, regels en eventuele valkuilen van vrijwilligerswerk aan vrijwilligers en organisaties. Tevens verzorgt de organisatie deskundigheidsbevordering, verzekeringen, thema bijeenkomsten, maatschappelijke stages en wordt het bedrijfsleven bij het vrijwilligerswerk betrokken. Daarnaast ondersteunt de organisatie allochtone zelforganisaties en buurthuisbesturen bij het in stand houden van hun organisaties.

b. Mantelzorgondersteuning

Binnen de organisatie is het Steunpunt Mantelzorg verantwoordelijk voor de mantelzorgondersteuning. Er zijn diverse mantelzorgconsulenten die ondersteuning en begeleiding bieden aan mantelzorgers. Het Steunpunt Mantelzorg biedt mantelzorgers:

- emotionele ondersteuning;
- ondersteuning bij praktische zaken, zoals het invullen of toelichten van formulieren en het aanvragen van hulp;
- lotgenotencontact;
- de gelegenheid vragen te stellen en advies in te winnen;
- vraaggerichte activiteiten.

Verder zijn er gespecialiseerde consulenten voor de volgende groepen: jonge mantelzorgers, Marokkaanse / Turkse mantelzorgers en Surinaamse / Antilliaanse mantelzorgers.

Naast deze directe ondersteuning probeert het Steunpunt Mantelzorg de lokale mantelzorgers ook op indirecte wijze te ondersteunen. Het Steunpunt is actief in lokale en regionale netwerken, stuurgroepen en werkgroepen en heeft daarnaast een landelijk netwerk opgebouwd. Het Steunpunt probeert via haar contacten met andere instellingen mantelzorgers te bereiken.

c. Vrijwilligerswerk in de zorg

De volgende hulpverleningsdiensten op het gebied van vrijwilligerszorg worden geboden:

- Praktische hulpdiensten: boodschappen doen, wandelen, tuin bijhouden, meegaan bij bezoek aan huisarts of ziekenhuis, e.d.;
- Toch Thuis (= vervanging van mantelzorgers): een oppasdienst, zodat de mantelzorg even vrijaf heeft;
- Vrijwillige Terminale Zorg: vrijwilligers nemen tijdelijk de taak over van de mantelzorg bij een terminaal zieke, zodat de mantelzorg even tijd voor zichzelf heeft (wordt vanuit het ministerie van VWS gesubsidieerd);
- Vriendschap op Maat: een maatjesproject voor mensen met een psychiatrische achtergrond of chronisch zieken;
- Jongeren in de zorg: jongeren worden, in het kader van hun beroepsoriëntatie, in aanraking met zorg gebracht.

Met opmaak: Lettertype:Cursief

Overige door de gemeente gesubsidieerde projecten

Het betreft het project "De boer op", de activerende huisbezoeken, de cursus GGz-mantelzorgers en een buddyproject.

Bij het project "De boer op" kunnen dementerenden en hun partners (de mantelzorgers) deelnemen aan activiteiten op [zorgboerderij De Huif](#).

Bij de activerende huisbezoeken worden in aansluiting op de preventieve huisbezoeken, als hier aanleiding toe is, extra huisbezoeken gebracht aan een aantal senioren om extra ondersteuning te bieden.

Meerkanten ontvangt subsidie voor het aanbieden van cursussen aan mantelzorgers voor het omgaan met dementie, borderline en schizofrenie.

[VMCA \(Almere\) Buddyzorg Flevoland](#) ontvangt subsidie voor de inzet van een buddy voor mensen met HIV /-AIDS. [De intentie is om dit project vanaf 2011 te laten uitvoeren door Welzijn Lelystad.](#)

Vrijwilligerswerk in de zorg en mantelzorg geleverd door andere partijen

Naast de vorengenoemde organisaties zijn er meer lokale (of regionale) spelers die actief zijn op het gebied van mantelzorg en vrijwilligerszorg maar geen gemeentelijke subsidie ontvangen. Het betreft onder meer:

- thuiszorginstellingen zoals Icare;
- zorgaanbieders voor mensen met een verstandelijke of lichamelijke beperking zoals Triade en Interakt Contour;
- zorgaanbieders voor ouderen zoals Coloriet en Woonzorg Flevoland;
- instellingen die zorg verlenen aan mensen met psychosociale en psychiatrische problematiek zoals Meerkanten GGz en Kwintes;
- landelijke (vrijwilligers)organisaties zoals De Zonnebloem, het Rode Kruis, [de Unie van Vrijwilligers](#) en Humanitas;
- [Johanniter hulpverlening, die het vrijwilligerswerk in het ziekenhuis organiseert.](#)
- de (lokale) kerken en moskeeën.

Met name de thuiszorginstellingen, de zorgaanbieders voor mensen met een verstandelijke of lichamelijke beperking en de zorgaanbieders voor ouderen hebben te maken met de mantelzorgers van hun cliënten. Een aantal van deze instellingen heeft reeds een actief mantelzorgbeleid, bij andere partijen is dit nog minder ontwikkeld.

De landelijke vrijwilligersorganisaties zijn veelal georganiseerd in lokale of regionale afdelingen. Zij voeren vaak een actief vrijwilligersbeleid te voeren om hun bestand van vrijwilligers op peil te houden.

Prestatieveld 5: deelname bevorderen

Wettekst prestatieveld 5

Het bevorderen van de deelname aan het maatschappelijk verkeer en van het zelfstandig functioneren van mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en van mensen met een psychosociaal probleem.

Ouderen

Ten aanzien van de groep (kwetsbare) ouderen is in de loop der jaren al veel beleid ontwikkeld. Op basis daarvan is op veel fronten een passend en effectief aanbod tot stand gekomen dat er toe leidt dat ouderen langer zelfstandig kunnen blijven wonen en minder snel in een sociaal isolement terecht komen. Op stedelijk en/of op wijkniveau is inmiddels een aantal voorzieningen beschikbaar. [De SWOL Stichting Welzijn](#) organiseert bijvoorbeeld verspreid over de stad welzijnsactiviteiten voor ouderen. Ouderen kunnen terecht bij het Team Ouderenadviseurs Lelystad voor informatie, advies en ondersteuning en bewoners van 70 jaar en ouder worden met een informatiepakket bezocht door de medewerkers van Ouderen voor Ouderen. Voor mensen die het moeilijk vinden hun huishoudelijke administratie op orde te houden bestaat het project "thuisadministratie" van Humanitas. Verder wordt er op dit moment volop gewerkt aan het verder ontwikkelen van één-, twee- en driesterrenzones verspreid over de stad. Er wordt vanuit de gemeente actief ingezet op levensloopbestendig bouwen. In het kader van gezondheidspreventie is in 2009 in Lelystad [vanuit Achmea](#) het Consultatie Bureau voor Ouderen gestart.

Mensen met een beperking

Er vindt regelmatig overleg plaats met belangenorganisaties die zich bezighouden met de problematiek en belangen van mensen met een functiebeperking, chronische ziekte of psychische aandoening. Daarbij komen vaak de fysieke aspecten waar men tegenaan loopt het eerst aan de orde. Het betreft dan de toegankelijkheid van openbare ruimte, winkelcentrum of uitgaansgelegenheden.

Veel mensen met een beperking maken gebruik van dagbesteding, begeleid werken of de Sociale Werkvoorziening. In 2010 zal worden onderzocht hoe deze voorzieningen beter op elkaar kunnen worden afgestemd zodat men daar terecht kan waar men, gezien de beperking, het meest op zijn plaats is.

Agenda 22

Een belangrijk instrument om de deelname van mensen met beperkingen te bevorderen is de invoering van "Agenda 22". De raad heeft begin 2008 Agenda 22 (22 Standaard Regels voor Gelijke Kansen voor mensen met een handicap, vastgesteld door de VN) ondertekend.

Al enige jaren vormen de 22 VN standaardregels het richtsnoer voor niet alleen het rijks- maar ook het lokaal overheidsbeleid voor mensen met een functiebeperking. Het is de bedoeling dat deze benadering ook de kern wordt van het beleid van de gemeente Lelystad. Het uitgangspunt daarbij is dat alle burgers in Lelystad in staat moeten zijn op gelijkwaardige wijze deel te nemen aan het maatschappelijk leven (dit betreft fysieke, sociale en culturele leefomgeving). Het beleid is concreet gericht op het opheffen van belemmeringen voor deelname aan het maatschappelijk leven. Er is een overlegstructuur ingericht die erop is gericht dat betrokkenen vanuit verschillende organisaties, indien een thema van toepassing is op hun werkgebied, actief meewerken aan de uitwerking van dit thema. Het doel is te komen tot integraal en inclusief beleid. Hierbij wordt de beperking niet gezien als een gebrek van een persoon maar als een tekortschieten in de fysieke en maatschappelijke omgeving. In 2008 en 2009 zijn de thema's toegankelijkheid, bewustwording en veiligheid opgepakt. **In 2010 worden de thema's sport, arbeid, veiligheid en bewustwording (verder) uitgewerkt.**

Mensen met een psychisch of psychosociaal probleem

De gemeente is verantwoordelijk voor het algemeen maatschappelijk werk. Dit wordt verspreid over de stad (in de gezondheidscentra) aangeboden. Daarnaast werken in een aantal gezondheidscentra GGZ-verpleegkundigen vanuit Meerkanten. Deze activiteiten worden AWBZ gefinancierd.

Er is hiermee in vrijwel alle wijken aan laagdrempelig GGZ aanbod aanwezig.

Er is daarnaast met de komst van de Wmo een aantal nieuwe GGZ taken vanuit de AWBZ overgeheveld naar de gemeente:

- Collectieve preventie Geestelijke Gezondheidszorg: Meerkanten organiseert in dit kader diverse activiteiten (cursussen, publieksvoorlichting).
- Zorgvernieuwingsprojecten Geestelijke Gezondheidszorg: er is op basis hiervan een informatiepunt gerealiseerd met stedelijke functie voor (ex) psychiatrische patiënten en hun omgeving. Dit informatiepunt is gevestigd in de Krakeling in de Atolwijk.

Meerkanten biedt daarnaast op grond van de AWBZ een scala aan activiteiten om de participatie van (ex)cliënten te bevorderen zoals vriendendiensten, maatjesprojecten en cliëntondersteuning.

Wat betreft de Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ) zet de gemeente in op het verbeteren van de signalering en melding van zorgwekkende zorgmijders en het versterken van de aanpak (bemoeizorg) voor deze groep. In regioverband en samen met de corporaties wordt ingezet op het versterken van de Afdeling Vangnet en Advies bij de GGD (voorheen meldpunt Vervuiling, Verwaarlozing, Mishandeling). Dit is verder beschreven onder prestatieveld 7, 8 en 9.

Mensen met een laag inkomen

In de praktijk blijken veel ouderen en mensen met beperkingen een relatief laag inkomen te hebben. Voor deze mensen kan dit belemmerend werken op het deelnemen aan maatschappelijke activiteiten.

In het kader van de nota "Meedoen mogelijk maken"⁴ worden er diverse activiteiten ontplooid gericht op het aanpakken en voorkomen van armoede. Eind 2007 is er voorlichtingscampagne van start gegaan om de mogelijkheden van bijzondere bijstand meer onder de aandacht te brengen.

In het kader van het minimabeleid zijn er de o.a. de volgende regelingen:

- 65-plussers met een laag inkomen kunnen een extra uitkering van € 90 per jaar krijgen;
- er is een collectieve ziektekostenverzekering voor alle inwoners met een laag inkomen;

⁴ Nota "Meedoen mogelijk maken", in 2006 vastgesteld door de gemeenteraad.

- minima met kinderen kunnen € 200 per kind per jaar krijgen voor deelname aan sport- of cultuuractiviteiten.

Begin 2009 is, aansluitend op de nota "Meedoen mogelijk maken" de nota "Meedoen mogelijk maken, herijking Integraal Armoedebeleid Lelystad 2008" vastgesteld. Deze nota bevat o.a. voorstellen om de overerving van armoede tegen te gaan. Hierbij spelen een groot aantal aanpalende beleidsterreinen een rol zoals vrijwilligersbeleid, onderwijs, jeugdbeleid, voorkomen van voortijdig schoolverlaten, schuldhulpverlening en gezondheidsbeleid.

Mensen met schulden

Er is in Lelystad een uitgebreid aanbod aan schuldhulpverlening. Dit wordt uitgevoerd door de MDF en het IDO. Hierbij wordt intensief samengewerkt, waarbij de inzet van de professionals van de MDF en de vrijwilligers van het IDO aanvullend zijn op elkaar. De laatste twee jaar is extra aandacht gegeven aan preventie en voortijdig signaleren. Het project voorkomen huisuitzettingen is hiervan een resultaat. Door intensieve samenwerking met woningcorporatie Centrada worden huurachterstanden vroegtijdig opgemerkt en wordt actie ondernomen door het IDO of de MDF om financiële problemen niet groter te laten worden. In Lelystad bestaat al jaren het stedelijk overleg "individuele schuldhulpverlening" waar veel organisaties deel van uit maken (zoals het team Zorg van de gemeente en de afdeling Vangnet en Advies van de GGD). In dit overleg worden nieuwe cliënten besproken en bepaald welke organisatie het beste hulp kan verlenen. De huidige economische recessie brengt met zich mee dat een grotere groep Lelystedelingen een beroep doet op bovengenoemde regelingen. Hierop is geanticipeerd bij de voorjaarsnota 2009 door meer geld vrij te maken voor schuldhulpverlening.

Mensen met een uitkering en een grote afstand tot de arbeidsmarkt

Er is onder de bijstandsccliënten een groep die een grote afstand tot de arbeidsmarkt heeft. Deze groep heeft veelal te maken met diverse problemen (financieel, sociaal, psychisch etc). Het beleid is er in eerste instantie op gericht dat deze mensen weer gaan participeren, d.w.z. deel gaan nemen aan de maatschappij. In tweede instantie zal een traject gericht op werk worden ingezet. Er worden in dit kader intensieve begeleidingstrajecten aangeboden aan mensen voor wie werk (nog) niet haalbaar wordt geacht, gericht op het voorkomen van sociaal isolement en het bevorderen van deelname aan maatschappelijk zinvolle activiteiten.

Prestatieveld 6: individuele verstrekkingen

Wettekst prestatieveld 6

Het verlenen van voorzieningen aan mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en aan mensen met een psychosociaal probleem ten behoeve van het behouden of bevorderen van het zelfstandig functioneren of hun deelname aan het maatschappelijk verkeer.

Tabel met opmaak

De gemeente draagt zorg voor de verstrekkingen zoals hierboven genoemd. Het gaat hierbij om de volgende verstrekkingen:

- woningaanpassingen
- vervoersvoorzieningen
- rolstoelvoorzieningen
- huishoudelijke verzorging

Om voor een verstrekking in aanmerking te komen moet men beschikken over een geldige indicatie. Het Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ) verzorgt in opdracht van de gemeente de indicaties.

Er maken jaarlijks ca. 1.500 inwoners van Lelystad gebruik van huishoudelijke verzorging. Ruim 40% van de uren huishoudelijke verzorging wordt ingezet bij inwoners van 80 jaar en ouder. Opvallend is dat 80% van de klanten alleen woont.

Daarnaast kunnen inwoners ook in aanmerking komen voor "Tafeltje Dekje". [Dit wordt door de gemeente medegefinancierd en uitgevoerd door de SWOL.](#)

Prestatieveld 7, 8 en 9: samenhangende ondersteuning voor zeer kwetsbare groepen

Wettekst prestatievelden 7, 8 en 9

Prestatieveld 7:

Het bieden van maatschappelijke opvang, waaronder vrouwenopvang en het voeren van beleid ter bestrijding van geweld dat door iemand uit de huiselijke kring van het slachtoffer is gepleegd.

Prestatieveld 8:

Het bevorderen van openbare geestelijke gezondheidszorg, met uitzondering van het bieden van psychosociale hulp bij rampen.

Prestatieveld 9:

Het bevorderen van verslavingsbeleid.

In Lelystad is de laatste jaren een scala aan voorzieningen gerealiseerd voor opvang en begeleiding van de in Lelystad wonende kwetsbare groepen. Hieronder schetsen wij deze.

Opvang van dak- en thuislozen

Tabel : aantal plaatsen in de maatschappelijke opvang in Flevoland en in Lelystad

	Flevoland 2007	Waarvan in Lelystad 2007	Lelystad 2009/10
Dag- en nachtopvang:	10 + 2 crisis	10 + 2 crisis	10 + 2 crisis
- aantal plaatsen nachtopvang			
- aantal plaatsen dagopvang	0	0	20
Crisisopvang:			
- aantal plaatsen crisisopvang	40	15	15

Nachtopvang: een laagdrempelige tijdelijke opvangvoorziening voor zwervers, enige in zijn soort in Flevoland, de beschikbare bedden, inclusief 2 crisisbedden, zijn nagenoeg continu bezet. Almere heeft inmiddels ook een dag en nachtopvang

Dagopvang: laagdrempelige tijdelijke opvangvoorziening voor zwervers waar en van waaruit activiteiten plaatsvinden en spreekuren van diverse organisaties worden gehouden.

Crisisopvang: tijdelijke opvang (maximaal twee keer zes weken) voor mensen die uit huis zijn gezet en niet in hun netwerk terecht kunnen.

Speciale woonvoorzieningen voor mensen die veel begeleiding nodig hebben

Tabel : aantal plaatsen in speciale woonvoorzieningen

	Lelystad 2007	Lelystad 2009/10
Fasehuis	0	6
Kamers met kansen	0	12, 4 + 6 voor Antilliaanse jongeren
Nos pa Nos	12	6
Ambulante woonbegeleiding		
Enkeltje Zelfstandig	22	15
Zij aan Zij	9	9
Iriszorg, begeleid (zelfstandig) wonen	5	12,5

Fasehuis: voorziening als vervolg op met name dag- en nachtopvang, een tussenfase naar begeleid of zelfstandig wonen.

Kamers met Kansen: preventieve opvangvoorziening voor jongeren die het risico lopen maatschappelijk buiten de boot te vallen (in verband met problemen op de gebieden wonen, scholing en werk).

Nos pa Nos: woontrainingsproject ten behoeve van mensen van Antilliaanse afkomst, is gestopt; er zijn nu 6 plaatsen beschikbaar bij kamers met kansen.

Enkeltje Zelfstandig: opvangvoorziening waar zwerfjongeren woontraining krijgen; vanuit Lelystad vanaf medio 2010 geen gesubsidieerde plaatsen meer, nu 12 AWBZ plaatsen en drie plaatsen vanuit Almere.

Zij aan Zij: opvangvoorziening waar tienermoeders woontraining krijgen. Is verhuisd naar Zeewolde maar er zijn nog wel plekken beschikbaar voor Lelystad.

Begeleid wonen: wanneer mensen nog niet toe zijn aan zelfstandig wonen (in veel gevallen staat de woning op naam van de hulpverlenende instelling).

Ter completering van deze voorzieningen is met Centrada overeengekomen dat zij huurwoningen met voorrang beschikbaar stelt aan hen die bovenstaande opvangvoorzieningen verlaten. Momenteel wordt op jaarbasis 6% (in 2007 waren dat in totaal 53 huurwoningen) van het aantal vrijgekomen Centrada huurwoningen voor dit doel beschikbaar gesteld. Opgemerkt wordt dat ook organisaties uit bijvoorbeeld de gehandicaptenzorg (Triade) en de jeugdzorg een deel van deze woningen krijgen toegewezen.

Overige voorzieningen en interventies ten behoeve van zeer kwetsbare groepen

- Advies- en meldpunt huiselijk geweld inclusief maatschappelijk werk voor slachtoffers van huiselijk geweld
- Preventieprogramma verslavingszorg basis- en voortgezet onderwijs

Met opmaak: Inspringing: Links: 0 cm, Verkeerd-om: 2,49 cm

Met opmaak: Inspringing: Links: 0,01 cm, Verkeerd-om: 1,24 cm

Met opmaak: Inspringing: Links: 0,01 cm, Verkeerd-om: 1,24 cm

- Trajectbegeleiding 27+ (40 trajecten op jaarbasis)
- Ambulante jeugdhulpverlening Stichting 3D (110 trajecten en 8 groepscursussen per jaar)
- Veldwerk centrum (contactleggen met dak- of thuislozen zorgmijders, deze toeleiden naar hulpverlening en voortgang van de hulpverlening monitoren) [Subsidie is gestopt, wordt naar andere invulling gekeken \(straatteam\)](#).
- Veegproject voor verslaafden (sociale activering/ dagbesteding)
- Country Garden (sociale activering / arbeidsreïntegratie en dagbesteding) [stopt. Er wordt gekeken naar alternatieven](#).
- Dagactiviteitencentrum (Meerkanten en Kwintes)
- Clip GGz (begeleiding van mensen met psychische problemen)
- Meerkanten GGz (collectieve preventie geestelijke gezondheidszorg)
- GGD Meldpunt Vangnet & Advies
- Samenwerkingsovereenkomst preventie huisuitzettingen (Centrada, MDF, IDO, GGD Vangnet&Advies en gemeente).

Voorziening voor chronisch problematisch verslaafden

Uit een onderzoek naar chronisch problematische verslaafden is naar voren gekomen dat er in Lelystad circa 90 chronisch problematische verslaafden wonen dan wel verblijven. Er bestaat daarom behoefte een hostel / sociaal pension met (ongeveer) 24 plaatsen. In 2010 zullen de [plannen mogelijkheden vooran](#) een dergelijke voorziening nader worden [uitgewerkt, onderzocht](#). Er zal o.a. ~~een uitvoerende partij moeten worden geselecteerd en de gemeente zal (indien wordt ingestemd met het realiseren van een hostel)~~ samen met de uitvoerende partij een geschikte locatie / accommodatie moeten [worden gezocht, zoeken](#). Ook zal de financiering (door het Zorgkantoor) moeten worden geregeld.

Bovenstaande voorzieningen en interventies werken naast en complementair aan basisvoorzieningen als algemeen maatschappelijk werk (MDF), gezondheidszorg (GGD), geestelijke gezondheidszorg (Meerkanten en Kwintes) en de eerstelijnsgezondheidszorg (huisartsen).

Bijlage 2: overzicht van relevante beleidsnota's

Op het Wmo terrein zijn de volgende relevante beleidsnota's vastgesteld:

- Kernnota Wmo "Op eigen kracht waar mogelijk, met ondersteuning waar noodzakelijk", vastgesteld in (in 2006 door de raad vastgesteld)

- Meerjarenprogramma "Wonen, welzijn, zorg" 2005 - 2015

- Meerjaren ontwikkelingsprogramma 2010-2014

- Cultuurnota 2009 - 2012

- Kadernotitie sport "Startschot" 2009 - ~~2012-2014~~

- Uitvoeringsnota sport "Tussen start en finish" 2009 - 2012

- Nota vrijwilligerswerk "Voor elkaar" 2007 - 2010

- Nota mantelzorg en vrijwilligerswerk in de zorg "Zorg voor elkaar" 2009 - 2012

- Beleidskader inburgering Lelystad "Nieuwe Nederlanders op weg naar burgerschap" 2007 - 2012.

- Nota integratiebeleid "Ik ben er voor jou en jij bent er voor mij" 2008 - 2010

- Nota lokaal gezondheidsbeleid "Gezonde kansen, gezonde stad" 2010 - 2014

- Nota integraal armoedebeleid "Meedoen mogelijk maken" 2006 - 2009

- Nota "Meedoen mogelijk maken, herijking Integraal Armoedebeleid Lelystad 2008" 2008 - 2010

- Nota Buurthuis- en Opbouwwerk vastgesteld in 2010

- Meerjarenprogramma Nota Maatschappelijk Veringsgoed 2007 - 2017

- Kadernota brede school 2009-2012

- Uitvoeringsnotitie Combinatiefuncties Brede School 2009-2012

- Naar een effectiever Jeugdbeleid; herijking van het programma Jeugd Voorop 2007

- Kadernota gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid in Lelystad, januari 2002

- Kadernota als basis voor de Lelystadse Educatieve Agenda "Samen werken aan Onderwijs in Lelystad"; Kadernota als basis voor de Lelystadse Educatieve Agenda 2007 - 2010

- Uitwerkingsplan Lelystadse Educatieve Agenda 2007 - 2010

- Nota over de vGroeil-Over de Voor- en vroegschoolse periode "Groei!" 2007 - 2010

- Uitwerkingsplan Lelystadse Educatieve Agenda 2007 - 2010

- Integraal Huisvestingsplan 2009 - 2018

- Kadernota brede school 2009-2012

- Regiovisie Maatschappelijke opvang en huiselijk geweld (vrouwenopvang) Flevoland 2006 - 2010

- Bestuurlijk kader Regiovisie Ambulante verslavingszorg Flevoland 2008 - 2012-

- Regiovisie Maatschappelijke opvang en huiselijk geweld (vrouwenopvang) Flevoland 2006 - 2010

- Plan van Aanpak Stedelijk Kompas Flevoland 2008 - 2014-

Met opmaak: Niet Markeren

Met opmaak: Niet Markeren

Met opmaak: Niet Markeren

Met opmaak: Markeren

Met opmaak: Inspringing: Links: 0 cm

Met opmaak: Inspringing: Links: 0 cm, Verkeerd-om: 0,63 cm

Bijlage 3: overzicht van gebruikte afkortingen

AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
CIZ	Centrum Indicatiestelling Zorg
CJG	Centrum Jeugd en Gezin
GGD	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg
GSB	Grote Steden Beleid
IDO	Interkerkelijk Diaconaal Overleg
MDF	Maatschappelijke Dienstverlening Flevoland
OGGZ	Openbare Geestelijke Gezondheidszorg
RMC	Regionaal Meld- en Coördinatiepunt Voortijdig Schoolverlaten
VO	Voortgezet onderwijs
VVE	Voor- en Vroegschoolse Educatie
VWS	Volksgezondheid, Welzijn en Sport
WAO	Wet Arbeidsongeschiktheid
WI	Wet Inburgering
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
WIA	Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen
WSW	Wet Sociale Werkvoorziening